

**Lietuvos mokslų akademijos
2018 metų veiklos ataskaita**



Lietuvos mokslų akademijos 2018 metų veiklos ataskaita

Vilnius
2019

Turinys

Akademijos struktūra	8
LMA narių visuotiniai susirinkimai	10
Prezidiumo ir prezidento veikla	12
LMA narių apdovanojimai ir pripažinimas	18
LMA MOKSLŲ SKYRIŲ VEIKLA	21
Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius	22
Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius	28
Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius	35
Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius	41
Technikos mokslų skyrius	48
MOKSLINĖS VEIKLOS KOORDINAVIMAS IR SKATINIMAS	55
Nacionalinis Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) veiklų koordinavimo komitetas prie LMA	56
Tarptautiniai LMA ryšiai	58
Tarptautinių asociacijų, kurių narė yra LMA, 2018 metais parengtos mokslinės rekomendacijos	65
LMA vardinės premijos	66
Jaunųjų mokslininkų ir studentų mokslinės veiklos skatinimas	67

LMA PADALINIŲ IR ĮSTAIGŲ VEIKLA	71
LMA Jaunoji akademija	72
Leidybos skyrius	74
Skyrius „Mokslininkų rūmai“	76
LMA Vrublevskių biblioteka	81
ES struktūrinių fondų paramos projektų valdymo grupė	85
 FINANSAI	 91
1. LMA BIUDŽETINIŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMAS PROGRAMAI „MOKSLINIŲ TYRIMŲ PLĖTOJIMAS BEI JŲ REZULTATŲ PANAUDOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMAS“ VYKDYTI 2018 METAIS	92
2. KITŲ INSTITUCIJOS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS	93
 PRIEDAI	 95
Tarptautiniai mainai, LMA narių veiklos rezultatai, leidybinė mokslo žinių sklaida	96
DUOMENYS APIE 2018 METŲ MOKSLINIUS VIZITUS PAGAL LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS IR UŽSIENIO ŠALIŲ MOKSLŲ AKADEMIJŲ TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS	96
LMA NARIŲ TIRIAMŲJŲ IR MOKSLO POPULIARINIMO DARBŲ SKAIČIUS 2018 METAIS, NARIŲ PRIPAŽINIMAS	97
INFORMACIJA APIE LMA LEIDŽIAMUS PERIODINIUS MOKSLO ŽURNALUS	98
Lietuvos mokslų akademijos narių sąrašas	99
LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS TIKRIEJI NARIAI	99
LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS NARIAI EMERITAI	100
LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS UŽSIENIO NARIAI	100
Mokslų akademijos ir su partneriais organizuoti 2018 metų renginiai	102
Naudoti sutrumpinimai	112

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA (toliau – LMA) yra žymiausias Lietuvos ir savo veikla su Lietuva susijusius užsienio mokslininkus jungianti valstybės biudžetinė įstaiga, kurios savininkė yra valstybė. Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) yra valstybės, kaip LMA savininkės, teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija. LMA veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, LMA statutu (toliau – Statutas) ir kitais teisės aktais. Remiantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (Žin., 2009, Nr. 54-2140), pakeistas ir LMA narių visuotinio susirinkimo patvirtintas LMA statutas (nauja redakcija), patvirtintas Seimo 2011 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. XI-1397 (Žin., 2011, Nr. 66-3101) ir papildytas 2017 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. XIII-419, 2017-06-06 (TAR 2017-06-13, 09950).

Mokslų akademijos misija – sutelkus iškilus mokslininkus, inicijuoti veiklas, kurios stiprintų Lietuvos gerovę, prisidėtų prie mokslo, socialinės, kultūrinės ir ekonominės krašto plėtros. Įgyvendindama savo misiją, LMA siekia šių svarbiausių strateginių tikslų:

1) nuosekliai skatinti aukštą mokslinių tyrimų ir studijų lygį, ypač daug dėmesio skiriant svarbiausiems Lietuvos mokslo, kultūros, kalbos, ūkio ir socialinės pažangos klausimams atsižvelgiant į pasaulio mokslo tendencijas;

2) ugdyti visuomenės kritinį mokslinį mąstymą;

3) puoselėti mokslo ir akademinę laisvę, mokslinių tyrimų etiką.

Penki Mokslų akademijoje veikiantys mokslų skyriai, jų nariai įgyvendina šią misiją pasitelkdami savo mokslinę ir praktinę kompetenciją.

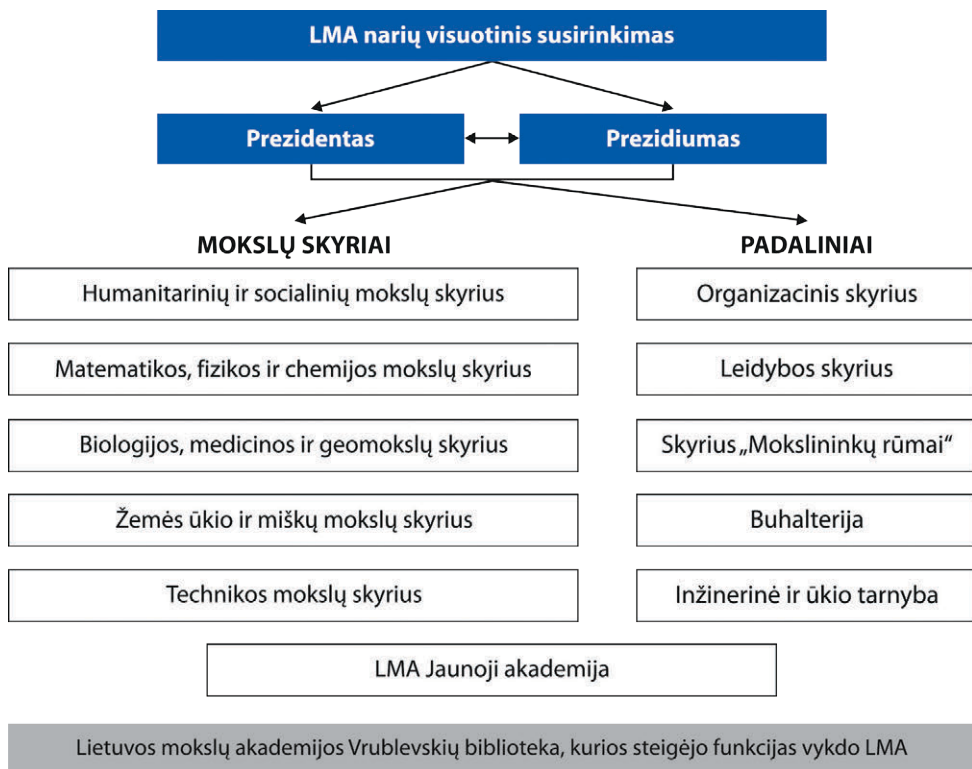
Akademijos struktūra

Aukščiausias Mokslų akademijos kolegialus savivaldos organas yra LMA narių visuotinis susirinkimas. LMA veiklai tarp narių visuotinių susirinkimų vadovauja Mokslų akademijos prezidentas ir prezidiumas. LMA turi mokslų skyrius ir kitus padalinius (1 pav.).

Mokslų skyrių skaičių ir vidinę struktūrą nustato LMA narių visuotinis susirinkimas. LMA nariai yra akademikai, jie yra tikrieji nariai, nariai emeritai ir užsienio nariai. Kiekvienas LMA narys kartu yra ir kurio nors LMA mokslų skyriaus narys. Nariai renkami iki gyvos galvos. Mokslų akademijos tikrieji nariai tampa nariais emeritais, kai jiems sukanka 75

metai. LMA tikrųjų narių skaičius – ne daugiau kaip 120. Narių emeritų ir užsienio narių skaičius neribojamas. 2018 metų pabaigoje LMA buvo 100 tikrųjų narių, 52 nariai emeritai ir 62 užsienio nariai. LMA narių sąrašas pateiktas 2 priede.

LMA 2018 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos 67 iš 69 numatytų pareigybių: vadovybės, ją aptarnaujančio personalo, mokslų skyrių, buhalterijos, Organizacinio ir Leidybos skyrių, skyriaus „Mokslininkų rūmai“, Inžinerinės ūkio tarnybos ir ES struktūrinių fondų paramos projektų valdymo grupės darbuotojų.



1 pav. Lietuvos mokslų akademijos struktūra

LMA narių visuotiniai susirinkimai

SAUSIO 9 D. įvyko LMA narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo numatyti LMA viceprezidento (-ų), vyriausiojo mokslinio sekretoriaus, kitų prezidiumo narių rinkimai ir mokslų skyrių pirmininkų tvirtinimas. Išrinktasis LMA prezidentas Jūras Banys į viceprezidento pareigas pasiūlė rinkti akad. Zenoną Dabkevičių, į vyriausiojo mokslinio sekretoriaus – akad. Vytautą Basį, į prezidiumo narius – akad. Vytautą Nekrošį ir akad. Raimundą Šiaučiūną. LMA prezidentas Valdemaras Razumas informavo, kad LMA mokslų skyriuose įvyko narių visuotiniai susirinkimai, kuriuose išrinkti mokslų skyrių pirmininkai. Mokslų skyriuose išrinktus pirmininkus tvirtina LMA narių visuotinis susirinkimas. Įvykus balsavimui, priimtas LMA narių visuotinio susirinkimo nutarimas dėl prezidiumo narių sudėties tvirtinimo ketveriems metams. LMA viceprezidentu išrinktas akad. Z. Dabkevičius, vyriaus. moksliniu sekretoriumi – akad. V. Basys, prezidiumo nariais – akad. V. Nekrošius ir akad. R. Šiaučiūnas. Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus pirmininku patvirtintas akad. Domas Kaunas, Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus pirmininku – akad. Leonas Valkūnas, Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininku – akad. Vaidutis Kučinskas, Žemės

ūkio ir miškų mokslų skyriaus pirmininku – akad. Z. Dabkevičius, Technikos mokslų skyriaus pirmininku – akad. Gintautas Žintelis. Prezidentas V. Razumas pasveikino naująjį LMA prezidiumą ir palinkėjo vaisingo darbo. Išrinktasis LMA prezidentas J. Banys kalbėjo, kad Akademijos laukiančius iššūkius padės įveikti tik LMA prezidiumo ir visų jos narių glaudus bendradarbiavimas visos Lietuvos mokslo bendruomenės labui.

BALANDŽIO 17 D. įvyko ataskaitinis LMA narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo apdovanoti 2017 m. skelbtų LMA konkursų laureatai, įteikti konkursų pagyrimo raštai, Teodoro Grotuso stipendijos pažymėjimas. LMA prezidentas J. Banys susirinkusiems pristatė LMA 2017 m. veiklos ataskaitą. Diskusijoje kalbėjo akademikai Algimantas Grigelis, Bonifacas Stundžia, Benediktas Juodka. Susirinkimas pritarė LMA ataskaitai, praėjusių metų pajamų ir išlaidų sąmatai ir patvirtino 2018 metų sąmatą. Apie Lietuvos aukštųjų mokyklų ir mokslinių tyrimų institutų ateities viziją kalbėjo Švietimo ir mokslo viceministras Giedrius Viliūnas, plačiau paaiškinęs būtinybę stiprinti VMTI valdymą ir vadybą, poreikį toliau konsoliduoti jų mokslinį potencialą. Sesijos metu veikė paroda, skirta geologo, mineralogo, kalnų inžinieriaus Ignoto Domeikos

gimimo 215 metų jubiliejui, „Pažvelk į mineralą dar bevardį | Spójrz na minerał jeszcze bezimienny“ (sudarytojai akad. A. Grigelis ir prof. habil. dr. Algimantas Česnulevičius, dailininkė Miglė Datkūnaitė). Taip pat buvo eksponuojami akademikų ir LMAVB 2017 metų leidiniai, LMA išleistų mokslo žurnalų komplektai.

RUGSĖJO 24 D. įvyko LMA narių visuotinis susirinkimas. LMA prezidentas J. Banys kartu su viceprezidentu Z. Dabkevičiumi ir ūkio ministru Virginijumi Sinkevičiumi įteikė pažymėjimus LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso nugalėtojams. 2018–2019 m. stipendijos skirtos penkiolikai mokslo daktarų. Vėliau prasidėjo diskusijos dėl Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo. Kalbėjo ūkio ministras V. Sinkevičius, akad. Gintautas Tamulaitis, ūkio viceministras Gintaras Vilda. Susirinkusiems kilo nemažai klausimų dėl įstatymo nuostatų ir jo įgyvendinimo eigos, todėl buvo nuspręsta, kad prie šios temos dar teks sugrįžti. Viceministras G. Vilda pakvietė LMA ir akademikus bendradarbiauti, teikti siūlymų dėl įstatymo tobulinimo ir nuostatų įgyvendinimo bei dalyvauti Ūkio ir Švietimo ir mokslo ministerijų sudaromose darbo grupėse. Kitas darbo tvarkės klausimas buvo dėl LMA Jaunosios akademijos kūrimo. Akad. Z. Dabkevičius pristatė susirinkusiems LMA Jaunosios akademijos nuostatus, kurie buvo patvirtinti bendru sutarimu. LMA prezidentas J. Banys pateikė LMA prezidiumo patvirtintą nutarimą dėl skelbiamų LMA tikrųjų narių laisvų vietų ir specialybių. Jis taip pat priimtas bendru sutarimu.

GRUODŽIO 20 D. įvyko iškilmingas LMA narių visuotinis susirinkimas. Jame Švietimo ir mokslo ministerijos kancleris Tomas Daukantas įteikė Meilės Lukšienės premijos laureato diplomą VDU Švietimo akademijos doc. dr. Ramutei Teresei Bruzgelevičienei už monografijas ir

taikomuosius Lietuvos švietimo kūrimo tyrimus 1988–2014 metais. R. T. Bruzgelevičienė – mokslininkė ir žurnalistė, aktyvi atkurtos Lietuvos valstybės švietimo reformos dalyvė. Laureatę sveikino LMA prezidentas J. Banys ir viceprezidentas Z. Dabkevičius, Kauno m. savivaldybės meras Visvaldas Matijošaitis. Pagerbti ir 2018 m. Kauno miesto mokslo premijos laureatai. Humanitarinių ar socialinių mokslų srityse premija skirta VDU profesorei Laimai Šinkūnaitei už Kauno sakralinio paveldo tyrimus; fizinių, biomedicinos, žemės ūkio ar technologijos mokslų srityse – Kauno technologijos universiteto profesorius akad. Rymantui Jonui Kažiui už ultragarsinių matavimo bei diagnostikos technologijų ekstremaliomis sąlygomis kūrimą, nuopelnus puoselėjant ultragarso mokyklą. V. Matijošaitis, sveikindamas laureatus, paminėjo, kad Kaune po kelerių metų iškilsiantis Mokslo ir technologijų sklaidos centras „Mokslo sala“ dar labiau skatins jaunimą domėtis mokslu, didins perspektyvių mokslininkų, taip pat ir akademikų, gretas.

Šiuolaikiniame pasaulyje net ir sporto pergalių neįmanoma pasiekti be mokslininkų pagalbos, be naujausių technologijų. Tą pabrėžė Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė, kalbėjusi LMA ir Lietuvos olimpinės akademijos bendradarbiavimo sutarties pasirašymo šiame susirinkime proga. Sutartį pasirašė LMA prezidentas J. Banys ir Lietuvos olimpinės akademijos prezidentas Artūras Poviliūnas. Jo žodžiais, šis dokumentas padės Lietuvos sportininkams siekti geriausių rezultatų bendraujant su sporto mokslininkais ir kartu skatins visuomenės sveikatinimo pažangą.

Visuotiniame susirinkime taip pat buvo įteikti pažymėjimai pirmiesiems dešimčiai LMA Jaunosios akademijos narių.

Prezidiumo ir prezidento veikla

Sausio mėn., pratęsus įgaliojimus, dirbo 2014–2017 kadencijos LMA prezidiumas. Prezidiumo sudėtis, patvirtinta LMA narių visuotinio susirinkimo 2018-01-09 nutarimu Nr. 1 ketverių metų laikotarpiui nuo 2018-02-01, buvo tokia: prezidentas J. Banys, viceprezidentas ir ŽŪMMS pirmininkas Z. Dabkevičius, vyriausiasis mokslinis sekretorius V. Basys (pareigas ėjo iki 2018-04-23), HSMS pirmininkas D. Kaunas, MFChMS pirmininkas L. Valkūnas, BMGMS pirmininkas V. Kučinskas, TMS pirmininkas G. Žintelis, prezidiumo nariai V. Nekrošius ir R. Šiaučiūnas. LMA prezidiumo pagrindinė funkcija – vykdyti LMA narių visuotinio susirinkimo nutarimus ir tarp sesijų vadovauti LMA veiklai.

2018 m. pirmuose LMA prezidiumo posėdžiuose buvo įvertintos 2017 m. LMA mokslų skyrių ir padalinių, ES SF projektų valdymo grupės, LMAVB veiklos ir ataskaitos, patvirtinti 2018 m. darbo planai, skirtos premijos 2017 m. skelbtų LMA konkursų nugalėtojams, akad. Kazimiero Meškausko premija jauniems mokslininkams ekonomistams, patvirtinta LMA skyriaus „Mokslininkų rūmai“ naujos sudėties taryba.

2-ojo metų ketvirčio posėdžiuose buvo aptarta LMA 2017 m. veiklos ataskaita ir pasirengimas ataskaitiniam LMA narių visuotiniam susirinkimui, priimti nutarimai

skelbti LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursą bei parengti ir išleisti naują bukletą apie LMA lietuvių ir anglų kalbomis. Gegužės 8 d. LMA prezidiumo posėdyje aptartas klausimas dėl LR Prezidentų vardinių stipendijų konkursui pateiktų paraiškų ir vertinimo komisijų sudarymo, patvirtinti Meilės Lukšienės premijos konkurso nuostatai, aptarti ir pasiūlyti LMA kandidatai į LMT komitetus. Gegužės 22 d. LMA prezidiumo posėdyje priimtas nutarimas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 nuostatų analizės ir taikymo gairių parengimo darbo grupės LMA sudarymo, pateikta informacija apie Gedimino pilies kalno būklės ekspertinio vertinimo darbo grupės išvadas.

LMA prezidiumas išskėlė uždavinį – prie LMA suburti jaunus, talentingus mokslininkus ir įkurti LMA Jaunąją akademiją. Birželio 12 d. LMA prezidiume buvo patvirtinta darbo grupė – LMA prezidentas J. Banys, viceprezidentas Z. Dabkevičius, Organizacinio skyriaus vadovas dr. Andrius Bernotas, – kuri parengė LMA Jaunosios akademijos nuostatų projektą. Posėdyje taip pat akad. Z. Dabkevičius informavo apie „L'Oréal Baltic“ stipendijų „Moterims moksle“ 2018 m. teikimą Latvijos mokslų akademijoje ir ateities planus, dr. A. Bernotas pristatė XVI Baltijos intelektualio bendradar-



Iš kairės: VU Gyvybės mokslų centro direktorius prof. Gintaras Valinčius, akad. Saulius Klimašauskas, Kavli premijos laureatas akad. Virginijus Šikšnys, LMA prezidentas Jūras Banys. Organizatorių nuotr.

biavimo konferencijos organizavimo Vilniuje 2019 m. gaires. Priimti nutarimai dėl siūlomų kandidatų Lietuvos Respublikos Prezidentų vardinėms stipendijoms, patvirtintos LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso komisijos.

Rugpjūčio 28 d. LMA prezidiumo posėdyje akad. Z. Dabkevičius pristatė LMA Jaunosios akademijos nuostatų projektą. Buvo aptarta 2018 m. rugsėjo 24 d. LMA narių visuotinio susirinkimo darbotvarkė, patvirtinti LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso rezultatai, išklausa mokslų skyrių pirmininkų informacija dėl laisvų LMA tikrųjų narių vietų ir specialybių, paskirtas atstovas į LMT valdybą. Rugsėjo 18 d. LMA prezidiumo posėdyje buvo pritarta LMA mokslų skyrių siūlymams dėl

LMA tikrųjų narių vietų pagal specialybes, išklausa informacija apie periodinių mokslo leidinių ekspertų darbą, patvirtinta Meilės Lukšienės premijos vertinimo komisija.

Spalio 9 d. LMA prezidiumo posėdyje J. Banys pateikė informaciją apie CERN tarybos posėdžius, akademikai Z. Dabkevičius ir G. Žintelis pristatė Kauno miesto mokslo premijai pateiktus darbus ir jų vertinimo komisijas, taip pat buvo patvirtintas LMA Jaunosios akademijos narių (LMAJA) rinkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas ir LMAJA narių rinkimų skelbimas bei Alytaus miesto dienos LMA programa. Spalio 18 d. LMA prezidiumo posėdyje buvo priimtas nutarimas dėl siūlymų Kauno miesto savivaldybei skirti Kauno miesto mokslo premijas.



Iš kairės: LMA viceprezidentas akad. Zenonas Dabkevičius, Hamburgo tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos narė prof. Ulrikė Jekuč (Ulrike Jekutsch), LMA prezidentas akad. Jūras Barys, Hamburgo tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos viceprezidentė prof. Ana Margareta Horaček (Anna-Margaretha Horatschek), prezidentas prof. Edvinas Kroiceris (Edwin Kreuzer), prezidiumo narys prof. Vilfridas Buchmiuleris (Wilfried Buchmüller), Estijos mokslų akademijos prezidentas prof. Tarmas Somerė (Tarmo Soomere), Hamburgo tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos projektų vykdytojas dr. Aleksandras Archipovas (Alexandre Arkhipov), Latvijos mokslų akademijos prezidentas prof. Ojaras Sparytis (Ojārs Spārītis), Hamburgo tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos projektų vykdytojas Timas Lėmberis (Timm Lehmer), vadovas prof. Kordas Jakobeitas (Cord Jakobeit), tyrimų administratorė dr. Elė Senė (Elke Senne), generalinė direktorė Klaudija Rap (Claudia Raap). Organizatorių nuotr.

Akad. V. Kučinskas ir dr. A. Bernotas informavo apie pasirengimą 2019 m. gegužės mėn. vyksiančiai XVI Baltijos intelektualio bendradarbiavimo konferencijai. Spalio 30 d. LMA prezidiumo nariai patvirtino gruodžio 20 d. LMA narių visuotinio susirinkimo darbotvarę, kandidatų į LMA tikruosius narius vertinimo ekspertų komisiją, Mokslų skyrių pirmininkų pristatytas skyrių komisijas LMAJA nariams rinkti. Lapkričio 13 d. LMA prezidiumo nariai patvir-

tinto kandidatų, atitinkančių LMAJA nuostatų bei narių rinkimų organizavimo ir vykdymo aprašo reikalavimus, sąrašą, priėmė nutarimą dėl Meilės Lukšienės premijos skyrimo. Lapkričio 27 d. LMA prezidiumo nariai priėmė nutarimą įregistruoti ir paskelbti 39 kandidatus į LMA tikruosius narius, patvirtino LMA ir Lietuvos olimpinės akademijos bendradarbiavimo sutarties tekstą. Paskutiniame metų posėdyje LMA prezidiumo nariai aptarė ir patvirtino

šiuos dokumentus: „Asmens duomenų apsaugos politika“, „Lietuvos mokslų akademijos darbuotojų asmens duomenų saugojimo politika ir jos įgyvendinimo priemonių tvarkos aprašas“, „Lietuvos mokslų akademijos lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonių aprašas“.

2018 m. naujai išrinktas LMA prezidiumas posėdžiavo 22 kartus, priėmė 49 nutarimus, svarstė daugiau kaip 190 klausimų.

LMA vienasmenis valdymo organas – jos prezidentas. 2018 m. sausio mėn. LMA vadovavo Valdemaras Razumas. Vasario 1 d. pradėjo eiti pareigas prezidentu išrinktas akad. J. Banys. Pagal pareigas LMA prezidentas atstovavo LMA įvairaus rango valdžios, mokslo ir studijų institucijų susitikimuose, posėdžiuose, renginiuose. J. Banys, kartu būdamas ir Lietuvos mokslo premijų komisijos pirmininku, vasario 5 d. organizavo šios komisijos posėdį, kuriame buvo skirtos 2017 m. Lietuvos mokslo premijos, kovo 6 d. kartu su Ministru Pirmininku Sauliumi Skverneliu ir švietimo ir mokslo ministre Jurgita Petrauskiene įteikė diplomus Lietuvos mokslo premijų laureatams.

Seimo Pirmininko Viktoro Pranckiečio kvietimu LMA prezidentas kovo 11 d. dalyvavo Seimo iškilminguose renginiuose (03-11, 06-14), birželio 12 d. – Seimo posėdyje, kuriame Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė skaitė metinį pranešimą. J. Banys buvo kviečiamas į Seimo Švietimo ir mokslo komitetą ir kartu posėdžiavo dėl Technologijų ir inovacijų įstatymo projekto bei Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto (06-20), dėl 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto (10-24, 10-30), taip pat dalyvavo Ekonomikos komiteto Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeni-

nės ekonomikos pakomitečio posėdyje (06-15). LMA prezidentas susitiko su Seimo Pirmininku Viktoru Pranckiečiu, Švietimo ir mokslo komiteto pirmininku akad. E. Jovaiša.

Seime LMA prezidentas dalyvavo konferencijos „Lėtinių kvėpavimo ligų prevencija ir kontrolė“ atidaryme (03-23), Laikinosios Seimo ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo grupės pirmajame susitikime (05-25), Seimo Sveikos gyvensenos komisijos kvietimu – apskritojo stalo diskusijoje „Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos šiuolaikinės perspektyvos“ (11-12).

2018 m. sausio 8 d. Lietuva tapo asocijuota Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) nare. LMA atstovauja Lietuvai CERN mokslo ir inovacijų srityse. Akademikai J. Banys, E. Butkus, L. Valkūnas vyko į Ženevą dalyvauti plenariniuose CERN Tarybos ir jos komitetų posėdžiuose (kovo 14–16 d., birželio 13–15 d., rugsėjo 27–28 d., gruodžio 13–14 d.). Dėl pasirengimo CERN Verslo informacijos centro (BIC) misijai Lietuvoje spalio 19 d. J. Banys buvo pakviestas į posėdį LR Prezidentūroje, spalio 30–31 d. dalyvavo šios misijos programoje numatytuose renginiuose ir lydėjo CERN delegaciją dalykiniuose susitikimuose Vyriausybės rūmuose, Saulėtekio slėnyje, FTMC, Santaros slėnyje Kaune, mokslo ir studijų institucijose. Gruodžio 12–14 d. vyko į CERN ir dalyvavo laboratorijos, skirtos pažangiems radijo signalų sklaidimo tyrimams, atidaryme.

J. Banys kovo 8 d. buvo pakviestas į Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos posėdį Vyriausybės rūmuose.

Švietimo ir mokslo ministerijoje LMA prezidentas sprendė klausimus dėl Mokslo ir technologijų sklaidos centro projekto (02-13,



Spalio 12 d. LMA prezidento susitikimas su Lenkijos mokslų akademijos viceprezidente prof. Elżbieta Franckowiak (Elżbieta Frąckowiak)

03-01), dalyvavo 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos investicinių prioritetų uždavinių, skirtų investicijoms į mokslinius tyrimus ir studijas, valdymo komiteto posėdžiuose (03-21, 04-11, 08-02, 10-26). Susitikimuose su švietimo ir mokslo viceministrais, ministerijos kancleriu ir kitais atsakingais darbuotojais buvo nagrinėjami švietimo, mokslo ir inovacijų klausimai.

2018 m. J. Banys vadovavo 22 LMA prezidento posėdžiams, keturiems LMA narių visuotiniams susirinkimams. LMA prezidentas dalyvavo įvairiose Akademijos renginiuose, konferencijose, susitikimuose, knygų sutiktuose, atidarė 8-ąją jaunųjų mokslininkų konferenciją „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“, konferencijas „Socialiai orientuota žaliąją ekonomiką“, „Lėtinių kvėpavimo ligų prevencija ir kontrolė“, „Žemės

ūkio ir miškų mokslo raida per šimtmetį. Mokslo iššūkiai“, „Veterinarijos mokslo 100-mečio kelias: praeitis, dabartis ir ateitis“, „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“, renginių „2018 metai – Sąjūdžio metai“ ir kitus. J. Banys dalyvavo atidengiant Verkiuose atminimo lentą, skirtą nepriklausomos Lietuvos iškiliam biologui akademikui Pranciškui Baltrui Šivickiui, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos apdovanojimų už lietuvių kalbos puoselėjimą renginyje, VDU garbės profesoriaus regalių įteikimo prof. Liudui Mažyliui iškilmėse ir Lietuvos–Amerikos inovacijų nugalėtojų apdovanojimo šventėje.

Rugsėjo 4 d. J. Banys buvo pakviestas į iškilmes Norvegijos tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijoje, kur akad. Virginijui Šikšniui buvo įteikta Kavli premija. LMA prezidentas taip pat susitiko su Norvegijos tikslųjų ir

humanitarinių mokslų akademijos prezidentu ir aptarė bendradarbiavimo galimybes.

Rugsėjo 13–14 d. LMA prezidentas J. Banys ir viceprezidentas Z. Dabkevičius lankėsi Hamburgo humanitarinių ir tikslųjų mokslų akademijoje. Susitikime buvo aptartos Baltijos šalių ir Hamburgo mokslų akademijų bendradarbiavimo galimybės.

Rugsėjo 21 d. akad. J. Banys vyko į komandiruotę į Užgorodo nacionalinį universitetą (Ukraina), kur jam buvo įteiktos garbės daktaro regalijos.

Gruodžio 6–8 d. J. Banys ir Z. Dabkevičius vyko į Kijevą ir dalyvavo Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos 100-mečio minėjimo renginiuose.

Mokslų akademijoje J. Banys susitiko su J. E. Izraelio nepaprastuoju ir įgaliojotuoju

ambasadoriumi Lietuvos Respublikoje Amiru Maimonu, Lenkijos mokslų akademijos viceprezidente prof. Elžbieta Franckowiak (Elżbieta Frąckowiak), Lietuvos banko delegacija, Lietuvos–Japonijos gyvybės mokslų simpoziumo organizatoriais ir Japonijos mokslo skatinimo organizacijos (JSPS) atstovais, buvusiu LR energetikos ministru Leonu Vaidotu Ašmantu, Kazickų šeimos fondo, „De Gruyter“ leidyklos atstovais, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininku Audriu Antanaičiu. Moldovos, Vokietijos, JAV, Jungtinės Karalystės, Armėnijos, Čekijos, Latvijos ambasadorių Lietuvos Respublikoje LMA prezidentas J. Banys buvo kviečiamas į iškilmingus renginius, parodas, priėmimus.

LMA narių apdovanojimai ir pripažinimas

V. Šikšniui įteikta Kavli premija, jam taip pat skirta 2017 m. Lietuvos mokslo premija, suteiktas Bristolio (JK) universiteto garbės daktaro laipsnis.

Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga S. Klimašauskui įteiktas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžius už aktyvų Lietuvos mokslo pažangos puoselėjimą. R. Petrauskas už istorinius tyrimus apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

S. Klimašauskui, M. Sapagovui, R. Čiegiui ir L. Valkūnui skirtos 2017 m. Lietuvos mokslo premijos.

V. Martinkui už intelektualiosios literatūros kūrybą skirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija.

B. Stundžia išrinktas Latvijos mokslų akademijos užsienio nariu.

G. Kuprevičiui įteiktas Gdanskio (Lenkija) miesto medalis už indėlį plėtojant Lenkijos ir Lietuvos muzikinę kultūrą.

R. Paleko (darbo vadovas) Vilniaus universiteto Botanikos sodo laboratorijų pastato rekonstrukcija atrinkta į kitą 2019 metų Mies van der

Rohe tarptautinio konkurso etapą ES prizui už šiuolaikinę architektūrą. Geriausių Baltijos šalių architektų konkurse „Sausa statyba architektūroje“ pirmąją vietą laimėjo R. Palekas ir jo komanda už projektą „Centrinių LITEXPO rūmų rekonstrukcija“.

F. Ivanauskas apdovanotas atminimo ženklu „Už nuopelnus Vilniaus savivaldai“.

J. Banys išrinktas Užgorodo nacionalinio universiteto (Ukraina) garbės daktaru.

R. Dubakienė ir V. A. Tamošiūnui skirti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos apdovanojimai už lietuvių kalbos puoselėjimą.

R. Ramanauskui ir A. Grigeliui įteikti Teodoro Grotuso fondo medaliai.

P. Viškelis apdovanotas LR Ministro Pirmininko padėkos raštu už MTEP veiklą.

Z. Dabkevičiui įteiktas Ukrainos mokslų akademijos šimtmečio medalis už bendradarbiavimą ir Šiaulių universiteto padėka už pagalbą kuriant ir vykdant studijų programas.

A. Povilaitis apdovanotas Aleksandro Stulginskio universiteto medaliu „Už nuopelnus“.

R. J. Kažiui įteikta Kauno miesto mokslo premija.



LMA MOKSLŲ SKYRIŲ VEIKLA

Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius

2018 m. gruodžio 31 d. skyriuje buvo 35 nariai – 19 tikrųjų, 8 emeritai ir 8 užsienio nariai. Veikė trys sekcijos: Humanitarinių mokslų (pirm. G. Blažienė), Socialinių mokslų (V. Nekrošius) ir Menų (R. Janonienė). Skyriui vadovauja akad. Domas Kaunas.

Skyriui pavesta vertinti humanitarinių ir socialinių mokslų būklę bei perspektyvas, skleisti lituanistikos, tautiškumo ir valstybės dermės idėjas, puoselėti humanistinės kultūros tradicijas ir pavidą, ugdyti teisės, teisingumo ir pilietiškumo vertybes, formuoti šalies ekonominės ir socialinės pažangos prioritetus. Jo nariai dalyvauja plėtojant lietuvių kalbos ir literatūros tyrinėjimus, folkloristikos, Lietuvos istorijos, kultūros ir etnokultūros, paveldo, filosofijos, šalies finansų, ekonomikos, socialinių pokyčių, tarptautinės ir civilinės teisės tyrimus.

Sausio 9 d. buvo patvirtinta skyriaus struktūra, išrinktas pirmininko pavaduotojas (R. Petrauskas) ir skyriaus biuro nariai: G. Blažienė, V. Daujotytė-Pakerienė, R. Janonienė, E. Jovaiša, G. Kuprevičius, V. Nekrošius, Z. Norkus. Skyriaus nariai, atsižvelgdami į atstovaujamas mokslo kryptis, pasirinko sekcijas. Kovo 3 d. apsvaistyta ir patvirtinta skyriaus 2017 m. veiklos ataskaita, 2018 m. veiklos planai.

2018 m. įvyko 2 skyriaus narių visuotiniai susirinkimai, 1 išvažiuojamasis posėdis, 4 biuro

posėdžiai ir 1 išplėstinis biuro posėdis. Gegužės 31 d. išplėstiniame biuro posėdyje svarstyta skyriaus kuruojamų Akademijos žurnalų „Lituanistica“, „Filosofija. Sociologija“ ir „Menotyra“ būklė. Skyriaus nariai aktyviai dirbo jų redakcinėse kolegijose. Žurnalo „Lituanistica“ (pirm E. Jovaiša, pavad. J. Sprindytė), „Filosofija. Sociologija“ (pirm. A. V. Matulionis) ir „Menotyra“ (pirm. G. Surdokaitė-Vitienė) leidyba vyko ritmingai, leidiniai buvo paklausūs.

Birželio 26 d. surengta pažintinė išvyka „Lietuvos agrokultūros ir agromokslo šimtmetis“ į LAMMC Žemdirbystės institutą Dotnuvoje. Akad. V. Ruzgas ir einanti instituto direktoriaus pareigas dr. Žydrė Kadžiulienė supažindino su instituto, turinčio regioninių padalinių tinklą, istorija ir svarbiausiomis veiklos kryptimis, lauko bandymų metodika.

Biuro posėdžiuose buvo sudarytos komisijos LMA premijoms ir stipendijoms skirti; pritarta LMA žurnalo „Filosofija. Sociologija“ redakcinės kolegijos sudėties papildymui; svarstyta dėl kandidatų į LMA tikruosius narius specialybių.

Skyrius 2018 m. organizavo 18 renginių: konferencijų, diskusijų, seminarų, knygų sutiktuvių ir kitų. Bendradarbiauta su kitais LMA skyriais, universitetais, Lietuvių kalbos institutu, Nepriklausomybės Akto signatarų klubu.



Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius, 2018 m. rugsėjis

Skyrius ir VU Komunikacijos fakultetas lapkričio 22 d. surengė tarpdalykinį seminarą „Humanitarinių ir socialinių mokslų šaltiniotyra: būklė ir problemos“. Pranešimus skaitė 14 mokslininkų. Jie pabrėžė, kad mokslų šaltinių kaupimas, išsaugojimas ir tyrimai tebėra aktualūs ne tik humanitarinių, bet ir socialinių bei kitų mokslų tyrėjams. Jie dirba publikuodami šaltiniotyros darbus, gvildendami metodologines ir teorines problemas.

Jau septintą kartą skyrius kartu su VGTU Kūrybinių industrijų fakultetu, Lietuvos socialinių tyrimų centru ir Lietuvos komunikacijos draugija sausio 24 d. surengė konferenciją „Vartojimo revoliucijos ir kontrrevoliucijos: filosofijos, sociologijos ir komunikacijos tyrimai“. Dalyviai iš įvairių mokslų perspektyvų nagrinėjo vartojimo fenomeną ir vartojimo kultūrą tokiose veikose, kaip medijos, pramogos, kultū-

rinės bei kūrybinės industrijos, politika, religija ir kitose.

Birželio 13 d. skyrius organizavo mažąją konferenciją „Su meile Lietuvai“, skirtą kultūros ir mokslo veikėjo Adomo Honorio Kirkoro 200-osioms gimimo metinėms. Gruodžio 12 d. organizuoti akademiniai skaitymai „Simono Daukanto metams baigiantis“. Jame S. Daukanto kūryba nagrinėta istoriniu, politologiniu, knygotyryniū aspektais.

Sausio 16 d. HSMS ir Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriai surengė atminimo popietę akademiko Vaclovo Mališausko, Ekonomikos instituto sektorių ilgamečio vadovo, 100-ųjų gimimo metinių proga.

Kovo 20 d. į pokalbį-diskusiją „Vanda Zaborskaitė. Istorijos verpetuose ir kūrybos sūkuriuose“ susirinko gausus visuomenės būrys: akademikės amžininkai, pedagogai,



*Akademikų Viktorijos Daujotytės-Pakerienės ir Giedriaus Kuprevičiaus pokalbis
„Menas gyvenime ir gyvenimas mene“*

buvę mokiniai ir studentai. Vyko intriguojantis įvairių kartų, skirtingų patirčių polilogas, kurį telkė gili tautinės savivokos ir pilietinės pareigos asmenybė prof. V. Zaborskaitė.

Balandžio 5 d. pasitikdamas tris A. Andrijausko monografijas skyrius organizavo apskritojo stalo diskusiją „Estetika ir menas dabartiniuose civilizacijų virsmuose“.

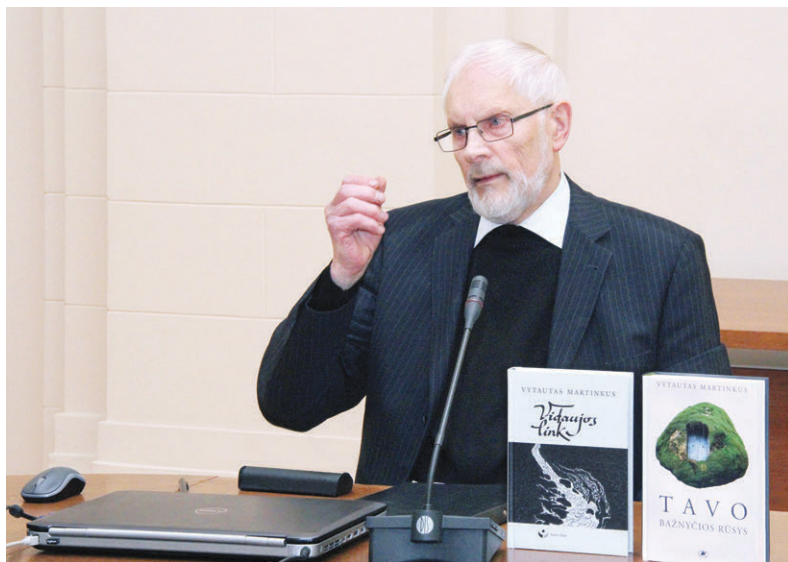
Vienas iš dažniausių renginių – knygų sutiktuvės. Didelio lankytojų būrio sulaukė sausio 18 d. įvykusios D. Kauno parengtos atsiminimų apie rašytoją Ievą Simonaitytę knygos „Aš esu Etmės Evė“ sutiktuvės, vainikavusios I. Simonaitytės 120-metį. Kitame renginyje kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ supažindinta su Valentino Sventicko sudarytomis knygomis „Justinas Marcinkevičius: kokį jį mes prisimename“ ir Just. Marcinkevičiaus rinktine „Amžiaus pabaiga“. Lapkričio 20 d. įvyko akademiko ir rašytojo V. Martinkaus naujų knygų –

tekstų rinkinio „Vidaujos link“ ir romano „Tavo bažnyčios rūšys“ – sutiktuvės. Kovo 13 d. į Valerijos Paškauskienės knygos apie akademiką Eduardą Vilką sutiktuvės LMA rinkosi Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, buvę atkurtos Lietuvos vyriausybių vadovai ir nariai, akademiko kolegos ir bičiuliai. Pokalbį vedė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo prezidentė Birutė Valionytė ir buvęs LMA prezidentas akad. B. Juodka.

Rugsėjo 26 d. surengtas susitikimas su kompozitoriumi, muzikologu akad. Giedriumi Kuprevičiumi ir pokalbis-koncertas „Kūrybos kulisai“.

Gruodžio 13 d. įvyko Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatų V. Daujotytės ir G. Kuprevičiaus kūrybinis dialogas „Menas gyvenime ir gyvenimas mene“.

HSMS akademikai dalyvavo Lietuvos ir tarptautinėse programose, plėtojo mokslinį



2018 m. Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas rašytojas
akad. Vytautas Martinkus ir jo naujausios knygos



Architektas akad. Rolandas Palekas



Iš kairės: „Diemedžio“ leidyklos direktorius Danas Kaukėnas, akad. Romualdas Grigas, akad. Algirdas Gaižutis

bendradarbiavimą, aktyviai veikė užsienio organizacijose: vykdė 31 projektą, iš jų 12 tarptautinių, organizavo mokslo konferencijas, skaitė pranešimus. Paminėsime svarbiausius. B. Stundžia vadovavo Nacionalinės lituanistikos plėtros 2016–2022 metų programos projektui „Dūryba senuosiuose dvikalbiuose vokiečių-baltų ir baltų-vokiečių kalbų žodynuose“. Jo pagrindu rengiama monografija. V. Žulkus vadovavo projektui „Mezolito-neolito žmonės ir Baltijos jūra“, G. Blažienė daugelį metų bendradarbiauja su tarptautine onomastikos mokslų taryba (ICOS). Z. Kiaupa dalyvavo Lenkijos mokslų akademijos Istorijos skyriaus Lituanistinės komisijos darbe. Tai yra produktyvių Lietuvos ir Lenkijos istorikų ryšių galimybė, per komisiją skleidžiami Lietuvos istorijos mokslo pasiekimai. V. Mikelėnas bendradar-

biavo su užsienio mokslininkais lyginamosios teisėtyros srityje. R. Petrauskas dirbo trijų užsienio mokslo leidinių redakcinėse kolegijose (du iš jų leidžia LMA partnerės – Lenkijos ir Ukrainos MA), Z. Norkus buvo Europos sociologų asociacijos tyrimų tinklo „Transformacijų sociologija: Rytai ir Vakarai“ tarybos narys. Skyriuje yra 8 užsienio nariai. Lietuvių išeivijos filosofas A. Mickūnas (JAV), Italijos baltistai P. U. Dinis ir G. Mikelinis dažnai lankosi Lietuvoje, skaito paskaitas universitetuose ir visuomenei, diskutuoja su mokslo bendruomene. A. Mickūnas 2018 m. išleido knygą „Istorija, kalba, suvokimas“.

2018 m. buvo atlikta daugiau kaip 130 ekspertizių, vertinta 120 paraiškų dėl premijų ir stipendijų, įvairių projektų. Skyriaus nariai dirbo įvairiose LMA sudarytose komisijose.

A. V. Matulionis, D. Kaunas atstovavo LMA Lietuvos periodinių mokslo leidinių vertinimo ekspertų komisijoje.

Skyriaus nariai 2018 m. parengė ir išleido 16 knygų. Aukštų įvertinimų sulaukė autoriai A. Andrijauskas, R. Janonienė, V. Martinkus. Akademikai intensyviai skleidė mokslo žinias platesnei visuomenei. Jie paskelbė 13 straipsnių, perskaitė 53 paskaitas, per 140 kartų kalbėjo radijo ir TV laidose, dalyvavo per 90 šalies ir užsienio žurnalų redakcinių kolegijų darbe. G. Kuprevičius kartą per mėnesį pateikdavo kultūros komentarą LRT laidoje „Kultūros savaitė“, R. Janonienė dalyvavo dokumentiniuose TV filmuose iš ciklo „Pamiršti vardai“: „Jonas Rustemas“, „Martynas Knakfusas“, R. Petrauskas – laidoje „Istorijos detektyvai“ ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijai skirtose laidose. D. Kaunas surengė knygos „Aš esu Etmės Evė“ sutiktuvių renginius, kalbėjo TV laidose. R. Lazutka dalyvavo TV laidose, Žinių radijuje, portaluose „Delfi.lt“ kalbėdamas mokesčių ir socialinės apsaugos temomis. Interneto portaluose komentarus teikė V. Daujotytė, Z. Norkus, E. Jovaiša, G. Kuprevičius, V. Martinkus, R. Palekas.

Akademikai buvo Lietuvos mokslo premijų, Valstybinės Lietuvos simbolikos ir vardo suteikimo, Lietuvos heraldikos komisijos prie Lietuvos prezidentūros nariai. Nemaža akademikų dalyvavo universitetų ir mokslo institutų tarybose bei senatuose, kūrybinių sąjungų vadovybėje. V. Daujotytė vadovavo nacionalinei kultūros ir meno premijų komisijai, V. Martinkus buvo Vyriausybės kultūros ir meno premijų komisijos pirmininkas, E. Jovaiša – Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas, Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos narys, D. Kaunas – Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Vydūno 150-ųjų gimimo metinių minėjimo komisijos narys. Skyriaus nariai dalyvavo savivaldybių dienų Akademijoje renginiuose, skaitė pranešimus, konsultavo specialistus. G. Kuprevičius surengė 5 koncertus-pokalbius muzikos ir kultūros klausimais įvairiuose Lietuvos miestuose, J. Sprindytė dalyvavo vertinant jaunųjų filologų darbus Utenos Adolfo Šapokos gimnazijoje ir kitur.

Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius

Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriuje 49 nariai: 24 tikrieji, 10 emeritų ir 15 užsienio narių. Skyriaus nariai kuruoja visas matematikos, fizikos ir chemijos sritis ir kryptis, plėtojamas Lietuvoje. Skyriui vadovauja Leonas Valkūnas. Skyriaus veikla buvo organizuojama Matematikos (pirm. Raimondas Čiegis), Fizikos (pirm. Juozas Vidmantis Vaitkus), Chemijos (pirm. Ričardas Makuška) sekcijose.

Skyriaus nariai glaudžiai bendradarbiauja su VU Matematikos ir informatikos, Fizikos, Chemijos ir geomokslų fakultetais, su Fizinių ir technologijos mokslų centru bei Kauno technologijos universiteto chemikais. Skyriaus partneriais taip pat yra Lietuvos Matematikų, Fizikų ir Chemikų draugijos, Visorių informacinių technologijų parkas bei asociacija *INFOBALT*.

Ataskaitiniais metais įvyko 4 visuotiniai susirinkimai, 4 biuro posėdžiai. Visuotiniuose susirinkimuose buvo išklausa ir įvertinta skyriaus 2017 m. veiklos ataskaita, aptartas 2018 m. veiklos planas. Apžvelgti gauti moksliniai rezultatai fizikos, medžiagų ir ekstremalios šviesos mokslų, chemijos bei matematikos srityse ir numatytos tolesnių mokslinių tyrimų gairės. Aptartas LMA tikrųjų narių laisvų vietų skyriuje pasiskirstymas sekcijose, iškeltas kandidatas į LMA užsienio narius. Biuro posė-

džiuose buvo aptartas bendradarbiavimo su mokslo ir studijų institucijomis, savivaldybėmis, jaunųjų mokslininkų konferencijos organizavimo klausimai, sudarytos ir patvirtintos komisijos kandidatų į LMA Jaunosios akademijos narius, jaunųjų mokslininkų ir doktorantų bei aukštųjų mokyklų studentų konkursiniams mokslo darbams vertinti, akad. Adolfo Jucio premijai gauti.

Skyriaus nariai organizavo arba kartu su kitomis mokslo ir studijų institucijomis surengė 22 tarptautines ir šalies konferencijas, 4 seminarus, 3 diskusijas, 2 išvažiuojamuosius posėdžius.

Pažymėtina 12-oji Vilniaus tarptautinė tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferencija, rengiama kartu su kasmetine Tarptautinio statistikos instituto konferencija, Lietuvos matematikų draugijos 59-oji konferencija, tarptautinė konferencija „Kvantiniai reiškiniai biologinėse sistemose / Quantum Effects in Biological Systems“, Prancūzijos–Baltarusijos–Lietuvos konferencija (pagal COST veiklą), tarptautinė konferencija „Oxygenalia 2018“ bei „EcoBalt 2018“, tarptautinės elektrochemikų draugijos (ISE) 23-oji teminė konferencija. Organizuota 14-oji nacionalinė konferencija „Lazeriai: mokslas ir technologijos“.



LMA ir Lietuvos darbdavių konfederacijos diskusijos „Sumaniosios specializacijos programos eiga ir ko dar galima siekti“, kurį iniciavo MFChMS, dalyviai

Skyriaus iniciatyva kartu su Lietuvos darbdavių konfederacija organizuota diskusija „Sumaniosios specializacijos programos eiga ir ko dar galima siekti“. Renginyje dalyvavo Švietimo ir mokslo ministerijos, Ūkio ministerijos, kiti Sumaniosios specializacijos programą vykdančių institucijų darbuotojai. Diskusijoje aptarta, kas pasiekta vykdant programą ir ko dar galima siekti per likusį jos vykdymo laikotarpį. Ypatingas dėmesys skirtas mokslo ir verslo bendradarbiavimui ir Sumaniosios specializacijos programos reikšmei stiprinant šį bendradarbiavimą. Parengta diskusijos rezoliucija, kurioje konstatuota, kad iki šiol naudoti Sumaniosios specializacijos programos finansavimo instrumentai buvo nepakankamai efektyvūs ir nestimuliavo mokslo ir verslo sinergijos; mokslo ir inovacijų politika neturi

aiškos strategijos ir sutartų gairių bei neteikia sisteminių sprendimų susikaupusioms problemoms spręsti; Lietuvoje taikomos investicijų ir mokslų apskaitos metodikos neatitinka tarptautinių standartų ir iškreipia situaciją.

Organizuotas susirinkimas-diskusija „Mokslinės produkcijos vertinimas: ką panaudoja kitos pažangios šalys ir kuria kryptimi keistina Lietuvos tvarka“. Aptarti didžiųjų duomenų analizės metodai, naudojami vertinant mokslinių tyrimų tendencijas ir programas. Vykusi diskusija parodė, kad renginys paskatino jo dalyvius domėtis, kaip naudojamos naujos viešosios mokslo komunikacijos priemonės ir didžiosios duomenų analizės skleidžiant ir vertinant mokslinius rezultatus.

Įvyko Adolfo Jucio akademiniai skaitymai, skirti žymaus Lietuvos fiziko, mokslo organi-



Aplankytas Fizinių ir technologijos mokslų centras. Akad. Arūnas Krotkus pasakoja apie laboratorijoje vykdomus tyrimus

zatoriaus, pedagogo atminimui. Pagrindiniai pranešėjai – kas ketveri metai skiriamos LMA A. Jucio premijos 2018 metų laureatai – VU Teorinės fizikos ir astronomijos instituto darbuotojai prof. Bronislovas Kaulakys ir dr. Julius Ruseckas. Renginio metu LMA prezidentas J. Banys įteikė laureatams A. Jucio medali.

MFChMS Matematikos sekcija kartu su Lietuvos matematikų draugija VU Matematikos ir informatikos fakultete organizavo seminarą „Kriptovaliutos ir šiuolaikiniai finansai: uždaviniai ir iššūkiai“. Seminare buvo aptarti aktualūs klasikinių valiutų ir kriptovaliutų modeliavimo klausimai, matematiniai uždaviniai bei jų sprendimo būdai.

Skyrius plečia bendradarbiavimą su verslo partneriais. Bendradarbiaujant su asociacija

INFOBALT siekta glaudaus mokslo, studijų ir verslo sąlyčio. Dalyvauta Lazerių ir šviesos mokslo ir technologijų asociacijos veikloje, bendradarbiauta su verslo konfederacija, susitakta su Šilutės, Ignalinos, Anykščių, Panevėžio ir Kauno miestų vadovais. 2018 m. įvyko išvažiuojamasis posėdis UAB „Sakiškių alus“ tema „Mažųjų maisto produktų įmonių vystymas“. Organizuotas išvažiuojamasis posėdis į Fizinių ir technologijos mokslo centrą leido geriau susipažinti su ten esama įranga bei vykdoma mokslinė veikla.

Skyrius kuruoja LMA ir Alytaus miesto savivaldybės bendradarbiavimą ir 2018 m. Mokslų akademijoje buvo organizuota Alytaus miesto diena. Renginio akcentas buvo prisiminimai apie poetą ir rašytoją Jurgį Kunčiną, kilusį iš Alytaus. Buvo parengta ekslibrisų,



8-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“. Teikiami apdovanojimai jaunesiems mokslininkams, geriausių pranešimų autoriams

skirtų J. Kunčino 70-mečiui, paroda. Apie jo gyvenimą mintimis pasidalijo rašytojas Antanas A. Jonynas, istorikas dr. Eugenijus Svetikas. Alytaus miesto savivaldybės meras Vytautas Grigaravičius ir vicemerė Valė Gibienė papasakojo apie kultūrinės ir socialines pastarųjų metų Alytaus miesto naujoves. Visus sužavėjo brolių Remigijaus ir Algirdo Gataveckų pasakojimas, kaip jie kūrė Alytaus ženklą „Alytus / Myliu“.

LMA vardu skyriaus nariai dalyvavo tarptautinių organizacijų (Europos mokslo taryba, Pasaulio mokslininkų federacija, Europos fizikų draugija, Tarptautinėje grynosios ir taikomosios fizikos sąjunga – IUPAP, Europos akademijos Fizinių ir inžinerinių mokslų sekcija, CERN komitetai ir kt.), valstybinių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų veikloje.

Profesine, ekspertine skyriaus narių kompetencija aktyviai rėmėsi Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijos, LMT, LITNET valdyba, Lietuvos standartizacijos departamentas, Studijų kokybės vertinimo centras ir kitos institucijos.

Skyriaus nariai dalyvavo Ministro Pirminko sudarytose darbo grupėse, atstovavo Lietuvai Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete, dirbo Lietuvos standartizacijos departamente ekspertais, Mokslo ir studijų institucijų vertinimo taryboje, Europos kvalifikacijų sistemos Patarėjų grupėje prie EK, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos valdyboje.

Nariai vertino LMA ir kitų konkursų paraiškas, atliko pretendentų į LMA Jaunosios akademijos narius ir kandidatų į LMA tikruosius narius konkursui pateiktų paraiškų ekspertę,



Diskusija posėdžio metu. Iš kairės: akademikai Eugenijus Butkus, Artūras Žukauskas ir Leonas Valkūnas

dalyvavo Lietuvos mokslo premijų komisijos darbe, vertino LMT, MITA paraiškas.

Skyriaus nariai dalyvavo mokslinėje veiloje vykdant tarptautinius projektus ir programas, tokias kaip „Horizontas 2020“, 7BP, Kanados vyriausybės remiama programa, ilgalaikiai bendradarbiavimo projektai su įvairias pasaulio universitetais bei su Nacionaliniu mokslinių tyrimų centru (CNRS, Prancūzija).

Akademikai dalyvavo ilgalaikėse mokslinėse programose, tokiose kaip „Optoelektronikos ir lazerių technologijos“ (A. Krotkus), ES 7BP LASERLAB–Europe „Europos jungtinė lazerių laboratorija (17 užsienio partnerių, Lietuvos dalies vadovas A. P. Piskarskas), ES „Horizontas 2020“ programos projekte „Pažangios Europos infrastruktūros greitintuvų detektoriams“ (AIDA–2020) (Lietuvos dalies vadovas J. V. Vaitkus), komandos vadovas – G. Tamulaitis

bei ES „Horizontas 2020“ Marijos Skłodovskos-Kiuri RISE projektas TUMOCs (J. Banys). V. Straizys bendradarbiavo su Vatikano observatorijos filialu Arizonoje (JAV) tiriant Galaktikos struktūrą ir žvaigždžių fizinius parametrus Vilniaus fotometrinėje sistemoje. G. Juška dalyvavo vykdant Kanados vyriausybę programą „Radiacinės vaizdo detektoriai biomedicininiam taikymui“, L. Valkūnas – Lietuvos atstovas CERN Tarybos Mokslo komitete.

Vykdyti bendri moksliniai tyrimai su mokslininkais iš Karališkojo technologijos instituto (Švedija), Malmės ir Lundo universitetų (Švedija), Monpeljė universiteto (Prancūzija, Poznanės ir Krokuvos Jogailaičių universitetų (Lenkija), Latvijos universiteto, Odesos M. Mečnikovo universiteto (Ukraina), Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos Biofizikos instituto, Helmholtz instituto (Vokietija).



8-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“

R. Leipus bendradarbiavo su Prancūzijos, Kinijos ir JAV mokslininkais, V. Bagdonavičius – su Prancūzijos ir Maroko matematikais, V. Paulauskas daugiau kaip 15 metų bendradarbiauja su Yu. Davydov (Lilio universitetas), K. Pileckas įgyvendina bendrą doktorantūrą su Prancūzijos Liono universitetu. A. Laurinčikas bendradarbiavo su Nagojos (Japonija), Rusijos ir Viurchurgo (Vokietija) matematikais. R. Čiegis – su Latvijos universiteto ir Tartu universiteto mokslininkais, Berlyno WIAS instituto, Kaizerslauterno Fraunhoferio pramoninės matematikos insituto (ITWM) ir technikos universiteto (TU Kaserslautern) mokslininkais Vokietijoje, Saragosos (Ispanija) universiteto mokslininkais, Bulgarijos MA IICT instituto mokslininkais Sofijoje.

Skyriaus nariai vykdo ekspertinę veiklą. Dauguma yra Vyriausybės bei ministerijų, LMT

ir MITA, Lietuvos standartų komiteto ekspertai, Europos mokslo tarybos bei Europos Sąjungos projektų vertinimo ekspertai. LMA pavedimu G. Valušis atliko LR Technologijų ir inovacijų įstatymo projekto ekspertizę. R. Karazija – LMA atstovas Lietuvos valstybės simbolikos komisijoje, G. Juška – MOSTA ir Ūkio ministerijos paramos moksliniams tyrimams ir inovacijoms strategijos „Sumanioji specializacija“ vertinimo komisijos narys.

Skyriaus nariai, vykdydami mokslinius projektus, paskelbė 314 straipsnių šalies ir 302 tarptautiniuose leidiniuose, parengė 38 mokslo populiarinimo straipsnius, skaitė 38 paskaitas visuomenei, dalyvavo 11 radijo ir 7 televizijos laidose. J. Banyš, L. Valkūnas ir G. Valušis parengė knygų skyrius. A. Kareiva dalyvavo rengiant A. Sniadeckio vadovėlio „Organinių būtybių teorija“ vertimą ir parašė įžanginį

žodį. Išleista R. Karazijos mokslo populiarinimo knyga paaugliams „Tas paprastas nepaprastas pasaulis“.

Neatsiejama narių veikla – mokslinių žurnalų leidyba: MFChMS Fizikos sekcija kartu su Lietuvos fizikų draugija kuravo „Lietuvos fizikos žurnalo“ ir „Baltic Astronomy“ leidybą, dalyvavo „Medžiagotyra“ ir „Terminologija“

redakcinės kolegijos darbe; chemikai kuravo žurnalus „Chemija“ ir „Cheminė technologija“; matematikai – „Lietuvos matematikos rinkinys“ (*Lithuanian Mathematical Journal*) ir „Netiesiniai procesai: modeliai ir valdymas“ (*Nonlinear Analysis: Modelling and Control*). Pagrindinė leidybos problema sietina su leidybos finansavimu.

Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius

Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriuje yra 58 nariai: 26 tikrieji, 12 emeritų, 20 užsienio. Veikla pagal mokslo kryptis vykdoma 4 sekcijose: Bendrosios biologijos, Biofizinių mokslų, Medicinos ir sveikatos mokslų, Geomokslų; 4 komisijose: Biotechnologijos, Alergologijos, Motinos ir vaiko, Geoaplinkos problemų. Prie skyriaus veikia Lietuvos alergijos ir astmos asociacija, Lietuvos biochemikų, Lietuvos imunologų, Lietuvos augalų fiziologų, Ignoto Domeikos draugijos. Skyriui vadovauja akad. Vaidutis Kučinskas.

Ataskaitiniais metais įvyko 4 skyriaus susirinkimai, 5 biuro ir 8 sekcijų bei komisijų posėdžiai.

Vasario 6 d. įvyko iškilmingas posėdis „Dr. Jonas Basanavičius – Lietuvos mokslo patriarchas“, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui. J. Basanavičius – mūsų tautos patriarchas, lietuvių tautinio atgimimo simbolis yra ne tik Nepriklausomybės akto signataras, visuomenės veikėjas, gydytojas, tautosakininkas, antropologas, bet ir mokslo atstovas.

Vasario 13 d. ataskaitiniame susirinkime aptarta skyriaus mokslinė ir mokslo organizacinė veikla, svarstyta ir patvirtintas 2018 m. veiklos planas, išklaustyta skyriaus pirmininko ir sekcijų pirmininkų ataskaitos, patvirtinta nauja Geoaplinkos problemų komisijos sudėtis.

Gegužės 17 d. skyriaus nariai dalyvavo išvažiuojamajame susirinkime „Gastroenterologija: praeitis, dabartis, ateitis“ LSMU Virškinimo sistemos tyrimo institute Kaune. Pranešėjai apžvelgė uždegimines ir onkologines virškinimo trakto ligas, žmogaus mikrobiotos transplantacijos ir modifikacijos galimybes, pateikė informaciją apie gastroenterologijos gydymo naujoves. Dalyviai susipažino su Virškinimo sistemos tyrimo instituto laboratorijomis.

Gruodžio 7 d. susirinkime svarstyta ir balsuota dėl skyriaus sekcijų pavadinimų bei jų kompetencijų. Išklausti kandidatų į LMA Jaunosios akademijos narius prisistatymai, išrinkti du nariai į LMAJA.

Biuro, sekcijų ir komisijų posėdžiuose aptarti skyriaus veiklos rezultatai, 2018 m. uždaviniai, svarstyta dėl iškeltų kandidatų į LMA tikruosius narius atitikimo reikalavimus, sudarytos ekspertų komisijos LMA konkursiniams darbams vertinti, taip pat svarstyta skyriaus kasmet organizuojamos jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ programa, aptartos visuotiniams susirinkimams siūlomos problemos.

Bendrosios biologijos sekcijoje dirba 6 tikrieji nariai, 3 nariai emeritai, 7 užsienio nariai (pirm. M. Žalakevičius). Sekcija jungia

žymiausius bendrosios ir žmogaus genetikos, ekologijos, zoologijos, botanikos, ornitologijos, imunologijos, parazitologijos mokslo šakų atstovus. G. Valkiūnas vykdė fundamentinius maliarinių parazitų ir hemosporidijų, V. Būda – organizmų informacinės sąveikos cheminiais junginiais tyrimus. Reikšmingų rezultatų gavo V. Kučinskas tirdamas žmogaus genomą, nustatdamas europiečių ir lietuvių genomo kilmę, genetines intelektinės negalios priežastis.

Biofizinių mokslų sekcija jungia 7 tikruosius narius, 3 narius emeritus ir 7 užsienio narius. V. Šikšnys, tirdamas mikroorganizmų imuninių sistemų (CRISPR) veikimo mechanizmus, nustatė ciklinių oligonukleotidų signalinius kelius ir parodė jų reikšmę aktyvuojant nespecifinę RNR degradaciją. S. Klimašauskas, tyrinėdamas epigenetinio paveldėjimo mechanizmus, sukūrė naujus epigenomo profiliavimo metodus. Č. Venclovas vykdė naujus baltymų struktūros tyrimus ir kūrė kokybės įvertinimo metodus. K. Sasnauskas – mielių genų raiškos sistemų analizę heterologiniams baltymams gauti ir naujoms diagnostikos priemonėms kurti.

Medicinos ir sveikatos mokslų sekcijoje yra 9 tikrieji nariai, 4 nariai emeritai, 3 užsienio nariai (pirm. R. Dubakienė). R. Žaliūnas ir A. Laucevičius vadovavo kardiologijos srities moksliniams tyrimams. Z. A. Kučinskienė tyrė aterosklerozės patogenezę ir rizikos veiksnius, jų ryšį su sergančiojo asmens genomu. L. Kupčinskas vykdė žarnyno opinio kolito ir Krono ligos klinikinius, epidemiologinius, molekulinis, genomo ir mikrobiomos tyrimus. R. Dubakienė nustatė aplinkos ir genetinių veiksnių sąveikos įtaką alerginių ligų formavimuisi. R. Jankauskas paleogenomikos ir paleopatologijos tyrimais siekė nustatyti įvairių istorinių epochų Europos gyventojų genomo ypatumus.

Geomokslų sekciją sudaro 4 tikrieji nariai, 2 nariai emeritai, 3 užsienio nariai (pirm. R. Mokrik). R. Mokrik atliko Baltijos regiono giliųjų sluoksnių požeminio vandens $^{81}\text{Kr}/\text{Kr}$ radioizotopinius tyrimus taikant itin jautrią lazerinę magnetinę-optinę gaudyklę. J. Mažeika geofizikos metodais nagrinėjo branduolinės vyksmų praeities aplinkose ir praeities klimato pokyčių chronologiją. G. Motuza Matuzevičius sukūrė ypač svarbią žemės gelmių tyrimo, naudojimo ir apsaugos teisinę sistemą. A. Grigelis, aktyvus Lietuvos geologijos mokslo istorijos tyrinėtojas, organizavo renginius apie Ignotą Domeiką – geologą, mineralogą, kalnų inžinierių.

2018 m. BMGMS organizavo 25 renginius – konferencijas, kongresus, seminarus, mokslo darbų parodas, jubiliejų minėjimus, knygų sutiktuves, atminimo lentų atidengimo žymiams akademikams ceremonijas ir kitus.

Kovo 23 d. LR Seime įvyko BMGMS Medicinos sekcijos Motinos ir vaiko komisijos organizuota tarptautinė konferencija „Oro tarša ir m. sveikata: lėtinių kvėpavimo takų ligų prevencija ir kontrolė / Air Pollution and mHealth Prevention and Control of Chronic Respiratory Diseases“ (organizavo V. Basys, V. Kučinskas, LMA Motinos ir vaiko komisijos pirmininkas Arūnas Valiulis), o gegužės 10–12 d. – Z. A. Kučinskienės, V. Kučinsko organizuotas 14-asis tarptautinis Baltijos šalių kongresas „Laboratorinė medicina“. Surengtos dvi konferencijos šalies biologijos mokytojams. Rugsėjo 14 d. įvyko BMGMS, VU, SAM, ŠMM ir Ugdymo plėtotės centro organizuota konferencija „Sveikatos ugdymo aktualijos: mokslininkai – mokykloms“, kurioje pristatytos sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai aktualios temos, mokslo naujovės, diskutuota ir pasiūlyta idėjomis, kaip kokybiškiau įgyvendinti numatytus siekinius.



LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas



Verkių rūmuose atidengta atminimo lenta akademikui Pranciškui Baltrui Šivickiui. Kalba akad. Vincas Būda



Iš kairės: akad. Benediktas Juodka, LMA prezidentas akad. Jūras Banys ir akad. Juozas Kulys

Spalio 30 d. organizuota konferencija „Šiuolaikinės biomedicinos tendencijos“, skirta atkurtos Lietuvos valstybės šimtmečiui. Pranešėjai supažindino Lietuvos mokytojus, kaip pasitelkiant naujausias technologijas pažinti, atrasti ir kovoti su piktybiniais navikais, kalbėjo apie vėžio epigenetiką ir onkogenetiką, elgsenos ekologiją, imunitetą, vakcinas ir skiepimą, maisto alergiją bei naujausias psichoktyviasias medžiagas. Konferencijoje dalyvavo per 200 mokytojų, tai ženklas, kad mokytojai siekia naujausių žinių ir jiems yra labai svarbūs dalykiniai susitikimai su mokslininkais.

Lapkričio 27 d. įvykusi konferencija „Šiuolaikiniai biologijos tyrimai Lietuvoje“, skirta šiuolaikinės zoologijos mokslo pasiekimams apžvelgti ir paminėti akad. Tado Ivanausko 135-ąsias gimimo metines. Renginio iniciatorius – Bendrosios biologijos sekcijos pirminin-

kas M. Žalakevičius. Pranešėjai supažindino dalyvius su žinduolių ekologijos tyrimais Lietuvoje, šiuolaikinės ornitologijos telemeriniais paukščių tyrimų metodais ir jų taikymu, aptarė *Tipulomorpha (Diptera)* vabzdžių tyrimus Rytų Azijoje, pristatė šiuolaikinės muzeologijos Kauno T. Ivanausko zoologijos muziejuje kolekcijas bei vykdomus tyrimus.

2018 m. skyrius organizavo Rimgaudo Virgilijaus Kazakevičiaus „Medicinos atradimų istorijos“, akad. Vytauto Juodkazio „Požeminiai Neptūno valdų labirintai“ ir rašytojo, apžvalgininko, žurnalisto Sauliaus Spurgos „Iliuzijos irgi gėlės“ knygų sutiktuves. Vasario 12 d. Verkių rūmuose atidengta atminimo lenta, skirta nepriklausomos Lietuvos iškiliam biologui akad. Pranciškui Baltrui Šivickiui, o birželio 13 d. Šiauliuose – ekologei, Lietuvos dirvožemio tyrinėtojai akad. Irenai Eitminavičiūtei.



*11-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“.
Iš kairės: akademikai Kęstutis Sasnauskas, Virginijus Šikšnys, Saulius Klimašauskas*



LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Virškinimo sistemos tyrimo institute. Pranešimą „Gastroenterologija: praeitis, dabartis, ateitis“ skaito akad. Limas Kupčinskas (dešinėje)

BMGMS nariai vykdė 14 tarptautinių konkursinių mokslo projektų, palaikė glaudžius mokslinius ryšius su LMA užsienio nariais: Medicinos sekcija bendradarbiavo su Londono Karališkosios Bromptono ligoninės prof. E. Bušu (JK). Jis ir prof. P. Malfertaineris (Vokietija) yra LMA žurnalo „Acta medica Lituanica“ redakcinės kolegijos nariai, prof. J. Gleba (Vokietija), S. Inge-Večtomovas (Rusija), R. N. Džounsas (JK), I. K. E. Magnusonas (Švedija) yra žurnalo „Biologija“ redakcinės kolegijos nariai, hidrogeologas H. J. Foitas, yra žurnalo „Geologija. Geografija“ redakcinės kolegijos narys, prof. J. Harfas (Vokietija) ir prof. V. V. Klemas (JAV) yra žurnalo „Baltica“ nariai.

BMGMS nariai atliko per 140 ekspertizių, recenzavo mokslinius straipsnius, vertino Lietuvos periodinius mokslo leidinius, dalyvavo mokslo leidinių redakcinėse kolegijose, ekspertavo aukštųjų mokyklų studijų programas, vertino ir teikė siūlymų dėl Gedimino pilies kalno būklės, Aplinkos ministerijos užsakyму atliko Lietuvos raudonosios knygos rūšių būklės įvertinimą; teikė vienkartinės

konsultacijas, rekomendacijas Žemės ūkio ministerijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai, Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos, SAM ir kitoms valstybės institucijoms bei savivaldybėms.

Skyrius bendradarbiauja su UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“. Ši tarptautinė biotechnologijos srityje dirbanti įmonė jau vienuolika metų finansiškai remia skyriaus narių organizuojamą konferenciją jauniejiems mokslininkams.

Skyrius, koordinuodamas įvairių biologijos, geomokslų, medicinos ir sveikatos mokslų sričių mokslinius tyrimus ir veikdamas pagal pasirašytas LMA sutartis, bendradarbiauja su Gamtos tyrimų ir Inovatyvios medicinos centrais, dalyvauja vertinant mokslinių tyrimų planus, svarstant ir aptariant įvairius projektus. Taip pat bendradarbiauja su SAM, ŠMM, LSMU, VU, KU, Lietuvos bitininkų sąjunga, rengdami bendras konferencijas, diskusijas, išvažiuojamuosius narių posėdžius į šių universitetų fakultetus, mokslo centrus, katedras, ligonines ar kitus padalinius.

Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius

Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriuje 2018 m. buvo 30 narių: 11 tikrųjų narių, 10 emeritų, 9 užsienio nariai. Skyriui vadovauja akad. Zenonas Dabkevičius. Skyrių sudaro 5 mokslų sekcijos – Agronomijos, Miškininkystės, Zootechnikos ir veterinarinės medicinos, Žemės ūkio ir aplinkos inžinerijos, Agrarinės ekonomikos ir sociologijos – ir 2 komisijos – Maisto kokybės ir saugos bei Dirvožemio mokslo. ŽŪMM skyriui pavesta kuruoti ir LMA Vandens tarybos veiklą. Skyrius sprendžia aktualius agronomijos, miškotyros, zootechnikos, veterinarinės medicinos, aplinkos inžinerijos, maisto saugos ir kokybės, agrarinės ekonomikos ir sociologijos mokslų klausimus; rūpinasi agrarinių mokslų tyrimų plėtra, gautų rezultatų sklaida ir bendradarbiavimu su mokslo ir valstybinėmis institucijomis sprendžiant šalies ūkio problemas. Skyriaus nariai aktyviai dalyvavo vykdant ir vertinant Nacionalines mokslo programos „Agro-, miško ir vandens ekosistemų tvarumas“ projektus.

ŽŪMMS 2018 m. bendradarbiavo su Žemės ūkio, Aplinkos ministerijomis, Žemės ūkio mokslo taryba prie LR ŽŪM, LAMMC Žemdirbystės, Miškų, Sodininkystės ir daržininkystės institutais, ASU, LSMU Veterinarijos akademija bei Gyvulininkystės institutu, KTU Maisto, Lietuvos agrarinės ekonomikos insti-

tutais. Aktyviai bendradarbiauta su verslo atstovais platinant žemės ūkio augalų veisles, kuriant biologiškai vertingus maisto produktus, funkcionaliojo maisto prototipus. Skyriaus nariai, diegdami mokslo naujoves, aktyviai dirbo pagal žemės ūkio mokslų institucijų pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su UAB „Dotnuva Baltic“, UAB „Litagros prekyba“, UAB „Agrokoncernas“, UAB „Emilina“, UAB „Rūta“, UAB „Mėlynė“, UAB „Eko Extractum“, UAB „Eideka“, UAB „3E“, atskirais ūkininkais bei bendrovėmis.

2018 m. organizuoti 4 skyriaus narių visuotiniai susirinkimai, kuriuose aptarta 2017 m. skyriaus veiklos rezultatai, 2018 m. skyriaus veiklos planas ir jame numatytų priemonių įgyvendinimas, įvertinti kandidatai į LMA tikruosius ir LMAJA narius, svarstyti organizaciniai klausimai dėl jaunųjų mokslininkų konferencijos rengimo.

Įvyko 3 skyriaus biuro posėdžiai, kuriuose aptarta kandidatų į ŽŪMMS tikruosius narius skaičius ir specialybės, sudarytos ekspertų komisijos LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursui pateiktoms paraiškoms vertinti.

Birželio 7 d. organizuotas skyriaus narių išvažiuojamasis posėdis „Sumaniosios technologijos pieno kelyje“ aplankant VĮ „Pieno tyrimai“ ir ŽŪK „Pienas LT“. Buvo susipažinta su

naujausiomis technologijomis įvertinant superkamo žaliavinio pieno kokybę ir perdirbant pieno produktus.

Skyriaus nariai kartu su kitomis mokslo ir studijų institucijomis organizavo 6 tarptautines konferencijas, 7 šalies konferencijas, 1 konferenciją-ekspediciją, 11 seminarų, diskusijų, išvykų, 1 monografijos pristatymą.

Gegužės 10 d. ŽŪMMS kartu su Žemės ūkio mokslo taryba prie Žemės ūkio ministerijos organizavo konferenciją „Žemės ūkio ir miškų mokslo raida per šimtmetį. Mokslo iššūkiai“. Konferencijoje diskutuota apie glaudesnę mokslininkų bendradarbiavimą su mokslo žinių vartotojais siekiant praktinio mokslo rezultatų pritaikymo. Buvo akcentuota, kad nemažai sukurtų mokslo naujovių nepasiekia vartotojų, todėl mokslo sklaidai, atvirumui, prieinamumui turi būti skiriamas kur kas didesnis dėmesys. Taip pat buvo pažymėta, kad mokslininkai turi labiau susitelkti bendriems tyrimams sprendžiant aplinkosaugos ir kitas tarpšakines problemas. Kalbėjusieji pabrėžė, kad į mokslą būtina pritraukti daugiau jaunų žmonių, skatinti juos rinktis mokslininko kelią.

Spalio 18 d. ŽŪMM skyriaus kartu su LSMU, Valstybine veterinarijos tarnyba organizuotoje konferencijoje „Veterinarijos mokslo 100-mečio kelias: praeitis, dabartis ir ateitis“ kalbėjusieji akcentavo, kad pasaulyje didėja žemės ūkio gyvūnų produktyvumas, plečiasi Lietuvos gyvūnų laikytojų ir gyvūninės kilmės žaliavos perdirbėjų pagamintos produkcijos realizavimo geografija. Kyla nauji reikalavimai gyvūnų produkcijos kokybei ir saugai. Lietuvos gyvūnų laikytojai ir gyvūninės kilmės žaliavos perdirbėjai nuolat susiduria su problema – kaip pagaminti didžiausią kokybiškos produkcijos kiekį su mažiausiomis piniginėmis sąnaudomis užtikrinant gyvūnų

sveikatingumą ir gerovę, gyvūnų laikymo sąlygas, sprendžiant gyvūnų mitybos ir produktyvumo klausimus. Minėtoms problemoms spręsti labai svarbu taikyti naujausias mokslo žinias bei pasidalyti gerąja gamybine patirtimi gyvūnų sveikatingumo ir gerovės, gyvūnų mitybos ir produktyvumo, taip pat produkcijos kokybės bei saugos klausimais. Parengta konferencijos deklaracija, kurią pasirašė LRS, LMA ir LSMU atstovai.

Lapkričio 15 d. skyriaus nariai organizavo jau 8-ąją tarptautinę jaunųjų mokslininkų konferenciją „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai / Young Scientists for Advance of Agriculture“, kurioje dalyvavo 36 jaunieji mokslininkai: 22 iš Lietuvos, 12 iš Latvijos, 2 iš Estijos mokslo ir studijų institucijų. Plenariniame posėdyje perskaityti 6 pranešimai, o vėliau darbas vyko trijose sekcijose – Agronomijos ir agrobiologijos, Miškotyros ir sodininkystės, Zootechnikos, veterinarijos ir maisto saugos. Perskaityta 30 pranešimų, t. y. po 10 pranešimų kiekvienoje sekcijoje. Atrinkti 7 geriausi pranešimai, kurių autoriai apdovanoti diplomais ir atminimo dovanomis. Konferencijos organizavimas tarptautiniu lygiu stiprina skirtingų šalių mokslo ir studijų institucijų ryšius, skatina vykdyti bendrus projektus.

Kitose konferencijose aptarti maisto mokslo ir technologijų plėtros, mokslo ir verslo bendradarbiavimo klausimai, augalų fiziologijos tyrimai, kintančio klimato, inovacijų iššūkiai tvariam ūkininkavimui, trumpųjų maisto tiekimo grandinių kūrimas, bioekonomikos plėtros galimybės ir kiti aktualūs žemės ūkiui bei kaimo plėtrai klausimai, kuriems spręsti reikia mokslininkų pagalbos.

Lietuvos dirvožeminių draugija prie ŽŪMMS spalio 4–5 d. surengė konferenciją-ekspediciją „Šiaurės Lietuvos granulio-



Konferencijos „Žemės ūkio ir miškų mokslų raida per šimtmetį. Mokslo iššūkiai“ dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: Aleksandro Stulginskio universiteto profesorė Vlada Vitunskienė, akad. Vytautas Ruzgas, akad. Veronika Vasiliauskienė, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Žemdirbystės instituto direktorė Žydrė Kadžiulienė



8-osios tarptautinės jaunųjų mokslininkų konferencijos „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ dalyviai

trinės sudėties dirvožemių ypatumai“ aptarti probleminius sunkių dirvožemių naudojimo klausimus. Ekspedicijos dalyvių diskusijose buvo išsakyta rūpestis dėl tolesnės Lietuvos dirvožemio mokslo bei dirvožemio naudojimo ir apsaugos politikos ateities. Atkreiptas dėmesys į tai, kad dirvožemis yra didžiausias Lietuvos turtas ir lėtai atsinaujinantis gamtos išteklius, todėl dėl jo ateities yra atsakingi ne tik mokslininkai ar dirvožemio specialistai, bet ir politikai bei vykdomosios valdžios atstovai, priimdami jo būklę lemiančius sprendimus.

LMA Vandens taryba, bendradarbiaudama su kitomis organizacijomis, surengė 2 seminarus-diskusijas. Gruodžio 13 d. organizuotos diskusijos „Ateities iššūkiai vandenų mokslui ir praktikai: Lietuvos mokslų akademijos Vandens tarybos vaidmuo“ dalyviai pažymėjo, kad klimato kaitos tema Lietuvoje atlikta daug reikšmingų mokslinių tyrimų, tačiau jų rezultatų įgyvendinimas ir rekomendacijų pritaikymas siekiant gerinti vandens telkinių būklę vyksta vangiai. Ypač kelia susirūpinimą požeminiame vandenyje vykstantys procesai.

L. Kairiūkštis parengė ir išleido penkiakalbį „Aiškinamąjį miškininkystės terminų žodyną“, kiti skyriaus nariai taip pat išleido monografijų, knygų, elektroninės mokomosios medžiagos. V. Ruzgas kartu su Estijos mokslininkais sukūrė dvi naujas žieminių kviečių veisles ‘Kallas’ ir ‘Nemunas’, kurios pradėtos dauginėti ir auginti Baltijos šalyse.

ŽŪMM skyriaus nariai, vykdydami Nacionalinės mokslo programos „Agro-, miško ir vandens ekosistemų tvarumas“ projektus, tarptautinius mokslo projektus, ilgalaikes institucines mokslo programas, paskelbė 41 mokslo straipsnį, iš jų 25 tarptautiniuose leidiniuose, 24 mokslo populiarinimo leidiniuose, 42 kartus

kalbėjo renginiuose visuomenei, radijo, televizijos laidose, seminaruose.

Skyriaus nariai aktyviai dalyvavo vykdamy nacionalinius ir tarptautinius mokslo projektus, buvo jų vadovais. A. Povilaitis vadovavo 1 tarptautiniam ir 1 nacionaliniam mokslo projektui. A. Pliūra buvo 2 projektų vadovas, iš jų 1 tarptautinio, dalyvavo vykdamy kitus 3 mokslo projektus. D. Danusevičius dalyvavo vykdamy 1 nacionalinį ir 1 tarptautinį mokslo projektą. V. Ruzgas buvo 4 tarptautinių mokslo projektų vadovas, V. Stanys vadovavo 3 nacionaliniams mokslo projektams, H. Žilinskas vadovavo 1 nacionaliniam mokslo projektui, P. Viškelis dalyvavo vykdamy 4 mokslo projektus.

Skyriaus nariai dalyvavo Lietuvos mokslo premijų komisijos darbe, vertino LMT, MITA, LVPA paraiškas ir EK Mokslo tarybos programas „Horizontas 2020“ projektus, ekspertavo Lietuvos standartizacijos departamento 6-ojo technikos komiteto (TK) „Vaisiai, daržovės ir jų produktai“ ir 15-ojo TK „Grūdai, grūdų produktai, duona, pašarai“ veiklos srities dokumentų projektus. Z. Dabkevičius buvo Lietuvos periodinių mokslo leidinių vertinimo ekspertų komisijos pirmininkas, Lietuvos kaimo ir žemės ūkio plėtros Baltosios knygos rengimo grupės narys, Augalų genetinių išteklių komisijos prie Aplinkos ministerijos pirmininkas, Žemės ūkio mokslo tarybos prie LR ŽŪM pirmininkas. P. Viškelis ir A. Raila buvo LMA deleguoti atstovai LR ŽŪM nuolatinėje komisijoje „Nacionalinės žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos“. A. Pliūra dalyvavo Aplinkos ministerijos Miško genetinių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisijos veikloje, V. Ruzgas – darbo grupės Gedimino kalno būklei vertinti veikloje. P. Duchovskis vadovavo 3 LMT ekspertų komisijoms.



LMA Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių išvažiuojamojo posėdžio „Sumaniosios technologijos pieno kelyje“ dalyviai susipažįsta su VĮ „Pieno tyrimai“ laboratorine įranga



Renginio „Akademikui Vaclovui Mališauskui 100 metų“ metu veikė akademiko giminės relikvijų ir darbų paroda „Nuo riterio iki akademiko“. Kalba akad. V. Mališauso sūnus Vacius



Konferencijos „Veterinarijos mokslo 100-mečio kelias: praeitis, dabartis ir ateitis“ dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: akademikai Vidmantas Bižokas ir Pavelas Duchovskis

Z. Dabkevičius dalyvavo Europos taikomųjų žemės ūkio maisto ir gamtos mokslo akademijų sąjungos veikloje (2018 m. Generalinėje Asamblėjoje skaitė pranešimą), bendradarbiavo su Latvijos žemės ūkio mokslų akademija, Švedijos Karališkąja žemės ir miškų mokslų akademija. A. Povilaitis buvo paskirtas LMA atstovas UNESCO IHP (*International Hydrology Programme*), bendradarbiavo vykdant mokslinius tyrimus su Kvynslando (Australija), Ajovos valstijos ir Minesotos (JAV), Delio (Indija) universitetais, Švedijos žemės ūkio mokslų universitetu, Helsinkio, Aalto universitetais (Suomija) ir Varšuvos gyvybės mokslų universitetu, vykdė tarptautinį projektą su partneriais: *United Nations Environment Program* (UNEP), *Global Environmental Facility* (GEF), *Centre for Ecology and Hydrology* (CEH). A. Pliūra dalyvavo vykdant tarptautinę programą „Ilgalaikė miškų tyrimo programa CoFoRDWP3-FORM“,

P. Viškelis bendradarbiavo vykdant bendrus elektroporacijos srities tyrimus su Salerno universitetu (Italija), V. Ruzgas vykdė bendrus tyrimus su Danijos Sejeto selekcijos stotimi, tarptautiniu kviečių ir kukurūzų pagerinimo centru CIMMYT, Estijos augalininkystės institutu. A. Raila buvo Gruzijos Šota Rustavelio nacionalinio mokslo fondo mokslo projektų tarptautinis ekspertas, bendradarbiavo su Latvijos, Ukrainos žemės ūkio mokslų akademijomis. H. Žilinskas buvo BOVA (Baltijos šalių žemės ūkio, miškų ir veterinarijos universitetų tinklo) rektorius, bendradarbiavo su Švedijos Karališkąja žemės ūkio akademija bei Estijos gyvybės mokslų universitetu ir Latvijos žemės ūkio universitetu.

Skyriaus nariai aktyviai dalyvavo mokslinių žurnalų leidyboje. Bendradarbiaujant su Aleksandro Stulginskio universitetu leistas žurnalas „Žemės ūkio mokslai“, skyriaus nariai

buvo žurnalų „Žemdirbystė–Agriculture“ (IF 0,75), „Baltic Forestry“ (IF 0,64) redakcinių kolegijų pirmininkais, aktyviai dalyvavo leidžiant žurnalus „Sodininkystė ir daržininkystė“, „Miškininkystė“, „Veterinarija ir zootechnika“,

„Žemės ūkio inžinerija“, „Vetinfo“, dirbo užsienyje leidžiamų žurnalų „Progress in Plant Protection“, „Folia Horticulture“, „Journal of Water Security“ ir kitose redakcinėse kolegijose.

Technikos mokslų skyrius

TMS nariai, atstovaudami technikos mokslo kryptims, vykdo, analizuoja ir vertina elektros, energetikos, informatikos, mechanikos, medžiagų inžinerijos, statybos inžinerijos mokslo šakų tyrimų tematiką bei rezultatus, atlieka ekspertinį darbą vertinant mokslinius tyrimus, projektus, studijas, inovacijas, konkursinius mokslo darbus, paraiškas pagal LR Vyriausybės, LMT ir kitų institucijų pavedimus ir užsakymus, teikia konsultacijas bei siūlymus, dalyvauja rengiant aukštųjų technologijų plėtros programas, projektus plėtojant mokslo, studijų ir verslo institucijų bendradarbiavimą, skatinant jaunųjų mokslininkų mokslinę veiklą bei sprendžiant aktualias mokslo ir pramonės problemas. Skyriuje yra 43 nariai: 20 tikrųjų, 12 emeritų, 11 užsienio; pirmininkas Gintautas Žintelis.

TMS narių moksliniai interesai nesiriboja tik anksčiau minėtomis mokslo šakomis. Jų veikloje daugėja tarpdalykinių tyrimų. A. Fedaravičiaus inicijuotų tyrimų tikslas – kariuomenei sukurti mokslinės ir gynybinės paskirties eksperimentinę raketą, naudojančią naujo tipo ekologišką kompozicinį kurą. 2018 m. sukurta eksperimentinė šios raketos inžinerinė koncepcija ir atlikti jos išorinės balistikos tyrimai buvo pristatyti tarptautinėje konferencijoje „Transporto priemonės / Transport Means 2018“.

TMS nariai vieni arba su bendraautoriais 2018 m. publikavo 9 knygas, už savo naujus originalius mokslinius sprendimus gavo tris išradimų patentus (V. Ostaševičius – 2, R. J. Kažys – 1). Skyrius kuruoja LMA mokslo žurnalo „Energetika“ leidybą (pirm. E. Ušpuras). Skyriaus akademikai, pažymėdami Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, surengė mokslinę konferenciją „Lietuvos ryšiams – 100“ ir pristatė Lietuvos sukakčiai skirtą knygą „Lietuvos ryšiai 1918–2018 m.“. Atsižvelgdamas į kibernetinio saugumo svarbą, Technikos mokslų skyrius, bendraudamas su europarlamentaro Algirdo Saudargo biuru ir Rytų Europos studijų centru, parengė medžiagą leidiniui apie kibernetinį saugumą, kuris pasieks Lietuvos kaimo ir miesto žmones, visas mokyklas ir bibliotekas.

Pasaulio, taip pat ir Lietuvos energetika yra esminių ir ypatingai sparčių permainų kelyje. TMS, jo Energetikos mokslų sekcija 2018 m. organizavo konferenciją „Atsinaujinantys energijos šaltiniai, jų plėtros tendencijos ir panaudojimo technologijos pasaulyje ir Lietuvoje“ minėtoms problemoms aptarti. 15 pranešimų buvo skirta Lietuvos energetikos aktualijoms ir prognozėms, įskaitant ir naująją Lietuvos energetikos strategiją, kurios projektą pristatė Energetikos viceministras Vidmantas Macevičius. Saulės energetikos plėtros tenden-



Kandidatų į LMA Jaunosios akademijos narius rinkimai Technikos mokslų skyriuje



Asociacijos INFOBALT remiamos 8-osios jaunųjų mokslininkų konferencijos „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ Technologijos mokslų sekcijos posėdis



Tęstinių seminarų-diskusijų Lietuvos energetikos politikos ir ekonomikos klausimais iniciatorius ir vadovas akad. Jurgis Vilemas

cijoms aptarti buvo perskaityti trys pranešimai, kurie nudžiugino – Lietuvoje sukurta vietinė pramonė, teikianti į pasaulinę rinką pažangiausią fotovoltinės elektros gamybos įrangą. Buvo aptarta vėjo energetikos svarba Nacionalinėje energetikos strategijoje.

2018 m. LMA įvyko susitikimas su branduolių sintezės mokslinių tyrimų projekto „EUROfusion“ vadovu prof. dr. Toniū Done (Tony Donné). Šio susitikimo iniciatorius LEI Branduolinių įrenginių saugos laboratorijos vadovas E. Ušpuras dalyvius supažindino su branduolių sintezės energetikos tyrimais, atliktais LEI.

TMS nariai sėkmingai tęsė 2014 m. pradėto seminarų-diskusijų ciklo „Lietuvos energetikos

politika ir ekonomika“ (kuratorius J. Vilemas) renginius, kurie vyksta beveik kas mėnesį. Jau organizuota per 30 seminarų.

LMA kartu su VU ir Lietuvos kompiuterininkų sąjunga surengė jau 10-ąją tarptautinę konferenciją „Duomenų analizės metodai programų sistemoms“, kurioje 13 valstybių atstovavę 113 dalyvių perskaitė 81 pranešimą. Renginį rėmė 11 verslo įmonių.

J. K. Staniškis 2016 m. išrinktas ir patvirtintas Jungtinių Tautų Nepriklausomų mokslininkų grupės, rengiančios Pasaulinę darnaus vystymosi ataskaitą, nariu. Šiuo metu jis atlieka intensyviuos minėtos ataskaitos rengimo, aptarimo ir derinimo su pasaulio valstybėmis darbus.



Akad. Rymantui Jonui Kažiui įteikta Kauno miesto mokslo premija. Iš kairės: Kauno miesto savivaldybės meras Visvaldas Matijošaitis, Kauno miesto mokslo premijos laureatas R. J. Kažys, Kauno miesto mokslo premijos laureatė prof. Laima Šinkūnaitė, LMA prezidentas Jūras Banys, Švietimo ir mokslo ministerijos kancleris Tomas Daukantas, LMA viceprezidentas Zenonas Dabkevičius

M. K. Ragulskis, laimėjęs Kinijos vyriausybės vykdomą „Aukšto lygio užsienio ekspertų programą“ (*High-end foreign expert program*), ataskaitiniais metais daug laiko dirbo Kinijoje, vykdydamas minėtą programą ir organizuodamas vibrotechnikos mokslines konferencijas kitose užsienio šalyse.

TMS nariai įdėmiai sekė šalies universitetų valstybinės pertvarkos procesą, ypač karštas laikotarpis buvo VDU rektoriui J. Augučiu, atlikusiam VDU susijungimo su ASU ir LEU darbus. R. Šiaučiuonas vykdė LMT projektą „Aplinką tausojantis Ca/Si kompozicinių medžiagų gavimo būdas“ ir sėkmingai vadovavo LMT Lietuvos–Baltarusijos bendradarbiavimo programos projektui „Greitai kietėjančių dide-

lio stiprumo sulfoaliumoferitinių cementų sintezės ir hidratacijos metu vykstančių fizinių virsmų tyrimas“. VDU su LEI bendrame Energetinio saugumo tyrimų centre rūpinosi Lietuvos energetinio saugumo būkle ir jos gerinimo galimybėmis. Energetinio saugumo srityje bendradarbiauta su susivienijimu CEEP (*Central Europe Energy Partners*). Bruselyje vykusioje kasmetinėje tarptautinėje konferencijoje „Centrinės Europos energijos diena 2018 / Central European Day of Energy 2018“ buvo paskelbtas straipsnis apie energetinio saugumo būklę Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse.

Skyriaus nariai dalyvavo aukštųjų mokyklų edukacinėje veikloje, technologijos mokslų krypčių jungtinėse doktorantūros komisijose,



Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtą konferenciją „Lietuvos ryšiams – 100“ ir knygos „Lietuvos ryšiai 1918–2018 m.“ pristatymą atidaro Technikos mokslų skyriaus pirmininkas Gintautas Žintelis

disertacijų gynimo tarybose, organizavo bendrus renginius, mokslines konferencijas, vertino jaunųjų mokslininkų, studentų LMA konkursams pateiktus darbus. A. Fedaravičius su Varšuvos karo technologijos universitetu, Brno karo akademija, Generolo Tado Kosciuškos Sausumos pajėgų karo akademija, Čekijos gynybos universitetu, Budapešto technologijos ir ekonomikos universitetu organizavo doktorantų stažuotes, recenzavo mokslinius straipsnius, dalyvavo mokslinėse konferencijose.

Didelio dėmesio sulaukia kasmet Palangoje organizuojama tarptautinė konferencija-mokykla „Šiuolaikinės medžiagos ir technologijos“ (vadovas S. Tamulevičius), pritraukianti daug dalyvių iš įvairių Europos šalių.

Reikšminga, kad 2018 m. organizuota tarptautinė „Bioanalizės vasaros mokykla“ doktorantams ir jaunesiems mokslininkams

(vadovai: A. S. Maruška ir prof. Jonas Bergkvistas (Jonas Bergqvist, Švedija), kuri vyko Upsaloje (Švedija).

J. Augutis, būdamas Kauno miesto akademinių reikalų tarybos pirmininku, Kauno regiono plėtros tarybos ir kitų tarybų bei darbo grupių nariu, rasdavo laiko Kauno miesto svarbiems klausimams aptarti. K. Ragulskis bendradarbiavo su Smalininkų senovinės technikos muziejumi, su Lietuvos sporto muziejumi. A. V. Valiulis, būdamas Lietuvos ir Čekijos draugijos pirmininku, 2018 m. organizavo keletą renginių, skirtų Čekijos valstybės šimtmečiui Lietuvoje paminėti.

V. Ostaševičius ir J. Vilemas, būdami Švedijos Karališkosios inžinerinių mokslų akademijos užsienio nariais, dalyvavo šios akademijos bei Švedijos ambasados Lietuvoje organizuojamuose renginiuose. Rusijos

MA užsienio narys K. Ragulskis dalyvavo šios mokslų akademijos ataskaitinėje sesijoje, aptarė bendrų mokslinių tyrimų rezultatus su Rusijos MA Iževsko mašinžinytės institutu. E. K. Zavadskas mokslinių tyrimų klausimais bendradarbiavo su tarptautine Neutrosofikos mokslo asociacija (*Neutrosophic science International Association*); tarptautinės Pilkųjų sistemų ir neapibrėžtumo analizės asociacija (*International Association of Grey Systems and Uncertainty Analysis*);

Tarptautinės sistemų, žmogaus ir kibernetikos asociacija (*International Systems, Man and Cybernetics Society*). A. V. Valiulis yra Lietuvos atstovas ES Plieno technologinėje platformoje, kurios veikloje dalyvauja 28 ES šalys ir sprendžia problemas dėl plieno pramonės pasaulinio konkurencingumo didinimo, taip pat yra ES Plieno ir anglių komiteto prie EK Mokslo generalinio direktorato Lietuvos nacionalinis atstovas.



MOKSLINĖS VEIKLOS KOORDINAVIMAS IR SKATINIMAS

Nacionalinis Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) veiklų koordinavimo komitetas prie LMA

2016 m. nacionalinė strateginė Mokslinių tyrimų ir inovacijų taryba, kuriai vadovavo Ministras Pirmininkas, pritarė Lietuvos asocijuotosios narystės CERN 2017–2021 m. veiksmų planui, paskirdama ŠMM pagrindine koordinatore, o Ekonomikos ir inovacijų (tada – Ūkio) ministeriją – atsakinga už ryšius su pramone ir CERN verslo informacijos centro steigimą. 2018 m. Lietuvos pramonininkų konfederacija nominuota atstovauti CERN Lietuvos pramonei, o LMA – moksliniams tyrimams ir inovacijoms, taip pat prie LMA įsteigtas nacionalinis CERN veiklų koordinavimo komitetas.

Įsiteisėjus 2018 m. sausio 8 d. Lietuvos asocijuotajai narystei CERN, Lietuvos atstovai – Nuolatinės atstovybės Ženevoje vadovas ambasadorius Andrius Krivas, akad. Jūras Banys, akad. Eugenijus Butkus, akad. Leonas Valkūnas, dr. Andrius Juodagalvis, dr. Aurelijus Rinkevičius – reguliariai dalyvavo CERN tarybos ir jos komitetų posėdžiuose. Aptartų dalykų ir aprobuotų veiksmų santraukos lietuvių kalba pateiktos LMA svetainės puslapyje <http://www.lma.lt/ataskaitos>. 2018 metų Lietuvos finansinis įsipareigojimas CERN taip pat įvykdytas.

Pastaraisiais metais, siekdami plėtoti su CERN susijusias veiklas, sutartinai veikė Prezidentūra, Vyriausybė, verslo ir akademi-

niai partneriai. Be to, CERN paskatinus, stiprėjo partnerystė su Latvija ir Estija dalijantis gerąja patirtimi CERN aktualiose srityse, bendradarbiaujant su Latvijos ir Estijos aukštosios mokyklomis. Įkurta CERN Baltijos grupė (CBG), kurios tikslas – ugdyti dalelių fizikos ir greitintuvų technologijų tyrėjų bei dėstytojų bendruomenę Baltijos valstybėse. Du didieji Lietuvos universitetai – Kauno technologijos ir Vilniaus – ir CERN 2018 m. gegužę pasirašė CBG savitarpio supratimo memorandumą.

Per metus Lietuva pasiekė reikšmingos pažangos CERN aktualiose mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (MTEP), universitetinių studijų, mokymo ir sklaidos srityse. Buvo vykdomas ŠMM patvirtintas įsitraukimo į CERN veiklas 2018–2020 m. planas. Šešios tyrėjų grupės iš Kauno technologijos, Lietuvos sveikatos mokslų ir Vilniaus universitetų gavo finansavimą, skirtą projektams su CERN susijusiose MTEP srityse. Sudarydamos partnerystes ir siekdamos paramos, tyrėjų grupės rengė ir teikė paraiškas ir kitiems nacionaliniams bei tarptautiniams finansavimo šaltiniams. Vilniaus universitete imta skaityti penkis naujus eksperimentinės ir teorinės fizikos bei artimų informacinių technologijų bakalauro studijų kursus, keletas kursų modifikuota papildant juos aukštų energijų fizikos temomis.

VU bendradarbiavimo su CERN centru (VU centro) sklaidos grupė, jos partneriai ir atskiri tyrėjai nemažai nuveikė populiarindami aukštų energijų fiziką studentams, moksleiviams ir plačiai visuomenei. „Tarptautinė meistriškumo pamoka: apčiuopiama dalelių fizika 2018 / International Masterclass: Hands on Particle Physics 2018“, surengta dalyvaujant Tarptautinei dalelių fizikos sklaidos grupei IPPOG), organizuota kartu su VGTU darbuotojais, joje dalyvavo apie 80 asmenų, daugiausia moksleivių, galėjusių aplankyti Fizinių ir technologijos mokslų centro laboratorijas. Virtualią ekskursiją prie CERN Kompaktinio miuonų solenoido – CMS – surengė KTU, pasinaudodamas 2018 m. rugsėjo 28 d. Europos tyrėjų nakties renginiu. Lapkričio 6 d. CERN garbės narys Fransua Fliukigeris (François Flückiger) dalyvavo Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) „Kasmetinio ekonomikos forumo '18“ konferencijoje ir skaitė pranešimą „Verslo ir mokslo bendradarbiavimas informacinių technologijų srityje: CERN atvejis“.

Lietuvos pramonės ryšių su CERN pareigūne (ILO) iš pradžių paskirta Gražina Tarvydienė

iš LPK, kuri neseniai pakeitė darbą ir dabar bus skirtas naujas pareigūnas. Dr. Aurelijus Rinkevičius, laimėjęs VU centro nuolatinio vadovo konkursą, planuoja būsimas VU centro veiklas, tarptautinį bendradarbiavimą ir CERN reikalingos įrangos prototipų kūrimą.

Informacinių technologijų inžinieriai iš Lietuvos, dirbantys CERN, tęsė Didžiojo hadronų kolaiderio eksperimentams svarbius ir palankiai vertinamus darbus. Rokas Mačiulaitis 2018 m. pelnė CMS eksperimento Metų pasiekimų apdovanojimą, papildydamas lietuvių, anksčiau gavusių tokį apdovanojimą, sąrašą. Jį nominavo Masačusetso technologijos instituto doc. Markusas Klutė (Marcus Klute) „už puikų indėlį vykdant užduotis Programinės įrangos ir skaičiavimų padalinio Pagalbinių priemonių grupėje“.

Pirmieji CERN asocijuotosios narystės metai parodė, kad ir akademinis, ir verslo sektorius patiria nemažai iššūkių realizuodami asocijuotosios narystės galimybes. Reikia pripažinti, kad mokslinių tyrimų ir pramonės pažanga su CERN susijusiose srityse išlieka vienu valstybės politinės programos prioritetu.

Tarptautiniai LMA ryšiai

Šiuolaikiniame globaliame pasaulyje moksliniai pasiekimai neįmanomi be plataus ir intensyvaus tarptautinio bendradarbiavimo. LMA tarptautinė veikla yra plėtojama bendradarbiaujant su užsienio šalių mokslų akademijomis bei kitomis mokslo institucijomis ir atstovaujant Lietuvai tarptautinėse organizacijose.

Sausio 19 d. LMA įvyko Moldovos Respublikos ambasados surengtos parodos „Besarabai Gulage“ atidarymas.

LMA prezidentas V. Razumas sausio 26 d. susitiko su Europos molekulinės biologijos laboratorijos tarptautinių ryšių direktore dr. Silke Šumacher (Silke Schumacher). Naujai išrinkti LMA vadovai pradėjo savo veiklą aktyviai plėtodami ryšius su LMA užsienio šalių partneriais. LMA prezidentas J. Banys rugsėjo 26 d. susitiko su Lietuvos–Japonijos gyvybės mokslų simpoziumo organizatoriais ir Japonijos mokslo skatinimo organizacijos (JSPS) atstovais.

LMA vadovai spalio 24 d. susitiko su J. E. Izraelio nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Lietuvos Respublikoje Amiru Maimonu (Amir Maimon). Buvo aptartos abiejų šalių mokslininkų glaudesnio bendradarbiavimo istorijos ir kultūros paveldo, fizinių, biomedicinos ir technologinių fundamentinių ir taiko-

mųjų mokslų bei inovacijų srityse galimybės. Diskutuota apie modernios visuomenės formavimąsi abejose šalyse, jaunimo susidomėjimo moksliniais tyrimais skatinimą, taip pat apie 2016 m. pasirašyto Lietuvos MA ir Izraelio tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos savitarpio bendradarbiavimo memorandumo nuostatų vykdymą.

2018 m. vasarą Hamburgo tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademija pakvietė bendradarbiauti Baltijos šalių mokslų akademijas ir rugsėjo 13–14 d. surengė keturšalį susitikimą, kuriame dalyvavo Hamburgo ir Baltijos šalių mokslų akademijų prezidentai, Hamburgo MA ir LMA viceprezidentai, Hamburgo MA nariai bei mokslinių projektų vadovai. Keturių mokslų akademijų prezidentai – Tarmas Somerė (Tarmo Soomere, Estija), Ojaras Sparytis (Ojārs Spārītis, Latvija), Jūras Banys (Lietuva) ir Edvinas Kroiceris (Edwin Kreuzer, Vokietija) – pristatė savo mokslų akademijų veiklas, aptarė akademijų bendradarbiavimo galimybes. Artimiausiu metu ketinama pasirašyti Hamburgo ir Baltijos šalių mokslų akademijų bendradarbiavimo sutartis.

2018 m. akad. Virginijus Šikšnys tapo Kavli premijos laureatu už CRISPR-Cas9, arba vadinamųjų „genų žirklių“, atradimą. Premiją Lietuvos mokslininkas pasidalijo kartu



Moldovos Respublikos ambasados surengta paroda „Besarabai Gulage“ Mokslų akademijoje. Iš kairės: Moldovos ambasados Lietuvoje patarėjas Viktoras Pali (Victor Pali), LMA Tarptautinių ryšių grupės vyr. specialistė Marija Nijolė Stačiokienė, LMA prezidentas Valdemaras Razumas, dr. Algirdas Jakubčionis, užsienio reikalų viceministras Darius Skusevičius

su Makso Planko instituto (Vokietija) prof. Emanuele Mari Šarpentjė (Emmanuelle Mari Charpentier) ir Kalifornijos Berklio universiteto (JAV) prof. Dženifer Dudna (Jennifer Doudna). Kavli premiją 2005 m. įsteigė Norvegijos tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademija kartu su šalies Švietimo ir mokslo ministerija bei Kavli fondu. Premijos laureatus renka iškiliausi pasaulio mokslininkai. LMA prezidentas J. Banys buvo pakviestas į Kavli premijos apdovanojimo iškilmes, kurios vyko Osle, Norvegijos tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijoje rugsėjo 4 d. LMA prezidentas taip pat susitiko su Norvegijos tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos prezidentu prof. Ole M. Sejerstedu (Ole M. Sejersted)

ir aptarė dvišalio bendradarbiavimo galimybes.

Spalio 22–23 d. Taline įvyko Estijos mokslų akademijos organizuota konferencija „Patariamasis akademijų vaidmuo informacijos gauros visuomenėje“. Renginys buvo skirtas Estijos mokslų akademijos 80-mečiui ir Estijos valstybės šimtmečiui. Dalyvavo LMA prezidentas J. Banys ir LMT pirmininkas V. Razumas. Konferencijos atidarymo sesijoje pranešimus skaitė Academia Europea (Europos akademijos) ir COST (Europos bendradarbiavimo moksle ir technologijose tinklo) prezidentas prof. Syrdas Kliotingas (Sierd Cloetingh) bei ALLEA (Visos Europos mokslų akademijų federacija) prezidentas prof. Antonijas Loprienas (Antonio

Loprieno). Universitetų poziciją pristatė viena Europos tyrimų universitetų lygos (LERU, *League of European Research Universities*) vadovų dr. Katrina Majes (Katrien Maes). Sesijoje kalbėjo EK Mokslinių patarimų mechanizmo grupės (MPMG, *Scientific Advice Mechanism Unit*) vadovas dr. Johanesas Klumpersas (Johannes Klumpers) bei MPMG atstovas ir Lenkijos mokslų akademijos narys korespondentas prof. Janušas Bujnickis (Janusz Bujnicki). Pranešimus skaitė ir kiti EK, Estijos universitetų atstovai, vyko įdomios diskusijos. LMA prezidentas pasveikino Estijos mokslų akademiją jubiliejų proga, pasidžiaugė jos pasiekimais. Akad. J. Banys išreiškė įsitikinimą, kad mūsų šalių mokslininkų ir akademijų bendradarbiavimas išliks aktyvus ir toliau stiprės.

Akad. Z. Norkus dalyvavo tarptautiniame seminare „Atsinaujink 2018! / Upgrade 2018!“, kuris įvyko Suomijos Respublikos ambasadoje Vilniuje rugsėjo 26–27 d.

Spalio 16–17 d. Armėnijos nacionalinė mokslų akademija šventė savo veiklos 75 metų jubiliejų. Tai didelė organizacija, jungianti net 34 mokslines institucijas. Jubiliejinėje konferencijoje dalyvavo Visos Europos akademijų federacijos (ALLEA) viceprezidentas bei delegacijos iš 15 šalių. Renginiuose dalyvavo ir LMA vardu Armėnijos nacionalinę mokslų akademiją sveikino viceprezidentas Z. Dabkevičius. Konferencijoje kalbėta apie pasaulio mokslų akademijų bendradarbiavimo galimybes, delegacijų atstovai apžvelgė savo šalies ir Armėnijos mokslininkų ryšius.

Gruodžio 6–8 d. LMA prezidentas J. Banys ir viceprezidentas Z. Dabkevičius dalyvavo Ukrainos nacionalinės mokslų akademijos jubiliejaus renginiuose. Akademija, įkurta 1918 m. lapkričio 27 d., šventė savo veiklos šimtmetį. Minėjime dalyvavo 18 užsienio šalių

ir penkių tarptautinių organizacijų delegacijos. Akademiją sveikino Ukrainos prezidentas Petro Porošenka, užsienio delegacijos, kiti svečiai. Pranešimuose buvo įvertinta Akademijos ir jos mokslo institutų veikla per šimtmetį, diskutuota apie ateities perspektyvas. 2018 m. LMA vadovai ir nariai dalyvavo užsienio šalių ambasadų organizuojamuose renginiuose, parodose, priėmimuose.

Pasaulio mokslininkų federacija (PMF) yra įkūrusi specialią stipendijų programą, suteikiančią galimybę jauniems mokslininkams jų gyvenamojoje šalyje vykdyti mokslinę tiriamąją veiklą vadovaujant geriausiems tos šalies mokslininkams. LMA patikėta administruoti PMF Lietuvos nacionalinę stipendijų programą. Pasaulio mokslininkų stipendijos paprastai yra skiriamos vieneriems metams. Stipendiatų mokslinė veikla privalo būti susijusi su viena iš PMF išskirtų 15 planetos iššūkių. 2017–2018 m. net 10 perspektyvių Lietuvos jaunųjų mokslininkų gavo PMF stipendijas. Lietuvos PMF stipendiatų darbai atstovavo šiems planetos iššūkiams: „Medicina ir biotechnologijos“ (6), „Energija“ (1), „Dirva“, (1), „Organų transplantacija“ (1), „Mokslas ir technologijos besivystančioms šalims“ (1). 2018 m. vasarą pasibaigus stipendijų mokėjimo periodui, visi jaunieji mokslininkai pateikė savo mokslinių rezultatų ataskaitas. 2018 m. rugpjūčio mėn. LMA viceprezidentas Z. Dabkevičius buvo nuvykęs į 51-ąją tarptautinių seminarų, skirtų planetos iššūkiams, sesiją Eričėje (Italija, *51st Session of the International Seminars on Planetary Emergencies*), kur pristatė LMA parengtą apibendrinančią visų Lietuvos PMF stipendiatų per metus atliktų darbų ataskaitą.

LMA yra pasirašiusi Savitarpio supratimo memorandumą dėl „L'Oréal Baltic“, LMA ir Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos



10-oji tarptautinė konferencija „Duomenų analizės metodai programų sistemoms“ Druskininkuose. Iš kairės: vienas pranešėjų Rumunijos MA tikrasis narys Florinas Filipas (Florin Gheorghe Filip) ir konferencijos organizatorius akad. G. Dzemyda. Olgos Filatovos nuotr.

bendradarbiavimo skiriant L'Oréal stipendijas „Mokslo moterims“. Pretendenčių paraiškas vertina iš LMA narių sudaryta komisija. Ataskaitiniais metais kartu su Estijos ir Latvijos jaunosiomis mokslininkėmis stipendiją gavo ir dr. Giedrė Motuzaitė Matuzevičiūtė Keen iš Lietuvos. Lietuvos atstovė nuo 2017 m. vadovauja VU Bioarcheologijos tyrimų centrui. Mokslininkė atlieka tyrimus apie žmogaus paleomitybą ir žemdirbystės suklestėjimą Centrinėje Azijoje. 2018 m. birželio 5 d. per iškilmes Latvijos mokslų akademijoje trys mokslininkės iš Latvijos, viena iš Lietuvos ir viena iš Estijos buvo apdovanotos 6 000 eurų vertės „L'Oréal Baltic“ stipendijomis „Moterims moksle“. Tai buvo jau keturioliktaasis kartas, kai ši stipendija suteikiama Latvijoje,

ir antrasis – Estijoje ir Lietuvoje. Ateityje ketinama didinti „L'Oréal Baltic“ stipendijas gaunančių mokslininkų skaičių tiek Lietuvoje, tiek Estijoje.

LMA bendradarbiauja su Europos ir viso pasaulio mokslo organizacijomis siekdama skatinti Lietuvos tyrėjų dalyvavimą tarptautiniuose projektuose, padėti jiems atverti ilgalaikę prieigą prie unikalių mokslinių tyrimų infrastruktūrų bei duomenų bazių.

LMA atstovauja Lietuvai svarbiausiose tarptautinėse organizacijose, kurios vienija Europos ir viso pasaulio akademijas bei kitas mokslo institucijas. Tai Visos Europos mokslų akademijų federacijoje (ALLEA), Tarptautinėje mokslo taryboje (ICSU), Europos Sąjungos šalių akademijų mokslo konsultacinėje taryboje



LMA prezidentas J. Banys rugsėjo 26 d. susitiko su Lietuvos–Japonijos gyvybės mokslų simpoziumo organizatoriais ir Japonijos mokslo skatinimo organizacijos (Japan Society for the Promotion of Science) atstovais. Iš kairės: Osakos universiteto profesorius emeritas, JSPS Stokholmo biuro direktorius Tadaharu Tsumoto, JSPS Stokholmo biuro direktoriaus pavaduotojas Takao Yoshihara, Hirošimos universiteto administratorius, JSPS Stokholmo biuro tarptautinių programų kuratorius Tatsuya Ishida, LMA prezidentas Jūras Banys, LMT pirmininkas Valdemaras Razumas

(EASAC), Tarptautinėje mokslų akademijų sąjungoje (IAP), Europos medicinos mokslų akademijų federacijoje (FEAM), Europos taikomųjų žemės ūkio, maisto ir gamtos mokslų akademijų sąjungoje (UEAA). Dalyvavimas šių tarptautinių organizacijų veikloje suteikia galimybę šalies mokslo bendruomenei drauge su žinomais Europos ir pasaulio mokslininkais bei mokslo politikos kūrėjais spręsti globalius mokslo ir visuomenės uždavinius. Dalyvaudama tarptautinių organizacijų veikloje, 2018 m. LMA kartu su kitomis akademijomis turėjo galimybę pareikšti savo nuomonę įvairiais tarptautinei mokslo bendruomenei aktualiais klausimais.

Rugsėjo 10–12 d. Europos mokslų akademijų atstovai susirinko Halės mieste (Vokietija) aptarti visuomenės tvarios plėtros tikslų, kuriuos suformulavo ir išskėlė Jungtinės Tautos. Renginių organizavo Tarptautinė mokslų akademijų sąjunga (IAP) ir Europos akademijų patariamoji mokslo taryba (EASAC). Susitikime dalyvavo ES šalių, Norvegijos ir Šveicarijos mokslų akademijų, penkių jaunųjų akademijų, taip pat Jungtinių Tautų, EK, JAV nacionalinės mokslų akademijos atstovai, svečiai iš kitų organizacijų. LMA renginyje atstovavo akad. Vincas Būda. Buvo vieningai sutarta, kad Jungtinių Tautų nubrėžti 17 tvarios plėtros tikslų, tokių kaip gyvenimas be skurdo ir be

bado, gera sveikata, kokybiškas išsilavinimas, lyčių lygybė, švarūs vandenys, įperkama ir „švari“ energija, ekonomikos augimas, taika ir kiti, turi būti gerai žinomi visuomenei.

LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas V. Kučinskas atstovauja LMA Europos medicinos mokslų akademijų federacijos (FEAM) veikloje. 2018 m. rugsėjo 26–29 d. mokslininkas buvo išvykęs į Ženėvą (Šveicarija), kur dalyvavo FEAM metiniame susirinkime. Ši organizacija siekia, kad Europos biomedicinos politika būtų pagrįsta pažangiais mokslo laimėjimais. Posėdyje buvo apsvastyta precizinės medicinos vieta šiuolaikinėje sveikatos priežiūros sistemoje, jos reguliavimo problemos Europoje, atskirų šalių mokslų akademijų indėlis į šią sistemą. Ženėvos universiteto centre įvyko konferencija, skirta precizinei medicinai ir personalizuotai sveikatos priežiūrai. Joje kartu su įvairių šalių atstovais aktyviai dalyvavo ir akad. V. Kučinskas. Pasitarimo ir konferencijos dalyviai suformulavo svarstytais klausimais rekomendacijas, kurios yra paskelbtos federacijos tinklalapyje.

LMA viceprezidentas Z. Dabkevičius dalyvavo lapkričio 22–23 d. Florencijoje (Italija) vykusiuose X Europos žemės ūkio, maisto ir gamtos mokslų akademijų sąjungos generalinėje asamblėjoje ir moksliniame kolokviume, kurių tema buvo „Žemės ūkio mokymas, švietimas ir mokslo žinių perdavimas dabar ir 2030“. UEAA tikslas yra inicijuoti fundamentinius ir taikomuosius žemės ūkio, maisto ir gamtos mokslinius tyrimus bei jų rezultatų sklaidą. Kolokviume buvo apžvelgta žemės ūkio ir maisto tyrimų bei jų rezultatų sklaidos istorija. Apie žemės ūkio ir miškų bei maisto studijas ir mokslo rezultatų sklaidos istoriją, dabartį bei ateities perspektyvas kalbėjo ir LMA viceprezidentas Z. Dabkevičius bei Latvijos mokslų

akademijos viceprezidentė, LMA užsienio narė prof. Baiba Rivža. Buvo pabrėžta, kas labai svarbu, kad pirminį žemės ūkio išsilavinimą jauni specialistai įgytų žemės ūkio mokyklose, kolegijose ir universitetuose, o mokymas turi būti modernus ir patrauklus jaunimui. Vėliau žinios turi būti gilinamos dalyvaujant neformalaus švietimo programose ir naudojantis įvairių medijų skelbiama informacija. Kolokviumo dalyviai priėmė pareiškimą „Dėl saugaus genomo redagavimo metodo, kuris yra esminis tvaraus žemės ūkio plėtrai, naudojimo.“

Kaip ir daugelis Europos mokslų akademijų, LMA remia mokslininkų mainus pagal dvišalio mokslinio bendradarbiavimo sutartis su užsienio šalių mokslų akademijomis.

LMA yra pasirašiusi 27 mokslinio bendradarbiavimo sutartis su užsienio šalių nacionalinėmis mokslų akademijomis ir savitarpio supratimo memorandumą su Lindau Nobelio premijos laureatų susitikimų taryba ir fondu.

Mokslinio bendradarbiavimo 22 sutartyse numatomos mokslininkų dvišalių mainų kvotos, kai priimanti šalis apgyvendina atvykstančius mokslininkus ir moka jiems dienpinigius.

LMA tarptautinių sutarčių teikiamomis galimybėmis gali naudotis visų Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atstovai, nors kai kurios užsienio mokslo akademijos taiko apribojimus, pvz., mokslininkai, dirbantys universitetuose, negali naudotis mainų galimybėmis. LMA kryptingai plėtoja tarptautinius ryšius su užsienio partneriais, stiprina tiek tradicinius dvišalius tarpakademinis kontaktus, tiek savo veiklą tarptautinėse organizacijose. Mokslinis bendradarbiavimas pagrįstas partnerystės, bendrų mokslinių tyrimų siekių, mokslininkų bendros patirties ir mokslinių tyrimų efektyvumo bei abipusės naudos principais.

Ataskaitiniais metais LMA priėmė 59 mokslininkus, atvykusius pagal dvišalio bendradarbiavimo sutartis, kurie Lietuvoje dirbo 406 dienas; 34 Lietuvos mokslininkai 193 dienas dirbo užsienio mokslo institucijose. Dauguma vizitų buvo trumpalaikiai: mokslininkai vyko į konferencijas, seminarus, simpoziumus, jie taip pat dirbo bibliotekose, archyvuose, mokslinių tyrimų centruose.

Mokslinių mainų programa aktyviausiai naudoja humanitarinių ir socialinių mokslų sričių mokslininkai. Bendras istorinis, kultūrinis ir literatūrinis paveldas su Latvija, Lenkija, Baltarusija lemia bendrą Lietuvos ir šių šalių mokslininkų darbą, todėl Lietuvių kalbos instituto bei LMAVB mokslininkai, atlikdami įvairias veiklas, galėjo daugiausia naudotis mokslinių mainų kvotomis. Vienas reikšmingiausių ne vienerių metų Lietuvos ir Latvijos mokslininkų bendradarbiavimo rezultatas –

Baltų kalbų atlasas. Kvotomis vis dažniau naudojasi ir technikos mokslų srities specialistai. Stebimas glaudesnis bendradarbiavimas su Latvija, Lenkija, Rumunija.

Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos žemės ūkio specialistai kartu su Lenkijos, Estijos ir Bulgarijos tyrėjais pradėjo įgyvendinti bendrą projektą. Tęsimi dvišaliai moksliniai projektai su Lenkijos, Estijos, Rumunijos mokslininkais. Vykdomi projektai, tyrinėjantys miškų ekosistemų reakciją į oro užterštumą ir besikeičiantį klimatą. Ne ES šalių mokslininkams bendradarbiavimas su LMA atveria galimybes dirbti kartu su Lietuvos mokslininkais bendruose Europos projektuose.

Duomenys apie 2018 m. mokslinius vizitus pagal LMA ir užsienio šalių mokslų akademijų tarptautinio bendradarbiavimo sutartis pateikti 1 priedo 1 lentelėje.

Tarptautinių asociacijų, kurių narė yra LMA, 2018 metais parengtos mokslinės rekomendacijos

1. *Negative emission technologies*, EASAC¹ policy report 35, February 2018, ISBN: 978-3-8047-3841-6 [Neigiamos emisijos technologijos].

2. *Extreme weather events in Europe*, EASAC statement, 22 March 2018. [Ekstremalūs orų įvykiai Europoje].

3. *Vaccination in Europe*, EASA – FEAM² commentary, 18 April 2018. [Vakcinacija Europoje].

4. *Commentary by the European Academies' Science Advisory Council (EASAC) on Forest Bioenergy and Carbon Neutrality*, 15 June 2018. [EASAC komentaras dėl girių bioenergetikos ir neutralumo pagal anglies išskyrimą].

¹ EASAC – Europos Sąjungos šalių akademijų mokslo konsultacinę tarybą – sudaro ES šalių narių, Norvegijos ir Šveicarijos nacionalinės mokslų akademijos, kad galėtų tarpusavyje bendradarbiauti formuluodamos nepriklausomus mokslinius patarimus Europos politikos kūrėjams. EASAC suteikia galimybę skelbti kolektyvinę Europos mokslo nuomonę.

² FEAM – Europos medicinos mokslų akademijos federaciją – sudaro 18 mokslų akademijų ir penkios Europos akademijų sąjungos.

5. *Findings and recommendations from the Smart Villages Initiative 2014–2017*, EASAC statement, 25 June 2018. [Sumanųjų kaimų iniciatyvos (2014–2017) išvados ir rekomendacijos].

6. *EASAC and the New Plant Breeding Techniques*, July 2018 [EASAC ir naujos augalų veislių technologijos].

7. *Opportunities for soil sustainability in Europe*, EASAC policy report 36, 26 September 2018, ISBN: 978-3-8047-3898-0 [Dirvožemio tvarumo galimybės Europoje].

8. *Opportunities for future research and innovation on food and nutrition security and agriculture*, The InterAcademy Partnership's³ global perspective, ISBN: 978-88-940784-5-9 [Maisto ir mitybos saugos bei žemės ūkio ateities tyrimų ir inovacijų galimybės].

³ InterAcademy Partnership (IAP) yra Tarptautinė mokslų akademijų sąjunga, turinti per 130 narių – nacionalinių ir regioninių mokslų akademijų.

LMA vardinės premijos

Mokslų akademija yra įsteigusi aštuoniolika žymių Lietuvos mokslininkų vardais pavadintų premijų, kurių kiekvienos konkursas skelbiamas maždaug kas ketveri metai. 2017 m. skelbti penkių vardinių premijų konkursai, jų laureatai paskelbti 2018 metais. Kazimiero Būgos (kalbotyra) premijos laureatu pripažintas prof. habil dr. Antanas Pakerys už fundamentinius ir taikomuosius lietuvių kalbos fonetikos, akcentologijos ir leksikos darbus. Juozo Matulio (chemija) suteikta dr. Arūnui Jagminui už mokslinį darbą „Nanodarinių sintezės, modifikavimo, charakterizavimo ir taikymų tyrimai (2000–2017)“. Adolfo Jucio (teorinė fizika) premiją pelnė prof. habil. dr. Bronislovas

Kaulakys ir dr. Julius Ruseckas už mokslinį darbą „Atominių ir sudėtingų sistemų spektroskopija ir stochastiniai reiškiniai“. Kazimiero Baršausko (elektronika ir elektrotechnika) premija skirta prof. Sauliui Grigalevičiui už mokslinį darbą „Naujos struktūros puslaidininkių panaudojimas organiniuose šviesos dioduose“. Povilo Matulionio (miškotyra) premijos laureatu tapo prof. Romualdas Deltuvus už monografiją „Povilas Matulionis: Ateities pradžia – tai mes“. 2018 metų rudenį paskelbti Justino Marcinkevičiaus (literatūrologija), Povilo Brazdžiūno (eksperimentinė fizika), Jono Kubiliaus (matematika) ir Tado Ivanausko (gamtosauga) premijų konkursai.



*Adolfo Jucio medalis už išskirtinius
teorinės fizikos pasiekimus įteiktas 2017 m.
A. Jucio premijos laureatams dr. Juliui Ruseckui
ir prof. habil. dr. Bronislovui Kaulakiui*

Jaunųjų mokslininkų ir studentų mokslinės veiklos skatinimas

LMA skelbiami jaunųjų mokslininkų ir doktorantų, aukštųjų mokyklų studentų geriausių mokslinių darbų, stipendijų jaunesiems mokslininkams konkursai skirti skatinti perspektyvius jaunų žmonių atliekamus mokslinius tyrimus. 2018 metais premijuota 10 jaunųjų mokslininkų ir doktorantų darbų bei skirti šeši pagyrimo raštai mokslinių darbų autoriams, taip pat premijuota 15 aukštųjų mokyklų studentų darbų ir skirti penki pagyrimo raštai. Skirta MFChMS kuruojamo LMA Teodoro Grotuso fondo įsteigta stipendija ir HSMS akad. Kazimiero Meškausko premija jaunajam mokslininkui ekonomistui. Šie apdovanojimai iškilmingai įteikti balandžio 17 d. LMA narių visuotiniame susirinkime, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos iniciatyva kartu apdovanoti ir du sklandžiausia lietuvių kalba parašyti konkursiniai darbai. 2018 metais LMA skelbė konkursą ir skyrė 15 stipendijų jaunesiems mokslininkams (įvertintos 72 paraiškos). LMA nariai atliko Švietimo ir mokslo ministerijos įsteigtų Lietuvos Respublikos Prezidentų stipendijų aukštųjų mokyklų studentams konkurso paraiškų ir Pasaulio mokslininkų federacijos įsteigtų stipendijų paraiškų ekspertizę. Akademikai taip pat vertino „L'Oréal Baltic“ stipendijų konkurso „Moterys moksle“ paraiškas.

Vasario 8 d. įvyko 8-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“, kurią organizavo MFChMS, TMS ir asociacija *INFOBALT*. Konferencijos globėjas – Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis. Konferencijoje buvo išklauasyti 39 pranešimai, kuriuos skaitė Lietuvos institucijose studijuojantys ar dirbantys kitų šalių matematikos, fizikos, chemijos ir technologijos mokslų kryptių jaunieji mokslininkai. Kandidatus *INFOBALT* stipendijoms atrinko akademikai – konferencijos organizacinio komiteto nariai. Konferencijos pranešėjų darbus papildomai vertino asociacijos *INFOBALT* ekspertai. Laureatų apdovanojimo iškilmės įvyko vasario 22 d. 5 000 eurų *INFOBALT* stipendijų fondas buvo skirtas trimis vardinėms ir septynioms skatinamosioms stipendijoms. *INFOBALT* prezidentas Tomas Vitkus ir generalinis stipendijos rėmėjas AB „INVL Technology“ direktorius Kazimieras Tonkūnas supažindino su asociacijos vykdoma veikla, sprendžiamomis problemomis, jaunų talentingų mokslininkų paieška ir įvykusio konkurso svarba, dėkojo investuojančioms į mokslą verslo struktūroms. Apdovanojimus įteikė LMA prezidentas J. Banys, *INFOBALT* direktorius Paulius Vertelka, Ministro Pirmininko patarėja švietimo, mokslo ir kultūros klausimais Unė



8-oji jaunųjų mokslininkų konferencijos „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ organizatoriai ir dalyviai

Kaunaitė, švietimo ir mokslo ministrės patarėjas Arminas Varanauskas.

Siekdamas telkti jaunuosius mokslininkus, atliekančius tyrimus pagal agronomijos, miškininkystės, zootechnikos ir veterinarinės medicinos, žemės ūkio ir aplinkos inžinerijos, maisto saugos ir kokybės kryptis, ir skatinti jų bendradarbiavimą bei tyrimų rezultatų sklaidą, ŽŪMMS lapkričio 15 d. surengė 7-ąją jaunųjų mokslininkų konferenciją „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“, jau antrą kartą tarptautinę. Dalyvavo 22 pranešėjai iš Lietuvos, 12 iš Latvijos ir du iš Estijos mokslo ir studijų institucijų. Diplomais bei atminimo dovanomis paskatinti septynių geriausių pranešimų autoriai, visiems pranešėjams įteikti dalyvio pažymėjimai.

Gruodžio 14 d. įvyko BMGMS organizuota 11-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Biotechnologijos ir biochemijos mokslų perspektyvos“. Plenarinį pranešimą „Lietuvos alergologų darbai Europos ir pasaulio mokslo žemėlapyje: kuo esame garsūs“ skaitė akad. Rūta Dubakienė. Biologijos, ekologijos ir geomokslų sekcijoje perskaityti devyni jaunųjų mokslininkų pranešimai, Biotechnologijos ir biochemijos – šeši, Medicinos ir sveikatos mokslų sekcijoje – aštuoni. Už geriausius pranešimus ir pasiektus mokslo rezultatus jaunieji mokslininkai apdovanoti trimis pirmos vietos, trimis antros vietos ir penkiais trečios vietos prizais, dviejų pranešimų autoriams įteikti rengėjų diplomai.



LMA PADALINIŲ IR ĮSTAIGŲ VEIKLA

LMA Jaunoji akademija

LMA narių visuotinis susirinkimas 2018 m. rugsėjo 24 d. patvirtino LMA Jaunosios akademijos nuostatus. Spalio 5 d. buvo paskelbti rinkimai į LMAJA narius. Pagal nuostatus į šią akademiją renkami jaunieji mokslininkai, įgiję daktaro laipsnį ne daugiau kaip prieš 10 metų ir ne vyresni kaip 40 metų amžiaus iki rinkimų dienos. Numatyta kasmet išrinkti iki 10 narių ketverių metų kadencijai, iš viso – iki 40 narių.

Spalio 10 d. – lapkričio 10 d. buvo priimami kandidatų į LMAJA narius dokumentai. Iš viso gautos 53 paraiškos. LMA mokslų skyriuose, atlikus administracinę patikrą, lapkričio 13 d. LMA prezidiumo nutarimu patvirtintas 53 kandidatų, atitinkančių LMAJA nuostatų bei narių rinkimų organizavimo ir vykdymo aprašo reikalavimus, sąrašas. Konkurse dalyvavo aktyvūs profesinėje veikloje jaunieji mokslininkai, paskelbę iki 52 mokslo publikacijų tarptautiniuose leidiniuose, turinčiuose didelį citavimo indeksą, pasiekę asmeninį Hiršo indeksą iki 26, parengę mokslinių monografijų, vadovaujantys doktorantams, dalyvavę ilgalaikėse stažuotėse, vykdančys reikšmingus

tarptautinius mokslo projektus arba jiems vadovaujantys, turintys tarptautinių patentų, naujų augalų veislių bendraautoriai, kai kurie – universitetų ar VMTI mokslo padalinių vadovai, docentai ar profesorai.

Gruodžio 5–11 d. LMA mokslų skyriuose įvyko kandidatų prisistatymas, diskusijos ir rinkimai. Gruodžio 18 d. LMA prezidiumo posėdyje patvirtinti ir paskelbti rinkimų rezultatai.

Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriuje LMAJA nariais išrinkti dr. Olga Mastianica-Stankevič ir dr. Donatas Murauskas; Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriuje – dr. Mangirdas Malinauskas ir dr. Edvinas Orentas; Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriuje – dr. Juozas Kupčinskas ir dr. Vaidas Palinauskas; Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriuje – dr. Diana Marčiulynienė ir dr. Jurga Miliauskienė, Technikos mokslų skyriuje – dr. Mindaugas Gedvilas ir dr. Darius Gudeika. Gruodžio 20 d. LMA narių visuotiniame susirinkime jiems įteikti LMAJA nario pažymėjimai.



LMA Jaunosios akademijos nariai su LMA vadovais akademikais Zenonu Dabkevičiumi, Jūru Baniu, Kauno miesto savivaldybės meru Visvaldu Matijošaičiu ir Švietimo ir mokslo ministerijos kancleriu Tomu Daukantu

Leidybos skyrius

Leidybos skyrius 2018 m. rengė ir leido dešimt spausdintų bei elektroninių LMA periodinių mokslo žurnalų: „Acta medica Lituanica“, „Biologija“, „Chemija“, „Energetika“, „Filosofija. Sociologija“, „Geologija. Geografija“, „Lithuanian Journal of Physics“, „Lituanistica“, „Menotyra“ ir „Žemės ūkio mokslai“. Per metus išleido 40 žurnalų numerių ir žurnalo „Acta medica Lituanica“ priedą, skirtą tarptautinei konferencijai „Evoliucinė medicina: sveikata ir ligos besikeičiančioje aplinkoje“.

Mokslo periodikos leidyba buvo finansuojama ES struktūrinių fondų lėšomis (projektas „Periodinių mokslo leidinių leidyba ir jos koordinavimas“). Skyrius atliko visus leidybos proceso darbus: redagavo rankraščius ir skaitė korektūrą, maketavo, organizavo spaudos darbus ir vykdė jų kontrolę, rengė elektroninius leidinius, juos platino. Skyriaus darbuotojai glaudžiai bendradarbiavo su LMA mokslų skyriais, leidinių sudarytojais ir jų redakcinėmis kolegijomis, straipsnių autoriais.

Visi žurnalai išėjo keturis kartus per metus. Iš viso 2018 m. publikuoti 252 moksliniai straipsniai: 36 paskelbti „Lithuanian Journal of Physics“, 35 – „Filosofijos. Sociologijos“, 30 – „Chemijos“, 26 – „Biologijos“ žurnaluose. Mažiausia (13) straipsnių išspausdinta „Geologijos. Geografijos“ žurnale. LMA periodi-

niuose mokslo leidiniuose vyraavo Lietuvos autorių darbai. Žurnaluose „Geologija. Geografija“ ir „Lituanistica“ 2018 m. publikuoti tik Lietuvos mokslininkų straipsniai. Daugiausia užsieniečių straipsnių paskelbta „Energetikos“ (17 vnt.) ir „Biologijos“ (16 vnt.) žurnaluose. Bendra 2018 m. žurnalų apimtis yra 385 spaudos lankai. Didžiausia apimtimi išsiskyrė „Lithuanian Journal of Physics“ (52,25 sp. l.), „Menotyra“ (43,75 sp. l.) ir „Filosofija. Sociologija“ (42,50 sp. l.), žr.1 priedo 3 lentelę.

Leidybos skyrius stengėsi kuo efektyviau pristatyti LMA periodinius mokslo žurnalus visuomenei ir taip prisidėti prie mokslo rezultatų sklaidos. LMA mokslo žurnalai atvirai prieinami Leidybos skyriaus interneto svetainėje www.lmaleidykla.lt. Mokslo žurnalai publikuojami naudojant OJS (*Open Journal Systems*) atvirojo kodo elektroninio publikavimo platformą. 2018 m. publikavimo sistema buvo atnaujinta, įdiegta aukštesnė OJS3 versija ir joje papildomai pradėta skelbti žurnalus „Filosofija. Sociologija“ ir „Chemija“. Visiems LMA mokslo žurnalų straipsniams priskiriami DOI (*digital object identifier* – intelektinės nuosavybės skaitmeninių objektų atpažinimo numeriai) ir užregistruojami „Crossref“ agentūroje. Trys LMA mokslo žurnalai („Chemija“, „Lithuanian Journal of Physics“ ir „Filosofija.



Sociologija“) indeksuojami ir referuojami „Clarivate Analytics WoS“, „Acta medica Lituanica“ – „PubMed“, „Energetika“, „Chemija“ ir „Filosofija. Sociologija“ – SCOPUS, dauguma žurnalų – EBSCO, „Index Copernicus“ ir kitose labiau specializuotose duomenų bazėse. Nuolatos vykdoma mokslinių straipsnių autorystės ir originalumo patikra „CrossCheck“ sistema.

Šalies ir užsienio bibliotekoms žurnalai buvo teikiami pagal mainų programas. Kiekvieno žurnalo mainų programoms skirta 16–80 egzempliorių, iš viso 477 vnt. Populiariausi žurnalai – „Biologija“ (80 vnt.), „Lituanistica“ (71 vnt.), „Chemija“ ir „Lithuanian Journal of Physics“ (po 60 vnt.). LMAVB siuntė žurnalus į 32 pasaulio šalis. Geografija labai plati. Daugiausia žurnalų pateko į Lenkijos, Vokietijos, JAV, Rusijos ir Čekijos įvairias mokslinių institucijų bibliotekas. Visus žurnalus buvo galima prenumeruoti. Didžiausio dėmesio sulaukė „Lituanistica“, „Geologija. Geografija“, „Filosofija. Sociologija“ ir „Menotyra“. 2018 m. 93 proc. prenumeratorių sudarė miesto gyventojai,

7 proc. – kaimo. Kaimo auditorija daugiausia skaitė „Žemės ūkio mokslus“ (29 proc. žurnalo prenumeratorių), „Biologiją“ (16 proc.) ir „Energetiką“ (8 proc.). Likusius žurnalus rinkosi tik miestų gyventojai.

Leidybos skyrius dalyvavo Lietuvos akademinių leidyklų asociacijos (LALA) veikloje, darbuotojai noriai kėlė kvalifikaciją: lietuvių kalbos redaktoriai dalyvavo praktiniuose seminaruose „Teksto redagavimo aktualijos“, kuriuos rengė Ateities visuomenės institutas, lietuvių kalbos terminologijos forumo kvalifikacijos tobulinimo konferencijoje ir terminologijos rudens seminare; anglų kalbos redaktoriai dalyvavo konferencijoje „Žmogus ir technologijos. Kaip vertimų biurai, institucijos ir vertėjai prisitaiko prie sparčios technologijų raidos“ bei praktiniuose mokymuose apie darbą su kompiuterinių vertimo atminčių programine įranga „SDL TRADOS Studio v. 2017“.

LMA mokslo žurnalų leidybos procesas buvo organizuojamas remiantis gerosios mokslo žurnalų leidybos ir skaidrumo principais.

Skyrius „Mokslininkų rūmai“

Per 2018 m. skyrius organizavo 77 renginius, juose apsilankė per 5 tūkst. dalyvių.

Skyriaus tikslas – populiarinti mokslą ir kultūrą, skatinti visuomenės ir tyrėjų dialogą. Skyrius didina LMA veiklos žinomumą ir atsiskaitymą visuomenei, telkia mokslo bendruomenę prisidėti prie mokslininko karjeros prestižo kėlimo, mokslo, kultūros plėtros, suteikia galimybę visuomenei kuo daugiau sužinoti apie mokslo pasiekimus, sukurtas inovacijas, tyrimų perspektyvas bei tendencijas.

Skyrius glaudžiai bendradarbiauja su visais LMA mokslų skyriais ir kitomis organizacijomis. Su LMA TMS Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje tęsiamos renginių ciklo „Mokslas visuomenei“ paskaitos studentams. VGTU doc. dr. Natalija Lepkova skaitė pranešimą „Sumanus miestas ir jo neuroanalizė“ ir supažindino su akad. A. Kaklauskio mokslinių tyrimų pažangos rezultatais miestų statybos srityje, VGTU doc. dr. Ronaldas Jakubovskis skaitė pranešimą „Megakonstrukcijos: dangoraižiai“ studentams apie aktualias pastatų aukštumo kėlimo problemas.

Siekiant didinti mokslininko profesijos patrauklumą, daug dėmesio skiriama jaunosios kartos ugdymui. Svarbios renginių ciklo „Mokslo žinių dienos“ įžymių mokslininkų paskaitos bei ekskursijos į įvairias mokslo

laboratorijas ir centrus Vilniaus miesto moksleiviams ir gimnazistams. Jie turėjo galimybę susitikti su ryškiomis mokslininkų asmenybėmis ir pasiklausti jų paskaitų. Paskaitas skaitė akademikai V. S. Laurinavičius, A. Kareiva, J. V. Vaitkus, MRU doc. Rimantas Bartulis, VU doc. dr. Gražina Gintilienė, prof. Libertas Klimka ir kiti. Moksleiviams organizuota ekskursija į Nacionalinį fizinių ir technologijos mokslų centrą, kur paskaitą skaitė MFChMS pirmininkas L. Valkūnas. Profesoriai taip pat pasakojo apie pašaukimą būti mokslininku, aiškino, kokias profesijas rinktis, kur studijuoti, kaip pasirengti egzaminams. Moksleiviams, norintiems studijuoti mediciną, nuolat organizuotos ekskursijos į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies ir krūtinės chirurgijos centrą. Čia mokiniai klausė kardiologo dr. Viliaus Janušausko paskaitų apie mediko profesiją ir lankėsi operacinėse. Gimnazistams nuolat organizuotos ekskursijos į VU Lazerinių tyrimo centrą, į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą. Didelio Vilniaus licėjaus ir A. Puškino vidurinės mokyklos mokinių susidomėjimo sulaukė ekskursija į UAB „Lietpak“ polimerinių medžiagų gamyklą, vieną didžiausių pakavimo medžiagų gamybos įmonių Baltijos šalyse. Direktorius dr. Pranas Kiznis skaitė paskaitą „Rinkis tiksluosius mokslus“.



Moksleivių ekskursija Nacionaliniame fizinių ir technologijos mokslų centre

Gegužės–birželio mėnesiais moksleiviams vykdomos edukacinės programos: „Pūčkorių piliakalnis – unikalus archeologinis paminklas“, „Susipažinkime su Verkių istorija“, „Jasiūnų dvaras – kultūros židiny“.

Skyrius organizavo renginius, skirtus Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui: sausio 26 d. įvyko LMA mišriojo choro ir mišriojo choro „Dobilas“ koncertas, kuriame skambėjo lietuvių ir užsienio kompozitorių kūriniai, koncertą vedė skyriaus „Mokslininkų rūmai“ vadovė Aldona Daučiūnienė. Drauge su Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija ir VU Filosofijos katedra surengta konferencija „100 atsakymų piliečiui“. Pranešimus skaitė ne tik VU lektoriai, bet ir gimnazistai. Skyrius drauge su HSMS pristatė naują akad. R. Grigo knygą „Lietuvos piliakalnių paslaptys“. Spalio 4 d. įvyko istoriko dr. Algimanto Liekio rengiamo šešiatomio leidinio „Prezidentas Antanas

Smetona. Raštai, kalbos, darbai“ pirmojo tomo sutiktuvės.

Balandžio 10 d. įvyko ciklo „Įžymių žmonių portretai“ renginys – Valentino Sventicko sudarytų knygų: „Justinas Marcinkevičius: kokį jį mes prisimename“ ir Justino Marcinkevičiaus rinktinės „Amžiaus pabaiga: eilėraščiai, poemos, esė“ (iš serijos „Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius“) sutiktuvės. Dalyvavo knygų sudarytojas V. Sventickas, akademikai V. Daujotytė, R. Grigas, V. Martinkus, VU doc. dr. Darius Kuolys, kunigas Arūnas Peškaitis. Koncertavo Vilniaus Balio Dvariono muzikos mokyklos mokinės, renginį vedė A. Daučiūnienė.

Spalio 23 d. parodytas naujas režisieriaus Aleksejaus Rakovičiaus filmas „Ignotas Domeika. Ilgas sugrįžimas“ apie talentingo mokslininko, geologo, mineralogo, kalnų inžinieriaus I. Domeikos gyvenimą ir kūrybą. Filmą pristatė akad. A. Grigelis.



Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos sutartinių giedotojų kolektyvas „Saulalės“ (vadovė Angelė Bapkauskienė), Audrys Antanaitis ir Sigitas Birgelis (dešinėje)

Kovo 15 d. skyrius surengė prof. Juozo Algimanto Krikštopaičio knygos „Kūrybinės galios liudininkai. Susitikimai su kultūros turinį lemiančiomis asmenybėmis“ sutiktuves. Knyga pratęsia pokalbius, pradėtus leidinyje „Nepakartojamos akimirkos“ (2011) ir dar nenuitilusių knygoje „Iškilių asmenybių gyvenimo tiesa“ (2016), kurios taip pat buvo sutiktos LMA salėje.

2018-ieji paskelbti Vydūno metais – minėtos jo 150-osios gimimo metinės. Ta proga skyrius drauge su Vydūno draugija kovo 22 d. surengė Vydūno knygų vokiečių kalba pristatymą visuomenei. Dalyvavo ir garbingi svečiai iš Vokietijos Detmoldo miesto: Vydūno draugijos garbės narys ir įgaliotas atstovas Vokietijoje, Vydūno knygų leidimo iniciatorius ir koordinatorius kun. Miroslavas Danys, Detmoldo burmistras Raineris Heleris (Rainer Heller), Detmoldo atstovė spaudai ir viešiesiems ryšiams Petra

Šröder-Haidrich (Petra Schröder-Heidrich), Vokietijos ambasados Vilniuje atstovas Matijus Kobsas (Matthias Kobs), Vydūno giminaitė, autorinių teisių saugotoja Brita Storost.

Birželio 26 d. įvyko archeologo dr. Napalio Kitkausko knygos „Vilniaus arkikatedros požemiai“ sutiktuvės. Dalyvavo knygos autorius, Bažnytinio paveldo muziejaus direktorė dr. Sigita Maslauskaitė-Mažylienė, istorikas dr. Romas Batūra. Renginį vedė Lietuvos kultūros politikos instituto direktorius Antanas Staponkus ir A. Daučiūnienė.

Kartu su LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriumi balandžio 19 d. surengtos Mokslo ir enciklopedijų leidyklos išleistos Rimgaudo Virgilijaus Kazakevičiaus knygos „Medicininė atradimų istorija“, o lapkričio 13 d. – istorinio romano „Iliuzijos irgi gėlės“, kurį parašė rašytojas, apžvalgininkas, žurnalistas, MRU kancleris doc. dr. Saulius Spurga,



Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentė Rūta Mažolytė

sutiktuvės. Lapkričio 20 d. įvyko literatūrologo, rašytojo akad. V. Martinkaus naujų knygų – esė, mokslo straipsnių ir pašnekesių rinkinio „Vidaujos link“ ir romano „Tavo bažnyčios rūšys“ – sutiktuvės. Dalyvavo knygų autorius, prof. P. Bražėnas, akad. J. Sprindytė, prof. N. Vaičiulėnaitė-Kašėlionienė. Renginį vedė literatūros kritikas V. Sventickas.

Gegužės 22 d. LMA įvyko seminaras-diskusija „Mokslo centrų ir institutų optimizavimo iššūkiai“. Diskutuota, ar mokslo institucijų sujungimas atnešė planuotų rezultatų ir kaip tobulinti mokslo ir studijų sistemą reguliuojančių įstaigų veiklą.

Lapkričio 6 d. surengtas disputas Reformacijos dienai „Šimtus jau metus...“, skirtas Karaliaučiaus universiteto lietuvių kalbos seminaro 300-osioms metinėms. Skyrius renginį organizavo drauge su Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugija ir HSMS. Liudviko

Rėzos eiles skaitė A. Daučiūnienė, reformatų dainų padainavo Vilniaus evangelikų liuteronų choras (vadovė Asta Saldukienė), renginį vedė akad. Domas Kaunas.

Rugsėjo 26 d. surengtas susitikimas su kompozitoriumi, muzikologu akad. Giedriumi Kuprevičiumi ir pokalbis-koncertas „Kūrybos kulisai“ apie kūrybinio proceso ištakas, tėkmę ir pasekmes. Kompozitorius savo sumanymui įgyvendinti pasikvietė Kauno styginių kvartetą. Renginyje dalyvavęs LMA užsienio narys, Latvijos mokslų akademijos prezidentas prof. Ojaras Sparytis (Ojārs Spārītis) išsakė daug komplimentų modernios muzikos kūrėjui maestro G. Kuprevičiui ir atlikėjams.

Gruodžio 13 d. įvyko akademikų V. Daujo-tytės ir G. Kuprevičiaus pokalbis „Menas gyvenime ir gyvenimas mene“. Tai improvizuotas pokalbis su muzikiniais intarpais, kuriuos atliko maestro G. Kuprevičius, o komentavo

V. Daujotytė. „Menas visada buvo prabanga. Ypač geras menas“, – apibendrina akademikai. Šiuos du renginius skyrius organizavo drauge su HSMS.

Skyriaus renginiais buvo pažymėtos valstybei, LMA ir visuomenei svarbios datos. Vasario 16-osios išvakarėse LMA salėje skyrius surengtas kamerinio orkestro „Cantus“ koncertas „Sveikiname Lietuvą!“, kuriame dalyvavo LNOBT solistė Julija Stupnianeck-Kalėdienė ir ksilofonistas Jonas Filmanavičius. Kovo 11-ajai skirtą renginį skyrius organizavo drauge su asociacija „Vilniui ir Tautai“. Jame visuomeniniais apdovanojimais „Už nuopelnus Vilniui ir Tautai“ buvo pagerbti iškilūs sostinei ir Lietuvai nusipelnę asmenys. Vasario 28 d. talkinta Valstybinei lietuvių kalbos komisijai rengiant apdovanojimų iškilmes už lietuvių kalbos puoselėjimą. Kovo 6 d. – Lietuvos

mokslo premijų teikimo iškilmėse rengiant meninę programą, kurią atliko birbynininkas Egidijus Ališauskas ir kanklininkė Aistė Bružaitė. Gegužės 3 d. skyrius pakvietė į Motinos dienos skirtą koncertą „O Tavo veidas vis dar švyti, Motule“. Koncertavo Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos mokytojos Laimos Domikaitės dainavimo klasės mokiniai. Gruodžio 20 d. surengtas atlikėjų trio – Raimondos Janutėnaitės (mecosopranas), Viktorijos Zabrodaitės (fleita), Violetos Vaičiulienės (fortepijonas) – kalėdinis koncertas LMA narių visuotinio susirinkimo dalyviams. Gruodžio 31 d. skyrius 2018 metus baigė naujametiniu koncertu mokslo bendruomenei „Teskamba Naujieji“. Koncertavo operos solistai Julija Stupnianeck ir Dainius Puišys, pianistė Nijolė Baranauskaitė, renginį vedė Irena Žilinskienė.

LMA Vrublevskių biblioteka

Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metis LMA Vrublevskių bibliotekos veiklą kreipė link asmenų, įvykių, šiandien tapusių pačiais ryškiausiais nepriklausomos valstybės, demokratinės visuomenės ir viso turiningo mūsų kultūros gyvenimo ženklais.

LMAVB veikė prieš trejus metus prasidėjusios rekonstrukcijos sąlygomis. 2018 m. rekonstruojant saugyklą pastatą atlikti visi suplanuoti darbai: sustiprintos paliktos kolonos ir perdangos, 2–5 aukštuose suarmuotos ir subetonuotos naujos kolonos bei perdengimai, išbetonuota lifto šachta, sumūrytos sienos ir įrengtos stogo konstrukcijos. Šiomis aplinkybėmis LMAVB visomis išgalėmis stengėsi vykdyti savo misiją ir pagrindinius uždavinius. Jos fondus, gruodžio 31 d. duomenimis, sudarė 3716796 dokumentai, o registruotų vartotojų buvo 7615.

Informacinių išteklių gausinimas yra svarbiausias kiekvienos bibliotekos rūpestis. 2018 m. LMAVB buvo sėkmingi, nes dokumentų fondą sekėsi pildyti ne tik privalomojo egzemplioriaus ir knygų mainų keliu gaunamais spaudiniais – daugiau jų buvo nupirkta, tam skyrus daugiau lėšų. 2018 m. įsigyta 1195 egz. spaudinių už 31860 Eur, kai 2017 m. – tik 456 egz. už 18664 Eur. 2018 m. 4307 egz. spaudinių gauta dovanai kaip parama. Vertingų Lenkijoje leistų lituanistinių leidinių mums dovanojo lenkų

mokslininkė dr. Violeta Pavlikovska-Batervik (Wioletta Pawlikowska-Butterwick). Išskirtinė dovana gauta iš Luveno Karališkojo universiteto – tai kelių ten leidžiamų mokslo periodinių leidinių komplektai. Tėvas Antuanas iš Belgijos Šv. Kryžiaus Atradimo benediktinų vienuolyno LMAVB padovanojo vertingą rankraštinę knygą. Tai XIX a. sentikių filiponų (sentikių bepopių, Vygo vienuolio Filipo pasekėjų) bažnytinių susirinkimų nutarimų, poleminių raštų ir laiškų rinkinys.

Dėl rekonstrukcijos keliamų nepatogumų sumažėjusius skaitytojų aptarnavimo rodiklius kompensavo LMAVB plėtojamos elektroninės paslaugos. Vartotojai vis gausiau informacijos ieškojo LMAVB tinklalapyje (2018 m. 28392 vartotojai jame apsilankė 112689 kartus). LMAVB kataloguose ir duomenų bazėse pernai buvo atliktos 291275 paieškos, iš jų atsisiųsta 12784 visateksčiai dokumentai. Labiausiai džiugina elektroninio archyvo (DSpace) vartojimas: 2018 m. jame buvo atliktos 14912776 paieškos, iš jo atsisiųsta 2041215 visateksčių dokumentų. 2016 m. pradėtame kurti elektroniniame archyve 2018 m. pabaigoje buvo 20665 dokumentai.

Turtingi dokumentų fondai kasmet į Biblioteką pritraukia nemažai užsienio mokslininkų ir tyrėjų. 2018 m. LMAVB dirbo 217 moks-



A. Ramanausko-Vanago palaidojimo tyrimų pristatymas LMAVB. Valentinos Kulikauskienės nuotr.

lininkų iš 11 šalių – daugiausia iš Lenkijos (122) ir Baltarusijos (54).

2018 m. pažymėti gausiomis užsienio mokslinėmis konferencijomis, į kurias LMAVB darbuotojai vyko skaityti pranešimų, sulaukę įvairių Lietuvos fondų paramos. Restauratorė Medeina Steponavičiūtė gegužės 20–26 d. dalyvavo Meksikos mieste Meridoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „ISA 2018“ ir joje pristatė stendinį pranešimą. Retų spaudinių skyriaus darbuotoja Agnė Zemkajutė rugsėjo 19–21 d. Venecijoje vykusioje konferencijoje „Spausdinimo (r)evoliucija ir visuomenė 1450–1500: penkiasdešimt metų, pakeitusių Europą / Printing R-Evolution and Society 1450–1500: Fifty Years that Changed Europe“ perskaitė pranešimą apie Lietuvos inkunabulus. Rugsėjo

14–17 d. Londone įvyko 8-oji Europos mokslo istorikų konferencija, kurios pagrindinė tema buvo „Vienybė ir skirtingumas“. Čia pranešimus skaitė dr. Birutė Railienė, dr. Giedrė Miknienė ir Eglė Paškevičiūtė-Kundrotienė. Skaityti pranešimų, skirtų Andriaus Sniadeckio 250-osioms gimimo metinėms, Poznanėje, Bydgoščiuje ir Gardine vyko dr. B. Railienė. 2018 m. rugpjūčio 19–28 d. XVI slavistų kongrese Belgrade pranešimą perskaitė dr. Rima Cicėnienė. Rugsėjo 11–15 d. Jerevane, Matenadarane, įvyko 8-asis tarptautinis rankraščinio ir spausdinto paveldo saugotojų ir restauratorių seminaras „Atminties vaizdai“. Jame dalyvavo restauratorė Edita Keršulytė ir skaitė pranešimą „Nuo knygų įrišo tyrimų iki restauravimo“.



LMAVB svečiai – Ukrainos katalikiškojo universiteto profesoriai. Iš kairės: prof. Jurijus Jasinovskis, LMAVB direktorius dr. Sigitas Narbutas, prof. Igoris Skočiliasas ir Rankraščių skyriaus vedėja Erika Kuliešienė. Vikos Petrikaitės nuotr.

LMAVB pernai dirbo 9 mokslo daktarai. Kartu su kitais specialistais jie vykdė tyrimus pagal 30 temų, paskelbė 25 mokslinius straipsnius, išleido 2 leidinius, parengė 22 pranešimus konferencijoms, parašė 24 mokslo sklaidos publikacijų, surengė 10 seminarų ir dirbo 8 LMAVB vykdomuose projektuose. Po kelių dešimtmečių į Biblioteką grįžusi dr. Alma Baziūnienė kibo į naują barą – Lietuvos knygos ir mokslo minties muziejaus kūrimą. 2018 m. ji parengė muziejaus koncepciją, patvirtintą Kolegijos birželio 12 d. posėdyje.

2018-ieji buvo ne tik Lietuvos, bet ir kaimyninės Latvijos valstybės šimtmečio metai. Kolegos iš Latvijos universiteto Akademinės bibliotekos LMAVB balandžio 12 d. pristatė unikalią Johano Kristofo Brocės (1742–1823)

piešinių kolekciją. Parodos atidaryme dalyvavo J.E. Latvijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Einaras Semanis. Grupė LMAVB darbuotojų apsilankė Akademinėje bibliotekoje, kur Latvijos skaitytojams perdavė 83 lietuvių mokslo leidinius. Baigiantis susitikimui, abiejų atminties institucijų vadovai pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Dar vieną bendradarbiavimo sutartį pasirašė Tautinių mažumų departamento prie LR Vyriausybės direktorė dr. Vida Montvydaitė ir LMA Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas. Trečia bendradarbiavimo sutartis buvo pasirašyta su Lietuvos karaimų kultūros draugija.

Bibliotekoje 2018 m. buvo surengta 41 teminė paroda. Kai kurios jų sulaukė didžiulio

lankytojų dėmesio. Paroda „Vasario 16-osios Lietuva: nepriklausomos valstybės atkūrimas dokumentuose“ buvo pristatyta gausiai LR Seimo darbuotojų grupei. Surengta 14 ekskursijų po parodą „Ivairenybės apie Vilniaus vyskupiją“, 7 ekskursijos – po parodą „In matrimonium ducere“, skirtą Bonos Sforcos ir Žygimanto Senojo vedybų 500 metų jubiliejui. Iš viso LMAVB 2018 m. sulaukta 131 ekskursantų grupės, o visuose LMAVB renginiuose per metus apsilankė 2796 lankytojai.

Vienas svarbiausių LMAVB uždavinių – išsaugoti ir ateities kartoms perduoti sukauptus dokumentinio paveldo rinkinius. Visi padaliniai, turintys dokumentų fondus, prevenciškai rūpinasi jų saugumu. Didžiausias krūvis tenka Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyriui, kuris per praėjusius metus naujam gyvenimui prikėlė 25580 sąl. lapų (restauravo 76 dokumentus). Skaitmeninimas taip pat yra prevencinė dokumentų išsaugojimo priemonė, nes leidžia aptarnauti vartotojus nepateikiant originalų. 2018 m. Skaitmeninimo skyrius pagamino 54477 skaitmeninius vaizdus.

ES struktūrinių fondų paramos projektų valdymo grupė

LMA vykdo ES struktūrinių fondų remiamus projektus: 1) „Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos plėtra ir įgyvendinimas“ (09.3.3-ESFA-V-711-02-0001), 2) „Periodinių mokslo leidinių leidyba ir jos koordinavimas“ (09.3.3-ESFA-V-711-01-0004), 3) „Tyrėjų kompetencijų stiprinimas rengiant projektų paraiškas“ (09.3.3-ESFA-V-711-04-0003).

Projektas „Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos plėtra ir įgyvendinimas“ vykdomas kartu su partneriais: VU, VGTU, VDU VŠĮ „Mokslas ir inovacijos visuomenei“, KU, Baltijos pažangių technologijų institutu, VŠĮ „Kino pavasaris“. Projekto pradžia – 2016 m. gegužės 20 d., trukmė – 36 mėnesiai. Skirtas finansavimas – 1 303 238,60 Eur, iš jų LMA – 831 915,10 Eur. Iki 2018 m. pabaigos bendrai panaudota 74 proc. paramos lėšų.

Projekto tikslas – vykdyti mokslo populiarinimo sistemos plėtrą formuojant mokslo populiarinimo tradicijas ir kuriant naujas modernias mokslo populiarinimo priemones. 2018 m. LMA sklandžiai ir sėkmingai įgyvendino projekte numatytas veiklas.

Vienas svarbiausių ir efektyviausių būdų šviesti visuomenę – mokslo populiarinimo knygos, kurių autoriai pateikia visuomenei svarbiausias mokslo ir technologijų plėtros tendencijas, supažindina su asmenybėmis ir esminiais



Naujausios mokslo populiarinimo knygos

mokslo raidos etapais. Mokslo populiarinimo knygosė nagrinėjamos tokios visuomenei aktualios temos kaip klimato kaita, bioetika, klonavimas, medicinos technologijos, informacijos ir duomenų saugumas, socialiniai iššūkiai, energetikos ir ekonomikos ateities vizija ir daugelis kitų.

2018 m. išleistos dvi naujos mokslo populiarinimo knygų iš serijos „Mokslas visiems“: Frenko Vilčeko (Frank Wilczek) „Visatos grožis“, Lučiano Floridžio (Luciano Floridi) „Ketvirtoji revoliucija“. Taip pat buvo sėkmingai vykdoma knygų viešinimo kampanija, organizuoti naujausių knygų pristatymo renginiai-diskusijos, parengti ir publikuoti straipsniai nacionalinėje bei regioninėje spaudoje.



Laidos „Mažasis atradėjas“ stop kadrai

Lietuvos mokslo premijos (LMP) yra prestižinės, skiriamos kasmet už Lietuvai reikšmingus fundamentinius ir taikomuosius mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbus. Siekiant didinti LMP konkursui teikiamų ir premijuojamų darbų bei jų autorių žinomumą 2018 m. vykdyta viešinimo kampanija: organizuoti 2017 m. LMP kandidatams ir jų darbams pristatyti skirti renginiai, parengti ir išplatinti pranešimai spaudai, parengti ir publikuoti straipsniai nacionalinėje spaudoje, išleistas leidinys „2017 metų Lietuvos mokslo premijos laureatai“, organizuotos 2017 m. LMP laureatų viešos paskaitos.

Kaip rodo Europos ir Lietuvos visuomenės nuomonės apklausos, tradicinė televizija ir vis daugiau galimybių suteikianti interneto televizija yra vienos efektyviausių mokslo po-

puliarinimo priemonių, ypač tarp jaunimo. Laidas galima žiūrėti ne tik per kompiuterį, bet ir naudojant išmaniuosius telefonus ar kitus mobilius įrenginius. Veiklos tikslas – akcentuojant mokslo populiarinimo svarbą parengti laidų ciklą, skirtą pristatyti pasaulio, ES mokslo naujienas ir tendencijas, Lietuvos mokslininkų darbus. Laidose, atsižvelgiant į esamo laikotarpio aktualijas, pasakojama apie Lietuvos pasirinktus mokslo prioritetus, būtinus šalies sumanijai specializacijai įgyvendinti. Laidose pristatyti mokslininkų portretai, akcentuota patrauklioji šios profesijos pusė, skatinanti jaunimą rinktis tyrėjo profesiją. 2018 m. parengtas ir ištransliuotas 10 laidų ciklas „Mokslo ekspresas“ (internetu televizijoje DELFI TV).

Įgyvendinant projektą taip pat sukurtas TV laidų ciklas vaikams. Siekiant, kad ateityje



Mokslo festivalis „Erdvėlaivis Žemė“. Moksleiviai klausosi akad. Leono Valkūno paskaitos „Fotosintezė fiziko akimis“

būtų užtektinai kvalifikuotų mokslininkų, plėtojančių mokslo ir verslo pažangai svarbias idėjas bei technologijas, būtina vaikus nuo mažens sudominti mokslu, vaizdžiai ir suprantamai pristatyti jo ypatumus. TV laidų tikslinė auditorija yra 4–17 metų amžiaus vaikai ir jaunimas. Per LRT KULTŪROS kanalą buvo transliuotos 23 laidos „Mažasis atradėjas“.

Projekto lėšomis remta LMA konferencija visuomenei aktualiais klausimais. Balandžio 26 d. organizuota konferencija „Atsinaujinantys energijos šaltiniai, jų plėtros tendencijos ir panaudojimo technologijos pasaulyje ir Lietuvoje“. Konferencijoje dalyvavo 102 dalyviai.

Projektas „Periodinių mokslo leidinių leidyba ir jos koordinavimas“ įgyvendinamas drauge su partneriais: KU, MRU, VU,

LEU, GTC, LMTA, LAMMC, LKMA, ŠU, VGTU. Projekto pradžia – 2016 m. gegužės 20 d., trukmė – 36 mėnesiai. Skirtas finansavimas – 1 303 290,00 Eur, iš jų LMA – 418 773,15 Eur. Iki 2018 m. pabaigos bendrai panaudota apie 86 proc. paramos lėšų.

Projekto tikslas – siekiant stiprinti mokslininkų ir kitų tyrėjų kompetencijas viešinti bei skleisti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatus Lietuvoje ir už jos ribų leidžiant periodinius mokslo leidinius.

LMA leidžia 10 iš Lietuvos periodinių mokslo leidinių vertinimo ekspertų komisijos projektui įgyvendinti atrinktų 47 aukščiausio mokslinio lygio ir reikšmingiausių Lietuvos periodinių mokslo leidinių. LMA mokslo leidybinės veiklos suvestinė pateikta 1 priedo 3 lentelėje. Be to, projekto pradžioje buvo

sudaryta šešių ekspertų komisija, pagal specialią vertinimo metodiką projekto laikotarpiu turinti patikrinti ne mažiau nei 20 proc. leidinių. Gegužės mėn. atlikta antra iš numatytų trijų kasmetinių patikrų, patikrinta 12 leidinių, iš jų du leidžiami LMA – „Energetika“ ir „Filosofija. Sociologija“. Pagal LMA sutartį su Lietuvos mokslo periodikos asociacija pastaroji užtikrina straipsnių neplagijavimo patikros paslaugą. LMA kontroliuoja veiklos vykdymą: iš viso projekto laikotarpiu turi būti patikrinti 1062 straipsniai.

Projektas „Tyrėjų kompetencijų stiprinimas rengiant projektų paraiškas“ įgyvendinamas drauge su Lietuvos mokslų taryba. LMA yra projekto partnerė. Projekto pradžia – 2018 m. balandžio 25 d., trukmė – 36 mėnesiai. LMA skirtas finansavimas – 221 219,00 Eur. Iki 2018 m. pabaigos LMA panaudojo apie 19 proc. paramos lėšų.

Projekto tikslas – stiprinti mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimus bei kompetencijas rengiant mokslinių tyrimų ir paramų už akademinius pasiekimus projektų paraiškas.

Įgyvendinant projekto veiklas numatyta stiprinti LMA konkursuose dalyvaujančių tyrėjų, mokslininkų gebėjimus, suteikti jiems žinių ir įgūdžių, reikalingų projektų paraiškoms rengti ir laimėjusiems projektams įgyvendinti. Konkursų dalyviai paraiškose

turi aiškiai įvardyti vykdomų tyrimų kryptį, nurodyti tyrimų tikslą, uždavinius, numatomus pasiekti rezultatus, jų pritaikomumą, aktualumą ir reikšmę valstybei, visuomenei, aprašyti bendradarbiavimą su kitais mokslininkais, tyrėjais, mokslo institucijomis. Įgyvendinant projektą pareiškėjams organizuojami sisteminiai dviejų dalių mokymai.

2018 m. organizuoti sisteminiai dviejų dalių (paraiškos rengimo ir turinio) mokymai LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso dalyviams. Konkursui pateiktos 72 paraiškos. Jas įvertino 32 skirtingų mokslo krypčių ekspertai. Remiantis ekspertų išvadų apibendrinimu, parengta metodinė dalinamoji medžiaga. Taip pat įvyko I-oji (paraiškų rengimo) mokymų dalis Aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų, Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų mokslinių darbų, Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) projektų finansavimo konkursų dalyviams. Aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursui pateiktos 34 paraiškos, Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų mokslinių darbų konkursui – 44 paraiškos, Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) projektų finansavimo konkursui – 7 paraiškos.

Informacija apie projektų įgyvendinimą ir pasiektus rezultatus pateikiama LMA interneto svetainės skiltyje ES SF projektai.



FINANSAI

**1. LMA BIUDŽETINIŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMAS PROGRAMAI
„MOKSLINIŲ TYRIMŲ PLĖTOJIMAS BEI JŲ REZULTATŲ PANAUDOJIMO
EFEKTYVUMO DIDINIMAS“ VYKDYTI 2018 METAIS**

tūkst. eurų

2018 M. SKIRTI VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMAI	782,0
I. Iš jų apmokėtos paprastosios išlaidos:	768,0
darbo užmokestis ir socialinis draudimas	567,9
darbo užmokestis	432,8
socialinio draudimo įmokos	135,1
prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos:	131,4
ryšių paslaugos	4,1
transporto išlaikymo ir transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	3,7
aprangai ir patalynai skirtos išlaidos	0,1
komandiruočių išlaidos	4,9
materialiojo turto paprastojo remonto išlaidos	1,1
kvalifikacijos kėlimo išlaidos	0,8
komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	33,3
informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	13,4
reprezentacinės išlaidos (t. sk. Akademijos medaliams 4,3 tūkst. Eur)	6,1
ūkio inventoriaus įsigijimo išlaidos	21,4
kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	42,5
kitos išmokos:	68,7
darbdavių socialinė parama	5,0
stipendijos	11,9
LMA narių emeritų ir neturinčių darbo santykių tikrųjų narių, kuriems daugiau nei 65 metai, išmokos	51,8
II. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos	14,0

2018 m. LMA pajamų įmokų lėšos	14,4

2. KITŲ INSTITUCIJOS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

- Švietimo ir mokslo ministerijos skirtos lėšos pavedimams vykdyti:
 - Lietuvos mokslo premijų komisijos, kurią techniškai aptarnauja LMA, veiklos išlaidoms apmokėti panaudota 20,4 tūkst. eurų;
 - CERN projekto veiklai vykdyti Akademija skyrė 5,9 tūkst. eurų, pervesta partneriams – 160,1 tūkst. eurų;
 - LMA konkurso būdu jaunesiems mokslininkams skirtoms premijoms ir stipendijoms išleido 29,6 tūkst. eurų;
 - M. Lukšienės premijos komisijos veiklos ir premijos teikimo iškilmių organizavimo išlaidoms – 4,0 tūkst. eurų.
- Pasaulio mokslininkų federacijos skirtos lėšos – 7,7 tūkst. eurų – panaudotos LMA jaunųjų mokslininkų stipendijoms mokėti.
- Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšomis finansuojamiems trims projektams vykdyti 2018 m. išleista 380,9 tūkst. eurų.
- Gauta iš užsienio 0,6 tūkst. eurų komandiruo-tės išlaidų kompensacija, Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriuje iš paramos lėšų buvo atnaujinti baldai ir inventorius už 2,2 tūkst. eurų, 0,8 tūkst. eurų skirta mokslinei koman-diruotei į Lenkiją.
- Trims mokslinėms konferencijoms, skirtoms jaunųjų mokslininkų skatinimui, organizuoti panaudota iš verslo įmonių gauta 7,2 tūkst. eurų parama ir 1,3 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų finansavimas iš Nacionalinės mokėjimų agentūros.



PRIEDAI

1 priedas

Tarptautiniai mainai, LMA narių veiklos rezultatai, leidybinė mokslo žinių sklaida

Tarptautinių mainų pagal LMA sutartis su užsienio mokslų akademijomis suvestinė pateikta 1 lentelėje. Akademikų (neskaitant užsienio narių) tiriamųjų ir mokslo populiarinimo darbų bei ekspertizų 2018 metais skaičiai, pripaži-

nimo rodikliai pateikti 2 lentelėje. Mokslų akademija taip pat dalyvauja leidžiant dešimt nacionalinių mokslo žurnalų (žr. 3 lentelę), akademikai yra ir kitų Lietuvos ir užsienio periodinių mokslo leidinių redaktoriai.

1 lentelė

DUOMENYS APIE 2018 METŲ MOKSLINIUS VIZITUS

PAGAL LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS IR UŽSIENIO ŠALIŲ MOKSLŲ AKADEMIJŲ

TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS

Užsienio partneriai	Vizitai į Lietuvą		Vizitai į užsienį	
	Mokslininkų skaičius	Iš viso dienų	Mokslininkų skaičius	Iš viso dienų
Baltarusijos NMA	5	50		
Bulgarijos MA	2	28	4	31
Estijos MA	6	29	2	17
Latvijos MA	17	86	14	52
Lenkijos MA	18	149	10	67
Slovėnijos MA			1	6
Rumunijos MA	4	31	3	20
Vengrijos MA	7	33		
Iš viso	59	406	34	193

2 lentelė

**LMA NARIŲ TIRIAMŲJŲ IR MOKSLO POPULIARINIMO DARBŲ SKAIČIUS 2018 METAIS,
NARIŲ PRIPAŽINIMAS**

	HSMS	MFChMS	BMGMS	ŽŪMMS	TMS	Iš viso
Narių skaičius (be užsienio narių)	27	34	38	21	32	152
Paskelbta leidinių (monografijų, vadovėlių, knygų)	15	8	7	4	9	43
Paskelbta mokslo straipsnių	45	314	172	41	185	757
iš jų užsienio leidiniuose	9	302	126	25	182	644
Paskelbta mokslą populiarinančių straipsnių	16	38	23	24	10	111
Kalbėta renginiuose visuomenei, radijo ir TV laidose	195	54	65	42	108	464
Vykdyta konkursinių mokslo projektų	31	31	38	33	98	231
iš jų tarptautinių	12	15	14	4	71	116
Atlikta ekspertizių LMA vardu	134	41	142	115	70	502
Pažymėti Lietuvos ir užsienio valstybiniais apdovanojimais	1		2		1	4
Gavo Lietuvos ir tarptautines mokslo premijas	2	3	3			8

3 lentelė

INFORMACIJA APIE LMA LEIDŽIAMUS PERIODINIUS MOKSLO ŽURNALUS

LMA žurnalo pavadinimas	Mokslų sritis	Kuruojantis mokslų skyrius	Redakcinės kolegijos pirmininkas	Išleista spaudos lankų	Paskelbta straipsnių
Lituanistica	Humanitariniai mokslai	HSMS	Eugenijus Jovaiša	40,0	19
Menotyra			Gabija Surdokaitė-Vitienė	43,75	20
Filosofija. Sociologija			Socialiniai mokslai	Arvydas Virgilijus Matulionis	42,5
Lithuanian Journal of Physics	Fiziniai mokslai	MFChMS	Evaldas Tornau	52,25	36
Chemija			Albertas Malinauskas	37,75	30
Geologija. Geografija		Biomedicinos mokslai	BMGMS	Donatas Kaminskas	26,5
Acta medica Lituanica	Vytautas Basys			33,0	29
Biologija	Algimantas Paulauskas			43,75	26
Žemės ūkio mokslai	Žemės ūkio mokslai	ŽŪMMS	Kęstutis Romaneckas	34,5	24
Energetika	Technologiniai mokslai	TMS	Eugenijus Ušpuras	31,0	20

Lietuvos mokslų akademijos narių sąrašas

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS

TIKRIEJI NARIAI

Antanas Andrijauskas • Juozas Augutis • Vilijandas Bagdonavičius • Jūras Banys • Vytautas Basys • Vidmantas Bižokas • Grasilda Blažienė • Vilmantė Borutaitė • Vincas Būda • Vladas Algirdas Bumelis • Eugenijus Butkus • Raimondas Čiegis • Zenonas Dabkevičius • Darius Danusevičius • Viktorija Daujotytė-Pakerienė • Rūta Dubakienė • Pavelas Duchovskis • Gintautas Dzemyda • Algimantas Fedaravičius • Juozas Vidas Gražulevičius • Feliksas Ivanauskas • Vitalijus Janickis¹ • Rimantas Jankauskas • Rūta Janonienė • Eugenijus Jovaiša • Rimantas Kačianauskas • Artūras Kaklauskas • Gintaris Kaklauskas • Algirdas Kaliatka • Vytautas Kaminskas • Aivaras Kareiva • Domas Kaunas • Kęstutis Kilkus • Saulius Klimašauskas • Arūnas Krotkus • Vaidutis Kučinskas • Žita Aušrelė Kučinskienė • Juozas Kulys • Genadijus Kulvietis • Limas Kupčinskas • Giedrius Antanas Kuprevičius • Aleksandras Laucevičius • Valdas Stanislovas Laurinavičius • Antanas Laurinčikas • Romas Lazutka • Remigijus Leipus • Ričardas Makuška • Albertas Malinauskas • Eugenijus

Manstavičius • Audrius Sigitas Maruška • Arvydas Virgilijus Matulionis • Jonas Mažeika • Liudas Mažeika • Valentinas Mikelėnas • Robert Mokrik • Gediminas Motuza Matuzevičius • Jonas Remigijus Naujalis • Evaldas Nekrašas • Vytautas Nekrošius • Gediminas Niaura • Eugenijus Norkus • Zenonas Norkus • Sergej Olenin • Vytautas Ostaševičius • Rolandas Palekas • Vygantas Paulauskas • Rimvydas Petrauskas • Konstantinas Pileckas • Alfas Pliūra • Povilas Poškas • Arvydas Povilaitis • Minvydas Kazys Ragulskis • Rimantas Ramanauskas • Arūnas Ramanavičius • Daiva Rastenytė • Valdemaras Razumas • Vytautas Ruzgas • Kęstutis Sasnauskas • Antanas Sederevičius • Jūratė Sprindytė • Vidmantas Stanyš • Kęstutis Strupas • Bonifacas Stundžia • Raimundas Šiaučiūnas • Virginijus Šikšnys • Marijus Arvydas Šliogeris • Gintautas Tamulaitis • Sigitas Tamulevičius • Eugenijus Ušpuras • Gediminas Valkiūnas • Leonas Valkūnas • Gintaras Valušis • Česlovas Venclovas • Pranas Viškelis • Povilas Zakarevičius² • Edmundas Kazimieras Zavadskas • Mečislovas Žalakevičius • Remigijus Žaliūnas • Antanas Žilinskas • Henrikas Žilinskas • Artūras Žukauskas • Vladas Žulkus

¹ Vitalijus Janickis mirė 2018-09-09

² Povilas Zakarevičius mirė 2018-09-12

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS NARIAI EMERITAI

Ramutis Bansevicius • Jurgis Brėdikis • Antanas Buračas • Mykolas Daunys • Vincentas Dienys • Danielius Eidukas • Algirdas Gaižutis • Jonas Grigas • Romualdas Grigas • Algimantas Grigelis • Edvardas Gudavičius • Eugenijus Arvydas Janulaitis • Česlovas Jukna • Benediktas Juodka • Vytautas Juodkazis • Gytis Juška • Leonardas Kairiūkštis • Sofija Kanopkaitė • Romualdas Karazija • Stasys Karazija • Rymantas Jonas Kažys • Zigmuntas Kiaupa • Albinas Kusta • Pranas Kūris • Mykolas Lasinskas • Vytautas Martinkus • Jonas Mockus • Algirdas Juozas Motuzas • Algis Petras Piskarskas • Antanas Praškevičius • Kazimieras Ragulskis • Algirdas Jonas Raila • Vytautas Petras Rančelis • Pranas Sadauskas • Mifodijus Sapagovas • Leonardas Sauka • Vytautas Jonas Sirvydis • Vytautas Konstantinas Sirvydis • Algirdas Skirkevičius • Algirdas Sliesaravičius • Algirdas Petras Stabinis • Jurgis Kazimieras Staniškis • Vytautas Pranciškus Straižys • Donatas Surgailis • Algirdas Šileika³ • Vytas Antanas Tamošiūnas • Adolfas Laimutis Telksnys • Antanas Tyla⁴ • Giedrius Uždavins • Juozas Vidmantis Vaitkus • Algirdas Vaclovas Valiulis • Veronika Vasiliausienė • Jurgis Vilemas • Zigmas Zinkevičius⁵ • Gintautas Žintelis

³ Algirdas Šileika mirė 2018-06-08

⁴ Antanas Tyla mirė 2018-11-23

⁵ Zigmas Zinkevičius mirė 2018-02-20

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS UŽSIENIO NARIAI

Hojatas Adeli (Hojjat Adeli) • Žoresas Alfiorovas (Žores Alferov)⁶ • Aleksandras Alimovas (Aleksandr Alimov) • Makoto Asašima (Makoto Asashima) • Algirdas Avižienis • Petras Avižonis • Aleksejus Bogdanovas (Aleksej Bogdanov) • Deividas Bridžesas (David Bridges) • Endriu Bušas (Andrew Bush) • Pietras Umbertas Dinis (Pietro Umberto Dini) • Vinfridas Drochneris (Winfried Drochner) • Robertas Nilas Džounsas (Robert Neil Jones) • Svenas Ekdalis (Sven Ekdahl) • Hansas Jurgenas Foitas (Hans Jürgen Voigt) • Hansas Forsbergas (Hans Forsberg) • Šarlotė Friožė Fišer (Charlotte Froese Fischer) • Maiklas Fulen (Michael Fullen) • Rivneras Ganijevas (Rivner Ganiev) • Frydrichas Gėcė (Friedrich Götze) • Jurijus Gleba (Jurij Gleba) • Janas Harfas (Jan Harff) • Sergejus Inge-Večtomovas (Sergej Inge-Večtomov) • Stivenas Helfordas (Stephen E. Halford) • Rynkas van Hrondelė (Rienk van Grondelle) • Haincas Jerochas (Heinz Jeroch) • Janas Jurkevičius (Jan Jurkiewicz) • Tomas Justelis (Thomas Jüstel) • Romualdas Kašuba • Zdislavas Kaveckis (Zdisław Kawecki) • Vytautas (Victor) Klemas • Emilijus Knystautas • Ivanas Karlas Erikas Magnusonas (Ivan Karl-Eric Magnusson) • Pėteris Malfertaineris (Peter Malfertheiner) • Algis Mickūnas • Gvidas Mikelinis (Guido Michelini) • Zenonas Mruzas (Zenon Mróz) • Stenas Nilsonas (Sten Nilsson) • Panas M. Pardalas (Panos M. Pardalos) • Filipas Patsalis (Philippus C. Patsalis) • Dmitrijus Pavlovas (Dmitrij Pavlov) • Hansas Hartmutas Pėteris (Hans Hartmut Peter) • Andrė Priumo (André Preumont) • Kaliampudis Radhakrišna

⁶ Žoresas Alfiorovas mirė 2019-03-01

Rao (Calyampudi Radhakrishna Rao) • Baiba Rivža • Migelis Sanchuanas (Miguel A. F. Sanjuan) • Eva Marija Severinson (Eva Maria Severinson) • Bal Radžas Sėgalis (Bal Raj Sehgal)⁷ • Karlas Skirnisonas (Karl Skirnisson) • Kenvėjus Montgomeris Smitas (Kenway Montgomery Smith) • Viktoras Algirdas Sniečkus • Janas Erikas Solheimas (Jan Erik Solheim) • Ojaras Sparytis (Ojārs Spārītis) • Janis

⁷ Bal Radžas Sėgalis mirė 2018-02-26

Stradinis (Jānis Stradiņš) • Voldemaras Strykis (Voldemārs Strīkis) • Rolandas Sune Svanbergas (Roland Sune Svanberg) • Viljamas Rygelis Šmolstygas (William Riegel Schmalstieg) • Michailas Šuras (Michael Shur) • Viktoras Trajkovskis (Viktor Trajkovski)⁸ • Rimas Vaičaitis • Rimvydas Vasaitis • Dyteris Verneris (Dieter Werner) • Richardas Vilemsas (Richard Villems) • Romualdas Viskanta • Antoninas Zikikis (Antonino Zichichi)

⁸ Viktoras Trajkovskis mirė 2018-04-20

3 priedas

Mokslių akademijos ir su partneriais organizuoti 2018 metų renginiai

01-09 LMA narių visuotinis susirinkimas.

01-09 HSMS narių visuotinis susirinkimas.

01-09 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Viliaus Grabausko paskaita-diskusija „Lietuvos sveikata: ar tikrai neišsprendžiama problema?“.

01-10 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Rimvydo Skyriaus paskaita-diskusija „Sudėtinga šiuolaikinio verslo informatika“.

01-11 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Prano Baltrėno ir prof. dr. Editos Baltrėnaitės paskaita-diskusija „Aplinkosauginės technologijos aplinkos technosferos užterštumui mažinti“.

01-11 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Sauliaus Klimašausko paskaita-diskusija „DNR metiltransferazės: epigenetiniai „rašikliai“ ir genomo tyrimo įrankiai“.

01-15 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Danguolės Mikulėnienės, dr. Rimos Bakšienės ir dr. Astos Leskauskaitės paskaita-diskusija „Naujas požiūris į bal-

tų kalbų leksikos įvairovę: etimologija, semantika, kartografinė vizualizacija“.

01-15 Mokslo žinių diena „Mokslo ir pažangos mėnuo mokykloje“. Doc. Rimanto Stonkaus (VGTU) paskaita „Pagrindinės idėjos fizikoje“ (Vilniaus Simono Stanevičiaus gimnazija).

01-16 Akad. Mališauskui skirti renginiai – akad. V. Mališausko atminimo lentos atidengimas, kapo aplankymas, parodos pristatymas ir atminimo popietė „Akademikui Vaclovui Mališauskui – 100 metų“.

01-16 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Vinso Janušonio paskaita-diskusija „Geras gydymas – blogi rezultatai: kada ir kodėl?“.

01-17 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Leono Valkūno paskaita-diskusija „Fotoindukuotų vyksmų savireguliacija ir valdymas molekuliniuose nanodariniuose“.

01-17 Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Tomo Kačerausko paskaita-diskusija „Kūrybos visuomenė – kas tai?“.

- 01-18** Akad. Domo Kauno knygos „Aš esu Etmės Evė. Ieva Simonaitytė amžininkų liudijimuose“ sutiktuvės.
- 01-18** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Kęstučio Strupo paskaita-diskusija „Klasikinės chirurgijos vaidmuo šiuolaikinėje technologizuotoje medicinoje ir transplantologijoje“.
- 01-18** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Gražinos Daunoravičiūtės paskaita-diskusija „Lietuvių kompozitorių mokyklos modernėjimo atodanga“.
- 01-19** Seminaras „Šiuolaikinės statybos ir projektavimo inžinerinės geologinės bei geotechninės problemos“ (VU Geomokslų institutas).
- 01-19** Moldovos Respublikos ambasados Lietuvoje surengtos parodos „Besarabai Gulage“ atidarymas.
- 01-23** Mokslo žinių diena „Karjeros savaitė mokykloje“. Doc. dr. Dovydo Juškos (MRU) paskaita „Informacinės technologijos. Kas nauja?“ (Aleksandro Puškino vidurinė mokykla).
- 01-23** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Ryčio Ambrazevičiaus paskaita-diskusija „Kiek akustikos yra muzikoje ir kalboje?“.
- 01-(24-26)** Mokslinė konferencija „Agrariniai ir miškininkystės mokslai: naujausi tyrimų rezultatai ir inovatyvūs sprendimai“ (LAMMC).
- 01-25** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 01-24** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ dr. Dalios Klajumienės paskaita-diskusija „Kaip skaityti XIX a. Lietuvos pasaulietinių interjerų dekorą raštą?“
- 01-24** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. habil. dr. Arvydo Survilos paskaita-diskusija „Metalų kompleksų elektrochemija: dėsningumai ir paradoksai, teorija ir taikymas“.
- 01-24** Mokslo konferencija „Vartojimo revoliucijos ir kontrrevoliucijos: filosofijos, sociologijos ir komunikacijos tyrimai“.
- 01-25** Seminaras „Ar tikėtinas branduolinės energetikos atgimimas? Kas trukdo? Kas skatina?“.
- 01-25** MFChMS narių visuotinis susirinkimas.
- 01-26** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Roaldo Gadono, dr. Mangirdo Malinausko ir prof. dr. Miko Vengrio paskaita-diskusija „Audinių ir organų inžinerija ultratrumpaisiais lazerių impulsais“.
- 01-26** Koncertas, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui.
- 01-29** LMA diena Panevėžio miesto savivaldybėje (Panevėžys).
- 01-29** Mokslo žinių diena. Ekskursija į VU Lazerinių tyrimų centrą Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams. Dr. Domo Paipulo paskaita apie lazerių pritaikymą.
- 01-29** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Felikso Jankevičiaus ir prof. dr. Sonatos Jarmalaitės paskaita-diskusija „Proveržis vėžio žymenų tyrimuose“.

- 01-30** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ dr. Giedriaus Gasiūno, dr. Tomo Šinkūno ir dr. Tautvydo Karvelio paskaita-diskusija „CRISPR-Cas sistemų tyrimai: nuo bakterijų imuniteto iki genų redagavimo technologijos“.
- 01-30** Iš renginių ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2017 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Šarūno Liekio ir prof. dr. Gintauto Mažeikio paskaita-diskusija „Leonidas Donskis kaip neapykantos mąstymo formų kritikas ir moralinės vaizduotės analitikas“.
- 02-06** Iškilmingas BMGMS posėdis, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo 100-osioms metinėms „Dr. Jonas Basanavičius – Lietuvos mokslo patriarchas“.
- 02-06** Mokslo žinių diena „Karjeros savaitė mokykloje“. Doc. dr. Dovydo Juškos (MRU) paskaita „Studijuokime tiksluosius mokslus“ (Aleksandro Puškino vidurinėje mokykla).
- 02-08** 8-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“.
- 02-08** Konferencija, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui „100 atsakymų piliečiui“ (Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija).
- 02-12** Atminimo lentos, skirtos akademikui Pranciškui Baltrui Šivickiui, atidengimas (Verkių rūmai).
- 02-13** BMGMS narių visuotinis susirinkimas.
- 02-13** TMS narių visuotinis susirinkimas.
- 02-14** Mokslo žinių diena. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. „Varpo“ vyr. redaktoriaus Algimanto Zolubo paskaita „Laisvės keliu“ (Vilniaus Minties gimnazija).
- 02-15** Kamerinio orkestro „Cantus“ koncertas „Sveikiname Lietuvą“, skirtas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui.
- 02-20** ŽŪMMS narių visuotinis susirinkimas.
- 02-20** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinę lankytojų centrą.
- 02-22** LMA diplomų ir *INFOBALT* stipendijų įteikimas 8-osios jaunųjų mokslininkų konferencijos laureatams.
- 02-23** Sveikatos apsaugos inovacijų forumas 2018.
- 02-23** Mokslo žinių diena. Doc. dr. Irenos Šalnaitės (VU) paskaita „Egzaminai ir stresas“ (Vilniaus Fabijoniškių mokykla).
- 02-27** Mokslo populiarinimo knygų Martino Fordo (Martin Ford) „Robotų era“ ir Lynos Staut (Lynn Stout) „Sąžinės ugdy-mas“ pristatymas.
- 02-27** Mokslo žinių diena. Ekskursija į VU Lazerinių tyrimų centrą Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams. Dr. Domo Pailpulo paskaita apie lazerių pritaikymą.
- 02-28** Valstybinės lietuvių kalbos komisijos apdovanojimai už lietuvių kalbos puoselėjimą. Lietuvos akademinių leidyklų asociacijos apdovanojimai geriausiems akademinių leidinių redaktoriams .
- 03-01** HSMS narių visuotinis susirinkimas.
- 03-01** Seminaras-diskusija „Melioracijos statinių racialesnio valdymo, finansavimo ir teisinių santykių pertvarkymo modeliai“ (LAEI).
- 03-02** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinę lankytojų centrą.
- 03-06** 2017 metų Lietuvos mokslo premijos laureato diplomų teikimo iškilmės.

- 03-07** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vytauto Didžiojo gimnazijos moksleiviams į polimerinių medžiagų gamyklą „Lietpak“. Direktorius dr. Prano Kiznio paskaita „Rinkis tiksluosius mokslus“.
- 03-09** Renginys, skirtas Kovo 11-ajai. Visuomeninių apdovanojimų „Už nuopelnus Vilniui ir Tautai“ išskilmės.
- 03-09** Mokslo žinių diena. Doc. dr. Vytauto Ratkevičiaus (VU) paskaita „Kovo 11-oji“ (Vilniaus Aleksandro Puškino vidurinė mokykla).
- 03-13** Valerijos Paškauskienės knygos apie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą akademiką Eduardą Vilką sutiktuvės.
- 03-13** Mokslo žinių diena. „Mokslo ir pažangos mėnuo mokykloje“. Prof. dr. Pauliaus Miškinio (VU) paskaita „Pagrindinės idėjos fizikoje“ (Vilniaus Simono Stanevičiaus gimnazija).
- 03-15** Juozo Algimanto Krikštopaičio knygos „Kūrybinės galios proveržio liudininkai“ sutiktuvės.
- 03-20** Pokalbis-diskusija „Vanda Zaborskaitė. Istorijos verpetuose, kūrybos sukuriuose“.
- 03-20** Mokslo žinių diena. Moksleivių, norinčių studijuoti mediciną, ekskursija į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies chirurgijos centrą. Kardiochirurgo dr. Viliaus Janušausko paskaita ir ekskursija į operacines.
- 03-22** Renginys, skirtas Vydūno 150-osioms gimimo metinėms. Vydūno knygų vokiečių kalba pristatymas.
- 03-23** Aukščiausio lygio konferencija „Lėtinų kvėpavimo takų ligų prevencija ir kontrolė / Air Pollution and M-Health: Prevention and Control of Chronic Respiratory Diseases“ (LR Seimas).
- 03-23** Seminaras „Pažangių kaimų sąjūdis: vietos maisto sistemos ir alternatyvių energijos šaltinių naudojimas“ (ASU).
- 03-26** Konferencija „Baltijos jūros regiono šalių mokslo, valdžios ir verslo bendradarbiavimas plėtojant bioekonomiką“.
- 03-28** Seminaras „Personalizuota alergijos simptomų prognozių sistema“ (Santaros klinikos, Vaikų ligoninė).
- 03-29** Seminaras „Gamtinės dujos Lietuvos energetikoje ir pramonėje: mažėjantis suvartojimas, brangstanti infrastruktūra. Ką daryti?“.
- 03-(29-30)** Konferencija „Scientia et historia 2018“, skirta Andriaus Sniadeckio (1768–1838) 250-osioms gimimo metinėms (Kultūros, filosofijos ir meno institutas).
- 04-05** Apskritojo stalo diskusija „Estetika ir menas dabartiniuose civilizacijų virsmuose“ pasitinkant akad. Antano Andrijausko tris knygas „Artimųjų Rytų, Indijos ir Islamo pasaulio estetika ir meno teorija“, „Rytų Azijos tradicinė estetika ir meno teorija“, „Vakarų estetika ir meno filosofija“.
- 04-05** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 04-10** Valentino Sventicko sudarytų knygų „Justinas Marcinkevičius: kokį jį prisimename“ ir Justino Marcinkevičiaus rinktinės „Amžiaus pabaiga. Eilėraščiai, poemos, esė“ pristatymas.
- 04-12** Monografijos „Ignas Domeika – geologas, mineralogas, kalnų inžinierius“ pristatymas (Lietuvos Respublikos ambasada Varšuvoje).

- 04-12** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 04-13** Mokslinė-praktinė konferencija „Biologinė terapija, imunoterapija ir mobilios aplikacijos alerginėms ligoms gydyti“.
- 04-13** Iš renginių ciklo „Mokslas visuomenei“ akad. Artūro Kaklauskio paskaita „Sumanus miestas ir jo neuroanalizė“ (Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija).
- 04-17** Ataskaitinis LMA narių visuotinis susirinkimas.
- 04-17** Prof. Vytauto Brėdikio knygos „Trečioji knyga. Tarp fizikos ir metafizikos“ pristatymas.
- 04-17** Mokslo žinių diena. Doc. Gražinos Gintilienės (VU) paskaita „Egzaminai. Baimė. Stresas“ (Aleksandro Puškino vidurinė mokykla).
- 04-18** Mokslo žinių diena. Moksleivių, norinčių studijuoti mediciną, ekskursija į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies chirurgijos centrą. Kardiochirurgo dr. Viliaus Janušausko paskaita ir ekskursija į operacines.
- 04-19** Rimgaudo Virgilijaus Kazakevičiaus knygos „Medicinos atradimų istorijos“ sutiktuvės.
- 04-23** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto moksleiviams į Nacionalinį fizinių ir technologijos mokslų centrą. Akad. Leono Valkūno paskaita.
- 04-24** Akademiko Romualdo Grigo knygos „Lietuvos piliakalnių paslaptys“ sutiktuvės.
- 04-26** Konferencija „Atsinaujinantys energijos šaltiniai, jų plėtros tendencijos ir panaudojimo technologijos pasaulyje ir Lietuvoje“.
- 04-26** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams į VU Lazerinių tyrimų centrą. Dr. Domo Paipulo paskaita apie lazerių panaudojimą.
- 04-27** Akademiniai skaitymai „Laboratorinė medicina: mokslas ir praktika“.
- 05-02** Mokslo žinių diena „Rinkis mokslininko profesiją“. Akad. Juozo Vidmančio Vaitkaus paskaita „Kas naujo pasaulio pažinime ir technologijose. Ką studijuoti, kad įsijungti į verslą ir tyrimus“ (Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija).
- 05-03** Koncertas, skirtas Motinos dienai „Tavo veidas vis dar švyti, Motule“.
- 05-04** LMA ir Lietuvos darbdavių konfederacijos bendradarbiavimo sutarties pasirašymas.
- 05-04** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams į VU Lazerinių tyrimų centrą „Lazerių panaudojimas ir jų pritaikymas“.
- 05-08** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa Vilniaus miesto moksleiviams „Susipažinkime su Verkių istorija“. Pažintinė ekskursija „Verkių dvaras – vyskupų rezidencija“.
- 05-09** Paraiškų dalyvauti LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurse rengimo mokymai.
- 05-(09-11)** 24-oji tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „Žmogaus ir gamtos sauga 2018“ (ASU).
- 05-(10-12)** 14-asis Baltijos šalių kongresas „Laboratorinė medicina“ (Viešbutis „Radisson Blu Hotel Lietuva“).
- 05-10** Konferencija „Žemės ūkio ir miškų mokslo raida per šimtmetį. Mokslo iššūkiai“.
- 05-10** Mokslo žinių diena. Ekskursija ir paskaita „Kraštovaizdžio įvairovė saugomose teritorijose“ Vilniaus miesto mokslei-

- viams Saugomų teritorijų nacionaliniame lankytojų centre.
- 05-15** Akademiniai skaitymai „50 metų prie Baltijos regiono hidrogeologinių mokslinių tyrimų ištakų“ (VU).
- 05-15** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa Vilniaus miesto moksleiviams „Jašiūnų dvaras – kultūros židinys“ (Jašiūnų dvaro sodybos rūmai).
- 05-17** Išvažiuojamasis posėdis „Gastroenterologija: praeitis, dabartis, ateitis“ (LSMU Virškinimo sistemos tyrimo institutas).
- 05-(17-18)** „12-oji maisto mokslo ir technologijų konferencija „Food Balt 2018“ (KTU).
- 05-17** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 05-18** Išvažiuojamasis posėdis „Mažųjų maisto produktų įmonių vystymas“ (UAB „Sakiškių alus“).
- 05-18** Konferencija „Augalų fiziologijos tyrimai augalininkystės proveržio kryptyse“ ir Sodų žydėjimo šventė (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).
- 05-22** Seminaras-diskusija „Mokslo centrų ir institutų optimizavimo iššūkiai“.
- 05-24** Susitikimas su programos „Horizontas 2020“ projekto EUROfusion vadovu prof. dr. Toniū Done (Tony Donné) „Europos kelrodis link elektros gamybos panaudojant branduolių sintezės energiją“.
- 05-24** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams į VU Lazerinių tyrimų centrą „Lazerių panaudojimas ir jų pritaikymas“.
- 05-29** LMA ir Lietuvos darbdavių konfederacijos renginys „Sumaniosios specializacijos programos eiga ir ko dar galima siekti“.
- 05-29** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa „Pūčkorių piliakalnis – unikalus archeologinis paminklas“ Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams Pavilnių regioninio parko Pūčkorių kraštovaizdžio draustinyje.
- 06-(02-04)** Konferencija „Sodininkystės ir daržininkystės mokslinės aktualijos ir inovacijos 2018“ (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).
- 06-04** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa „Pūčkorių piliakalnis – unikalus archeologinis paminklas“. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams Pavilnių regioninio parko Pūčkorių kraštovaizdžio draustinyje.
- 06-06** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams „Jašiūnų dvaras – kultūros židinys“ (Jašiūnų dvaro sodybos rūmai).
- 06-07** LMA ir Lietuvos darbdavių konfederacijos diskusija „Sumanios technologijos pieno kelyje“.
- 06-11** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 06-13** Akademikės Irenos Eitminavičiūtės (1931-06-13–2016-01-22) atminimui skirti renginiai (Šiauliai).
- 06-13** Mažoji konferencija „Su meile Lietuvai“, skirta kultūros ir mokslo veikėjo, spaustuvinininko, leidėjo, publicisto, archeologo, etnografo ir istoriko Adomo Honorio Kirkoro (1818–1886) 200-osioms gimimo metinėms.

- 06-13** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa „Pūčkorių piliakalnis – unikalus archeologinis paminklas“. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams Pavilnių regioninio parko Pūčkorių kraštovaizdžio draustinyje.
- 06-14** Mokslinė konferencija „Augininkystės mokslo naujovės ir technologijų plėtra“ (LAMMC Žemdirbystės institutas).
- 06-15** Festivalio „Kultūros naktis“ klasikinės muzikos koncertas „Muzikinis fejerverkas“.
- 06-18** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams „Susipažinkime su Verkių istorija“. Pažintinė ekskursija „Verkių dvaras – vyskupų rezidencija“.
- 06-20** Mokslinė-praktinė konferencija „Žemdirbio vasara 2018: kintančio klimato, inovacijų ir konkurencingumo iššūkiai tvariam ūkininkavimui“ (ASU).
- 06-20** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams „Susipažinkime su Verkių istorija“. Pažintinė ekskursija „Verkių dvaras – vyskupų rezidencija“.
- 06-25** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 06-26** Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato dr. Napalio Kitkausko knygos „Vilniaus arkikatedros požemiai“ sutiktuvs.
- 06-26** Seminaras „Agrarinė kultūra ir agromokslo raida per šimtmetį“ (LAMMC).
- 06-26** Renginys „Lietuvos agrokultūros ir agromokslo šimtmetis“. HSMS narių išvyka į Lietuvos agronomijos ir miškų mokslo centrą (Dotnuva).
- 06-27** Mokslo žinių diena. Edukacinė programa Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams „Jasiūnų dvaras – kultūros židinis“ (Jasiūnų dvaro sodybos rūmai).
- 06-27** BMGMS Alergologijos komisijos posėdis „Eksperimentinė alergologija Lietuvoje: prof. Bernardas Padegimas“.
- 07-(23-27)** 9-asis tarptautinis Dialektologijos ir geolingvistikos asociacijos kongresas (LKI, Valdovų rūmai).
- 09-11** LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso dalykiniai mokymai.
- 09-12** Adolfo Jucio akademiniai skaitymai Nacionaliniame fizinių ir technologijos mokslų centre.
- 09-13** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė“ seminaras „Dirbtinė intuicija: kokių kompetencijų reikės dirbtinio intelekto ir robotizacijos eroje“.
- 09-13** Iš ciklo „Lietuvos mokslo premijos laureatai – visuomenei“ akad. Leono Valkūno paskaita „Fotosintezė fiziko akimis“.
- 09-14** Konferencija „Sveikatos ugdymo aktualijos: mokslininkai – mokykloms“.
- 09-14** Mokslo žinių diena. Prof. Liberto Klimkos paskaita „Kuo įdomi Lietuva“ (Vilniaus „Minties“ gimnazija).
- 09-18** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė“ dr. Rolando Maskoliūno ir Godos Raibytės paskaita „Mokslo komunikacija *fake-news* epochoje“.
- 09-18** Iš ciklo „Lietuvos mokslo premijos laureatai – visuomenei“ dr. Dalios Klajumienės paskaita „XIX a. grindų dangos – tradicijų ir inovacijų derinys“.
- 09-19** Iš mokslo festivalio „Erdvėlaivis Žemė“ akad. Juozo Vidmančio Vaitkaus paskaita „Pasaulio ir technologijų naujienos: ką studijuoti, siekiant kurti mokslo ir technologijų ateitį?“.

- 09-19** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus licėjaus moksleiviams į polimerinių medžiagų gamyklą „Lietpak“. Direktorius dr. Prano Kiznio paskaita „Rinkis tiksliusius mokslus“.
- 09-21** Konferencija „Biologinė terapija astmai gydyti: praktiniai aspektai“.
- 09-24** LMA narių visuotinis susirinkimas.
- 09-25** Konferencija „Mokslo ir verslo bendradarbiavimo galimybės – sėkmės garantas inovacijų plėtrai gyvulininkystėje“ (LSMU Gyvulininkystės institutas).
- 09-26** Susitikimas su akad. Giedriumi Kuprevičiumi „Kūrybos kulisai“.
- 09-26** Susitikimas su Lietuvos-Japonijos simpoziumo dalyviais.
- 09-27** Seminaras-diskusija „Neišvengiamai sparti elektromobilių plėtra ir jos įtaka elektroenergetinei sistemai“.
- 09-28** Mokslo žinių diena. Doc. dr. Rimanto Bartulio (MRU) paskaita „Informacinės technologijos ir fizika“ (Aleksandro Puškino vidurinė mokykla).
- 09-28** Seminaras „Bioekonomikos plėtros galimybės ir iššūkiai Lietuvoje“ (ASU).
- 10-02** Tarptautinė mokslo konferencija „Agroekosistemų tvarumas: ryšys tarp anglies kaupimo dirvožemyje, apsirūpinimo maisto ištekliais ir klimato kaitos“.
- 10-03** Mokslo žinių diena. Moksleivių, norinčių studijuoti mediciną, ekskursija į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies chirurgijos centrą. Kardiochirurgo dr. Viliaus Janušausko paskaita ir ekskursija į operacines.
- 10-04** „Versmės“ leidyklos išleistos dr. Algimanto Liekio knygos „Prezidentas Antanas Smetona. Raštai, kalbos, darbai“ sutiktuvės.
- 10-(04-05)** Mokslinė konferencija-ekspedicija „Šiaurės Lietuvos smulkios granulometrinės sudėties dirvožemių ypatumai“ (ASU).
- 10-08** Mokslo žinių diena. Doc. dr. Dovydo Juškos (MRU) paskaita „Informacinės technologijos“ (Vilniaus Aleksandro Puškino vidurinė mokykla).
- 10-09** Seminaras „Lietuvoje išaugintų augalinių pirminių produktų rizikos veiksnių valdymas šalies ūkiuose“ (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).
- 10-09** Mokslo populiarinimo knygų Merės Rouč (Mary Roach) „Gurkšt“ ir Frenko Vilčeko (Frank Wilczek) „Visatos grožis“ pristatymas.
- 10-10** Mokslo žinių diena. Akad. Valdo Stanislovo Laurinavičiaus paskaita „Kaip molekulės atpažįsta viena kitą“ (Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazija).
- 10-16** Alytaus miesto diena.
- 10-17** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 10-18** Konferencija „Veterinarijos mokslo 100-mečio kelias: praeitis, dabartis ir ateitis“, skirta veterinarijos mokslo ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įkūrimo šimtmečiui.
- 10-22** Mokslo žinių diena. Ekskursija ir paskaita Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams VU Lazerinių tyrimų centre.
- 10-23** Filmo „Ignotas Domeika. Ilgas sugrįžimas“ pristatymas.
- 10-23** Iš ciklo „Mokslas visuomenei“ doc. dr. Ronaldo Jakubovskio (VGTU) paskaita „Dangoraižių konstrukcijos“. Renginio vedėjas akad. Gintautas Žintelis (Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija).

- 10-30** Konferencija biologijos mokytojams „Šiuolaikinės medicinos tendencijos“, skirta atkurtos Lietuvos valstybės šimtmečiui.
- 10-30** Mokslo žinių diena. Moksleivių, norinčių studijuoti mediciną, ekskursija į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies chirurgijos centrą. Kardiologo dr. Viliaus Janušausko paskaita ir ekskursija į operacines.
- 11-06** Disputas „Šimtus jau metus... Karaliaučiaus universiteto Lietuvių kalbos seminarui – 300“.
- 11-07** Akad. Vytauto Juodkazio knygos „Požeminiai Neptūno valdų vandenys“ pristatymas ir kolegų mintys apie autoriaus nuveiktus darbus ir jo įtaką Lietuvos hidrogeologijos mokslui (VU).
- 11-07** Susirinkimas-diskusija „Reikšmingiausi fizikos, medžiagų ir ekstremalios šviesos mokslų, chemijos bei matematikos pasiekimai per pastarąjį dešimtmetį“.
- 11-08** Mokslo žinių diena. Ekskursija ir paskaita Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams VU Lazerinių tyrimų centre.
- 11-13** Rašytojo, apžvalgininko, žurnalisto, MRU kanclerio doc. dr. Sauliaus Spurgos romano „Iliuzijos irgi gėlės“ sutiktuvės.
- 11-13** Mokslo žinių diena. Ekskursija ir paskaita Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams VU Lazerinių tyrimų centre.
- 11-14** Konferencija „Technologinės inovacijos – 2018. Akad. Algimanto Fedaravičiaus paskaita „Inovacijos transporto inžinerijoje“ (Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija).
- 11-15** Tarptautinė jaunųjų mokslininkų konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai / Young scientists for advance of agriculture“.
- 11-15** Mokymai aukštųjų mokyklų studentų geriausių mokslinių darbų konkurso dalyviams.
- 11-15** Mokslo žinių diena. Ekskursija Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams į Saugomų teritorijų nacionalinį lankytojų centrą.
- 11-20** Akademiko, literatūrologo, rašytojo Vytauto Martinkaus naujų knygų – esė, mokslo straipsnių ir pašnekesių rinkinio „Vidaus link“ ir romano „Tavo bažnyčios rūšys“ – sutiktuvės.
- 11-20** Mokymai jaunųjų mokslininkų ir doktorantų mokslinių darbų konkurso dalyviams.
- 11-20** MFChMS narių posėdis FTMC.
- 11-22** Tarpdalykinis seminaras „Humanitarinių ir socialinių mokslų šaltiniotyra: būklė ir problemos“.
- 11-22** Mokslo žinių diena. Moksleivių, norinčių studijuoti mediciną, ekskursija į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies chirurgijos centrą. Kardiologo dr. Viliaus Janušausko paskaita ir ekskursija į operacines.
- 11-23** Ryšių ir informatikos šventė „Lietuvos ryšiams – 100“.
- 11-23** Mokymai paraiškų 2019–2020 m. dalyvauti su Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) veiklomis susijusiuose mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektuose konkurso dalyviams.
- 11-26** Seminaras „Kriptovaliutos ir šiuolaikiniai finansai: uždaviniai ir iššūkiai“ (VU MIF).
- 11-27** Tęstinė mokslinė konferencija „Šiuolaikiniai biologijos tyrimai Lietuvoje“, skirta šiuolaikinei zoologijai ir akad. Tado Ivanausko 135-osioms gimimo metinėms.

- 11-27** Mokslo žinių diena. Akad. Valdo Stanislavo Laurinavičiaus paskaita „Kaip molekulės atpažįsta viena kitą“ (Aleksandro Puškino vidurinė mokykla).
- 11-29** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2018 m. Lietuvos mokslo premijai“ dr. Arnoldo Deltuvos paskaita-diskusija „Susidūrimai ir reakcijos: nuo šaltųjų atomų iki didelės energijos branduolių“.
- 11-29** Mokslo žinių diena. Prof. Liberto Klimkos paskaita „Kuo įdomi Lietuva“ (Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazija).
- 12-03** Mokslo žinių diena. Prof. Liberto Klimkos paskaita „Advento paslaptys“. (Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazija).
- 12-05** 10-ieji prof. S. Jundzilo ir prof. J. Dagio skaitymai.
- 12-06** Susirinkimas-diskusija „Mokslinės produkcijos vertinimas: ką naudoja kitos pažangios šalys ir kuria kryptimi keistina Lietuvos tvarka“.
- 12-06** Mokslo žinių diena. Moksleivių, norinčių studijuoti mediciną, ekskursija į VU ligoninės Santaros klinikų Širdies chirurgijos centrą. Kardiochirurgo dr. Viliaus Janušausko paskaita ir ekskursija į operacines.
- 12-(06–07)** Europos daržininkystės mokslinių tyrimų institucijų (EUVRIN) susitikimas.
- 12-11** Akademiniai skaitymai „Cheminiai švie-soforų signalai: cheminė ekologija“.
- 12-11** MFChMS narių susirinkimas.
- 12-12** Akademiniai skaitymai „Simono Daukanto metams baigiantis“.
- 12-12** Mokslo žinių diena. Prof. Liberto Klimkos paskaita „Kalendorinės žiemos šventės ir apeigos“ (Vilniaus „Minties“ gimnazija).
- 12-13** Seminaras-diskusija „Ateities iššūkiai vandenų mokslui ir praktikai: LMA Vandens tarybos vaidmuo“.
- 12-13** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2018 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Aelitos Skaržauskienės paskaita-diskusija „Kaip kuriamas kolektyvinis intelektas?“.
- 12-13** Kultūros duetas su muzikiniais intarpais – akademikų Viktorijos Daujotytės ir Giedriaus Kuprevičiaus pokalbis „Menas gyvenime ir mene“.
- 12-14** 11-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“.
- 12-17** Iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2018 m. Lietuvos mokslo premijai“ doc. dr. Juozo Pabrėžos paskaita-diskusija „Žemaičių kalba ar žemaičių tarmė?“.
- 12-19** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais 2018 m. Lietuvos mokslo premijai“ prof. dr. Justinos Gineikienės paskaita-diskusija „Vartotojų elgsena, peržengianti sienas: veiksniai, lemiantys vietinių ir užsienio prekių pasirinkimus“.
- 12-20** LMA narių visuotinis susirinkimas ir kalėdinis koncertas sesijos dalyviams.
- 12-20** ŽŪMMS narių visuotinis susirinkimas.
- 12-31** Naujametinis koncertas „Teskamba Naujieji“.

4 priedas

Naudoti sutrumpinimai

ASU –	Aleksandro Stulginskio universitetas	LMP –	Lietuvos mokslo premija
BMGMS –	Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius	LMT –	Lietuvos mokslo taryba
CERN –	Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacija	LMTA –	Lietuvos muzikos ir teatro akademija
EK –	Europos Komisija	LNOBT –	Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras
ES –	Europos Sąjunga	LR –	Lietuvos Respublika
FTMC –	Fizinių ir technologijos mokslų centras	LRS –	Lietuvos Respublikos Seimas
JK –	Jungtinė Karalystė	LRT –	Lietuvos Respublikos nacionalinis transliuotojas
GTC –	Gamtos tyrimų centras	LSMU –	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
HSMS –	Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius	LVPA –	Lietuvos verslo paramos agentūra
KTU –	Kauno technologijos universitetas	MA –	mokslų akademija
KU –	Klaipėdos universitetas	MFChMS –	Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius
LAMMC –	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras	MI –	Miškų institutas
LDK –	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė	MIF –	Matematikos ir informatikos fakultetas
LEI –	Lietuvos energetikos institutas	MITA –	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
LEU –	Lietuvos edukologijos universitetas	MOSTA –	Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras
LITNET –	Lietuvos mokslo ir studijų institucijų kompiuterių tinklas	MRU –	Mykolo Romerio universitetas
LKMA –	Lietuvių katalikų mokslo akademija	MTEP –	Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
LMA –	Lietuvos mokslų akademija	NMA –	nacionalinė mokslų akademija
LMAJA –	Lietuvos mokslų akademijos Jaunoji akademija	SAM –	Sveikatos apsaugos ministerija
LMAVB –	Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka	SF –	Struktūriniai fondai

ŠMM	– Švietimo ir mokslo ministerija	VG TU	– Vilniaus Gedimino technikos universitetas
ŠU	– Šiaulių universitetas	VMTI	– Valstybinis mokslinių tyrimų institutas
TMS	– Technikos mokslų skyrius	VU	– Vilniaus universitetas
UAB	– Uždaroji akcinė bendrovė	VVT	– Valstybinė veterinarijos tarnyba
UNESCO	– Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija	ŽŪM	– Žemės ūkio ministerija
UNICEF	– Jungtinių Tautų vaikų fondas	ŽŪMMS	– Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius
VDU	– Vytauto Didžiojo universitetas		

Leidinio „Lietuvos mokslų akademijos 2018 metų veiklos ataskaita“ redakcinė taryba: Jūras Banys (pirmininkas), Andrius Bernotas, Zenonas Dabkevičius, Domas Kaunas, Vaidutis Kučinskas, Rolandas Maskoliūnas, Vytautas Nekrošius, Raimundas Šiaučiūnas, Leonas Valkūnas, Gintautas Žintelis

Medžiagą parengė LMA mokslų skyrių pirmininkai Zenonas Dabkevičius, Domas Kaunas, Vaidutis Kučinskas, Leonas Valkūnas, Gintautas Žintelis, moksliniai sekretoriai Silva Aukštinaitytė, Aurika Bagdonavičienė, Bronius Jaskelevičius, Elena Narušytė, Jadvyga Olechnovičienė, vyr. finansininkė Rasa Aleknavičienė, skyriaus „Mokslininkų rūmai“ vadovė Aldona Daučiūnienė, Leidybos skyriaus vadovė Zina Turčinskienė, vyr. referentė Lyda Milošienė, Organizacinio skyriaus vyr. specialistės Violeta Skirgailienė, Marija Nijolė Stačiokienė, ES struktūrinių fondų paramos projektų vadovė Greta Tumkevičienė, LMA Vrublevskių bibliotekos direktorius Sigitas Narbutas

Sudarytojai: Andrius Bernotas, Zenonas Dabkevičius, Rolandas Maskoliūnas

Apsvarstyta Lietuvos mokslų akademijos prezidento 2019 m. balandžio 2 d. posėdyje, protokolais Nr. 10

Kalbos redaktorė Aurika Bagdonavičienė
Nuotraukos Virginijos Valuckienės
Apipavidalino Miglė Datkūnaitė

Spaustuvė UAB „BMK leidykla“
www.bmkleidykla.lt
Tiražas 170 egz., nemokamai
ISSN 2029-9397



ISSN 2029-9397



9 772029 939005